

TÜRKİYE KALKINMA BANKASI A.Ş.

**UYGUN YATIRIM ALANLARI
ARAŞTIRMASI**

EREĞLİ

YUYAA/98-4-5

**HAZIRLAYAN
MEHMET ALİ KAFALI
UZMAN**

ARAŞTIRMA MÜDÜRLÜĞÜ

**Temmuz 1998
ANKARA**

TKB MATBAASI

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
	NO
İÇİNDEKİLER.....	İ
TABLolar LİSTESİ.....	iii
ÖNSÖZ.....	V
1.İLÇENİN TANIMI (GENEL BİLGİLER).....	1
2.COĞRAFI KONUM VE İKLİM ÖZELLİKLERİ.....	2
2.1.Coğrafi Konum ve Doğal Yapı.....	2
2.2.İklim Özellikleri ve Bitki Örtüsü.....	3
3.ULAŞIM, İLETİŞİM, ALTYAPI VE ENERJİ DURUMU.....	4
3.1.Ulaşım ve Altyapı.....	4
3.2.Enerji ve İletişim.....	7
4.SOSYAL VE EKONOMİK YAPI.....	8
4.1.Nüfus ve İstihdam.....	8
4.2.Eğitim.....	12
4.3.Sağlık.....	16
4.4.Tarımsal, Hayvansal Etkinlikler ve Ormancılık.....	18
4.4.1. Bitkisel Üretim.....	20
4.4.2. Hayvancılık.....	35
4.4.3 Ormancılık.....	41
4.5.Madencilik.....	43
4.6.İmalat Sanayii.....	44
4.7.Turizm.....	53
4.7.1. Ereğli Turizm Potansiyeli.....	53
4.7.1.1.Tarihi Eserler.....	53
4.7.1.2. Doğal Kaynaklar.....	55
4.7.2. İlçe Turizminde Mevcut Durum.....	59
4.7.2.1.Turizm Talebi.....	59
4.7.2.2. Turizm Arzı.....	60
4.8.Ticaret, Bankacılık ve Gelir Durumu.....	61
4.8.1. Ticaret.....	61

4.8.2. Bankacılık.....	63
4.8.3. Gelir ve Sosyo-Ekonomik Durum.....	65
5.YÖRENİN EKONOMİK GELİŞME YÖNÜNDEN ANALİZİ.....	77
5.1.Yerel Ekonomik Gelişme Potansiyeli.....	78
5.2.Sorunlar ve Çözüm Önerileri.....	86
5.2.1. Tarım ve Hayvancılık.....	86
5.2.2. İmalat Sanayii.....	96
5.2.3. Turizm.....	100
5.2.4. Ulaşım ve Altyapı.....	101
5.2.5. Genel Olarak Sonuç ve Öneriler.....	102
5.3.Yörenin Altyapısını ve Ekonomisini Geliştirmeye Yönelik Çalışmalar.....	105
5.4. Yatırımlarda Devlet Yardımları.....	109
6.ÖNERİLEN YATIRIM KONULARININ DEĞERLENDİRME KRİTERLERİNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI.....	121
6.1.Değerlendirme Kriterleri.....	121
6.2.Uygun Yatırım Konuları.....	125
6.2.1.Doğal Kaynak Potansiyelini Değerlendirmeye Yönelik Yatırımlar.....	125
6.2.2.Talebi Karşılamaya Yönelik Yatırımlar.....	127
6.3.Değerlendirme Kriterlerine Göre Önerilerin Sınıflandırılması.....	128
6.4. Önerilen Yatırım Konularının Tahmini Yatırım Tutarları.....	139
7.DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....	141
KAYNAKÇA.....	143

TABLolar LİSTESİ

	SAYFA
	NO
TABLO 1: EREĞLİ İKLİM DEĞERLERİ.....	3
TABLO 2: İLÇE MERKEZİNİN ÇEVRE İLÇELERE VE DİĞER MERKEZLERE UZAKLIĞI...	5
TABLO 3: ELEKTRİK TÜKETİMİNİN ABONE GRUPLARINAGÖRE DAĞILIMI (KWH).....	7
TABLO 4: EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE NÜFUSU.....	9
TABLO 5: SAYIM YILLARINA GÖRE ÜLKE VE EREĞLİ NÜFUSU İLE YILLIK NÜFUS ARTIŞ HIZLARI.....	10
TABLO 6: İLÇE İKTİSADİ FAAL NÜFUSUNUN FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI.....	11
TABLO 7: İLÇE NÜFUSUNUN CİNSİYETE GÖRE EĞİTİM DURUMU.....	13
TABLO 8: İLÇEDEKİ OKUL, ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN SAYISI.....	14
TABLO 9: YATAKLI TEDAVİ KURUMLARININ YATAK SAYISI SAĞLIK PERSONELİ SAYISI VE FAALİYET DURUMU.....	16
TABLO10: EREĞLİ İLÇESİ TARIMSAL HASILASININ YILLAR İTİBARIYLA GELİŞİMİ....	18
TABLO11: İLÇE ARAZİSİNİN KULLANIMA GÖRE DAĞILIMI.....	19
TABLO12: İLÇE TARIM ALANLARININ KULLANIŞ AMAÇLARINA GÖRE DAĞILIMI (1996).....	20
TABLO13: TARIM ALANLARININ SULAMA BİÇİMLERİNE GÖRE DAĞILIMI (1996)....	22
TABLO14: İLÇE TARLA ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ (TON).....	23
TABLO15: EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE TARLA ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ VE VERİMİ (1995).....	25
TABLO16: EREĞLİ'DE EKİMİ YAPILAN SEBZELER VE ÜRETİM DURUMU.....	27
TABLO17: EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE SEBZE ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ (1995).....	28
TABLO18: EREĞLİ MEYVE ÜRETİMİ VE AĞAÇ SAYISI.....	29
TABLO19: EREĞLİ VE KONYA MEYVE ÜRÜNLERİ ÜRETİM VE VERİM DURUMU (1995).....	31
TABLO20: EREĞLİ VE TÜRKİYE MEYVE ÜRÜNLERİ ÜRETİM VE VERİM DURUMU (1995).....	32
TABLO21: İLÇE TARIMSAL ARAÇ GEREÇ SAYISI (1996).....	33
TABLO22: İLÇE GÜBRE KULLANIMI VE GÜBRELENEN ALAN.....	34
TABLO23: İLÇE TARIMSAL MÜCADELE İLAÇLARI TÜKETİMİ(KG).....	35
TABLO24: İLÇE HAYVAN VARLIĞI.....	37
TABLO25: EREĞLİ,KONYA VE TÜRKİYE HAYVAN VARLIĞI (1995)	38
TABLO26: EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE HAYVANSAL ÜRÜNLER ÜRETİMİ (1995)....	39
TABLO27:EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE'DE KESİLEN, SAĞILAN HAYVAN SAYILARI (1995).....	40
TABLO28: İLÇE KARMA YEM TÜKETİMİ (TON).....	41

TABLO29: İLÇE MADEN VARLIĞI VE NİTELİĞİ.....	44
TABLO30: CARİ FİYATLARLA SANAYİ SEKTÖRÜ HASILASI VE SEKTÖR PAYI.....	45
TABLO31: EREĞLİ İLÇESİ İMALAT SANAYİNDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALAR.....	47
TABLO32: İLÇE SANAYİ ODASINA KAYITLI İŞYERLERİNİN FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI(1996).....	50
TABLO33: OSB PARSEL BOYUTLARI VE SAYILARI.....	52
TABLO34: EREĞLİ İLÇESİNDEKİ KONAKLAMALAR VE GECELEMELER.....	60
TABLO35: EREĞLİ İLÇESİNDEKİ BELEDİYE BELGELİ TESİSLER.....	61
TABLO36: EREĞLİ'DEKİ BELEDİYE BELGELİ OTELLERDE ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ VE DOLULUK ORANLARI.....	61
TABLO37: CARİ FİYATLARLA TİCARET SEKTÖRÜ HASILASI VE SEKTÖR PAYI.....	63
TABLO38: KONYA İLİ KREDİ VE MEVDUAT DAĞILIMI.....	64
TABLO39: İLÇE GARİ SAFİ YURTIÇI HASILASININ SEKTÖREL DAĞILIMI.....	66
TABLO40: İLÇE GSYİH'NİN İL, BÖLGE VE ÜLKE GSYİH'SI İÇİNDEKİ YERİ (CARİ FİYATLARLA, MİLYON TL).....	68
TABLO41: EREĞLİ İLÇESİ KİŞİ BAŞINA GSYİH (CARİ FİYATLARLA).....	69
TABLO42: İLLERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI.....	71
TABLO43: GELİŞMİŞLİK ENDEKSİNE GÖRE KADEMELİ İL GRUPLARI.....	73
TABLO44: KONYA İLİNE BAĞLI İLÇELERİN GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI.....	76
TABLO45: İLÇE VERGİ MÜKELLEFİ SAYISI VE VERGİ GELİRLERİ.....	77
TABLO46: EREĞLİ İLÇESİ 1980-1990 DÖNEMİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLAR.....	85
TABLO47: İLÇEDE DEVAM EDEN KAMU YATIRIMLARI.....	107
TABLO48: TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNDE ÖNERİLEN YATIRIM KONULARI.	130
TABLO49: İMALAT SANAYİİ VE MADENCİLİK SEKTÖRÜNDE ÖNERİLEN YATIRIM KONULARI.....	131
TABLO50: TURİZM SEKTÖRÜNDE ÖNERİLEN YATIRIM KONULARI.....	138
TABLO51: ÖNERİLEN YATIRIM KONULARINA İLİŞKİN TAHMİNİ YATIRIM TUTARLARI KAPASİTE VE İSTİHDAMLAR.....	139

ÖNSÖZ

Ulusal ekonomi içinde bir yörenin gelişme dinamiklerini harekete geçirecek unsurların tespiti, mevcut kaynakların rasyonel ve verimli kullanımları, her şeyden önce o yörenin sosyo-ekonomik yapısının analizini ve bu yapının ulusal ekonomiyle bağlantı kanallarının belirlenmesini gerekli kılmaktadır.

Ülke kalkınmasında tarımsal etkinliklerin yanısıra, sanayileşme yolunda gerçekleştirilen girişimler kritik bir önem taşımaktadır. Sanayileşme sürecinde mevcut sanayi yapısının geliştirilmesiyle birlikte, geleceğe yönelik yeni sanayilerin kurulması yolunda gerekli araştırma ve değerlendirmelerin yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda; kurulacak sanayi tesisleri için bölge, ülke ve uluslararası pazarlar bazında arz-talep analizi yapılması, sanayi dalları arasındaki dikey ve yatay entegrasyon koşullarının incelenmesi ve bu amaçla kurulacak olan sanayinin ileriye ve geriye doğru bağlantılarının araştırılması, hammadde kaynaklarına ve pazara yakınlık gibi faktörlerin gözönüne alınarak doğru kuruluş yerinin seçilmesi, optimum ölçek büyüklüğü ve uygun teknolojinin belirlenmesi ve yörenin işgücü potansiyelinin ve istihdam koşullarının incelenmesi büyük önem taşımaktadır.

Ayrıca geleceğe yönelik sanayilerin kurulabilmesi için yüksek teknolojilerin (elektronik, bio-genetik teknolojisi vb.) kullanıldığı sanayi dallarının incelenmesi, talepteki değişmelere çok kısa bir zamanla uyum gösterebilen "*esnek üretim*"

sistemleri" nin (post-fordist üretim sistemleri) değerlendirilmesi ve uluslararası pazarlarda rekabet gücüne sahip sanayi kollarının saptanması gerekmektedir.

Bu çalışma; ekonomik ve sosyal yapısı büyük ölçüde tarımsal kaynak potansiyeline bağlı olan Ereğli ilçesinde, gelecekteki tarımsal ve sınai üretim deseninin yeni alternatiflerle çeşitlendirilmesi konusunda beliren gereklilikten hareketle; çeşitli bulguları saptamak, kullanılmayan potansiyelleri ortaya çıkarmak ve bunların ışığında yapılacak değerlendirmelerle uygun yatırım konularının saptanmasına yöneliktir.

Ereğli ilçesinde yapılan incelemeler sonucu öngörülen yatırım konuları, bir ön değerlendirme niteliğinde olup, yatırımlara ve/veya yeni üretim alanlarına yönelme kararı verildiği takdirde, konu ile ilgili daha detaylı araştırmalarla, yapılabilirlik etüdü ve projelerinin hazırlanması gerekmektedir.

1. İLÇENİN TANIMI (GENEL BİLGİLER)

Yüzölçümü	: 2.260km ²
Nüfusu (1990)	: 116.847
Yıllık Ortalama Nüfus Artış Hızı (binde)	: 7.91
Nüfus Yoğunluğu	: 53
Şehirleşme Oranı	: %63.57
Doğurganlık Oranı (Konya)	: %3.76
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü(Konya)	: 5.22
Okur-Yazarlık Oranı	: %83.3
Üniversite Bitirenlerin Okul Bitirenlere Oranı	: %2.43
Tarım İşkolunda Çalışanların Toplam İstihdama Oranı	: %56.94
Sanayi İşkolunda Çalışanların Toplam İstihdama Oranı	: %12.81
Onbin Kişiye Düşen Hastane Yatağı Sayısı(Konya)	: 14.6
Onbin Kişiye Düşen Hekim Sayısı(Konya)	: 4.02
Sanayi Üretim Değerinin Konya İçindeki Yeri(1996)	: %8.84
Sanayi Üretim Değerinin Türkiye İçindeki Yeri(1996)	: %0.15
Tarımsal Üretim Değerinin Konya İçindeki Yeri(1996)	: %29.82
Tarımsal Üretim Değerinin Türkiye İçindeki Yeri(1996)	: %1.07
Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın Konya İçindeki Yeri(1996)	: %12.76
Gayri Safi Yurtiçi Hasılanın Türkiye İçindeki Yeri(1996)	: %0.30
Kişi Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla(Cari -1996)	: 375.357.409 TL
Kişi Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla(1996)	: 4601 USD
Konya İli İlçeler Arası Gelişmişlik Sıralaması	: 2
Ülke Geneli İlçeler Arası Gelişmişlik Sıralaması	: 121
Banka Şube Sayısı	: 10

2.COĞRAFİ KONUM VE İKLİM ÖZELLİKLERİ

2.1.Coğrafi Konum ve Doğal Yapı

Ereğli İç Anadolu yaylasının, Konya ovası ile güneye doğru uzanan ve Toroslarda nihayet bulan, denizden 1054 metre yükseklikteki düzlüğünde kurulmuştur. İlçe 37⁰-38⁰ kuzey enlemleri ile 35.5⁰-34.5⁰ doğu boylamları arasında yer almaktadır.

İlçe toprakları doğudan Ulukışla, kuzeyden Aksaray, kuzeydoğudan Bor, kuzeybatıdan Karapınar, batıdan Ayrancı, güneyden Halkapınar ilçesi ve İçel iliyle çevrilidir.

İlçenin kuzeyi düzlük bir görünüm arzederken güneyi oldukça engebelerlidir. Arazi kuzeyde Toros dağlarının eteğinden başlar ve engebeleri giderek azalmak suretiyle Konya ovasına yayılır. İlçe merkezinin 20 kilometre güneyinden geçen Toros dağlarının dışında , birer sönmüş volkan olan ve kuzeyde yüksekliği 3258 metreye ulaşan Hasan dağı ile kuzeybatıda Karacadağ yöredeki diğer önemli dağlardır.

İlçe topraklarının toplam yüzölçümü 2260 km² olup, bağlı olduğu Konya ilinin yaklaşık % 5.9'unu ülke topraklarının % 0.29'unu kaplamaktadır.İlçe merkezi 68 km²'ye yayılmış, imarlı alan 35 km²'dir.

İlçenin en önemli akarsuyu İvriz Çayıdır. İvriz Çayı doğusundaki Delimahmutlu köyünden doğan Delimahmutlu Çayı ile birleşerek İvriz Barajına dökülür.83 milyon metreküp su tutma hacmi ile İvriz Barajı ilçenin en önemli su depolama merkezidir. İlçe su rezervleri bakımından oldukça zengin bir yöredir. İvriz Barajından ve yer altı kuyularından su alan ve toplam uzunluğu 2994 km'yi bulan kanallar vasıtasıyla ilçe arazisinin % 31'i sulanmaktadır.

2.2.İklim Özellikleri ve Bitki Örtüsü

Ereğli'nin Akdeniz Bölgesi ile olan iklimik bağlantısı güneyinden geçen Toros dağları tarafından kesilmektedir. Bu nedenle İç Anadolu Bölgesinde hüküm süren karasal iklim Ereğli için de geçerli olmaktadır. Bununla birlikte kuzeyindeki Konya ovası ve güneyindeki dağlık yapı ilçeye bir geçit iklimi havası da vermektedir. Kısmen bu geçit iklimi karakterinin etkisiyle yağışlar kış aylarından başlayarak daha çok ilkbahar aylarında toplanır, yaz ayları ise genellikle kurak geçer.

Yağışlar genellikle yağmur ve kar olarak düşer. Dolu yağışları, Mayıs sonu ve Haziran ayında görülür. Kar yağışları ise Ocak-Şubat aylarında toplanır. Kar kalınlığı 10-30 santimetreyi bulmaktadır.

Yıllık yağış miktarı 250-300 mm civarındadır. 1997 yılında toplam yağış 299,9 mm olarak gerçekleşmiştir. 1997 yılında en düşük sıcaklık Şubat ayında $-19,2^{\circ}$ C, en yüksek sıcaklık Temmuz ayında $35,5^{\circ}$ C olmuştur. Ereğli'de yaşanan iklime ilişkin son dört yıllık değerler Tablo 1'de verilmiştir.

TABLO 1: EREĞLİ İKLİM DEĞERLERİ

	1994	1995	1996	1997
Toplam Yağış Miktarı(mm)	310,2	295,1	254,2	299,9
Ortalama Sıcaklık(C)	12,7	11,8	12,8	11,3
En Yüksek Sıcaklık(C)	37,2	36	37,8	35,5
En Düşük Sıcaklık(C)	-13	-18,2	-11,3	-19,2
Ortalama Nispi Nem(%)	66	68	65	67
Ortalama Rüzgar Hızı(m/s)	1,7	2	1,6	
Yağışlı Gün Sayısı	79	74	82	92
Donlu Gün Sayısı	90	100	77	111
Karla Örtülü Gün Sayısı	28	37	8	20

Kaynak: Ereğli İlçe Kaymakamlığı

İlçede don tehlikesi Nisan ayı sonlarına kadar sürmektedir. Gündüz ile gece arasındaki ısı farkı yaz aylarında daha çok olmak üzere oldukça yüksektir.

İlçe son yıllarda vasıfları gittikçe kaybolmakla birlikte, ileri bir yaylak yapısına sahiptir. İlbaharda güneydoğudan esen ve hızı 1,6 m/s-2,0 m/s arasında değişen fön rüzgarları nemli karakteriyle bol yağış getirir. Kış aylarında ise kuru ve soğuk poyraz rüzgarı esmektedir.

İlçe topraklarında, ovalarda olduğu gibi dağ ve tepelik alanlarda da bozkır bitki örtüsü hakimdir. Ormanlık alan yok denecek kadar azdır. Orman varlığı yönünden oldukça fakir olan Toros dağlarının kuzey kesimindeki tepelerde geniş otlaklar bulunmaktadır.

İlçe topraklarının % 48,2'si tarım arazisi, % 12,4'ü çayır ve mera, % 38,4'ü tarım dışı araziden oluşmaktadır. Orman ve fundalıkların kapladığı alan ise ancak % 1 civarındadır.

3. ULAŞIM, İLETİŞİM, ALTYAPI VE ENERJİ DURUMU

3.1. Ulaşım ve Altyapı

Ereğli coğrafi konumu nedeniyle çok eski tarihlerden bu yana önemli bir ulaşım çizgisi üzerinde, yerleşim birimi olarak varlığını sürdürme gelmiştir. Bu nedenle ilçede yerleşmenin ilk dönemlerinde bile organize pazarlar kurulmuş, kale kapıları içinde kalan hanlar kontrollü pazar hizmeti görmüşlerdir.

Tarihte Ereğli, İstanbul- Bağdat ticaret yolu üzerinde önemli bir durak, alışveriş ve ikmal noktası işlevi görmüştür. İlçe merkezindeki Rüstem Paşa Kervensarayını bu dönemlerden kalmış ve günümüze değin korunmuştur.

İç Anadolu Bölgesini Akdeniz Bölgesine bağlayan ve Toros dağları üzerinde bulunan iki önemli geçide, Gülek boğazı ve Sertavul geçidine ulaşım Ereğli civarından geçen yollarla sağlanmaktadır.

Konya-Adana devlet karayolu Ereğli'den, Ankara-Adana devlet karayolu ise Ereğli'ye 33 kilometre uzaklıktan geçmektedir. Ereğli Batı Anadoluya Konya aracılığıyla bağlanırken, Konya'yı da en rantabl ve ekonomik yoldan Çukurovaya, Amik ovasına, Kahramanmaraş ve Gaziantep'e ulaştırır.

Ereğli'nin çevre il ve ilçelerle önemli merkezlere uzaklığı Tablo 2'de verilmiştir.

TABLO 2 : İLÇE MERKEZİNİN ÇEVRE İLÇELERE VE DİĞER MERKEZLERE UZAKLIĞI

İL ADI	UZAKLIK (Km)	İLÇE ADI	UZAKLIK (Km)
KARAMAN	80	HALKAPINAR	15
NİĞDE	96	AYRANCI	36
AKSARAY	120	KARAPINAR	45
KONYA	150	ULUKIŞLA	46
ADANA	200	EMİRGAZİ	75
İÇEL	200	BOR	86
ANKARA	340		
AFYON	400		

Ereğli'den; ihracat imkanları bakımından liman kenti olan Mersin'e kamyonla iki buçuk saat, önemli bir tüketim merkezi olan Ankara'ya beş saat, ekonomik etkileşim içerisinde bulunduğu ve hammadde ile diğer tarımsal tüketim malları için potansiyel pazarı olan Adana'ya iki saatte ulaşılabilir.

Ereğli, karayoluyla ulaşım olanakları açısından zengin olduğu kadar, demiryolu ile ulaşımın da mümkün olduğu bir yerleşim birimidir.

Ereğli demiryolunun Konya'ya gelmesinden dört yıl kadar sonra 1901 yılında demiryoluna kavuşmuştur. Konya istikametinden gelen ve ilçe merkezinden geçen demiryolu, ilçenin 45 kilometre doğusundaki Ulukışla kavşağında Ankara, Kayseri ve Niğde üzerinden gelen demiryoluyla birleşmektedir. Demiryolu hattının ilçe sınırları içindeki uzunluğu 96 kilometredir. Demiryolu ağıyla tüm Türkiye ile bağlantısı olan Ereğli, rekabet üstünlüğü kazanmış olan karayolları açısından da çok uygun bir coğrafyada yer almaktadır.

Ereğli başta, Konya'ya bağlı Karapınar ve Halkapınar ilçeleri olmak üzere yöredeki yerleşim birimlerinin etki merkezidir. Etki alanı içine giren; Ayrancı, Halkapınar, Karapınar, Ulukışla, Silifke, Erdemli, Bor, Taşpınar ve Emirgazi ile asfalt yolla bağlıdır.

İlçeye bağlı beş kasaba ve otuz köy asfalt yolla ulaşım imkanına sahiptir. Ayrıca Konya-Adana devlet karayolu üzerinde bulunan Sazgeçit, Sarıtopallı, Bahçeli, Bulgurluk köylerinden ilçe merkezine asfalt yol ile ulaşım imkanı bulunmaktadır. Kentsel altyapının hemen hemen tamam olduğu ilçe merkezinde içme suyu şebekesi tamamlanmış, kanalizasyon ikinci şebeke projesi de 1999 yılında tamamlanacaktır. Kent merkezinde 600 kilometre yol ağı, 300 kilometre kanalizasyon şebekesi, 500 kilometre içme suyu şebekesi bulunmaktadır. İçme suyu şebekesinin 500 metreküplük gömme deposu mevcut olup içme suyu sorunu yoktur. Sinyalizasyon sistemi hizmete geçmiş, Ereğli Belediyesinin altyapısı tamamlanmış durumdadır.

İlçeye bağlı 5 kasaba ve 45 köyde içme suyu mevcut olmakla birlikte, bazı köylerin içme suyu şebekesi yetersizdir. İçme suyu yetersiz olan Kargamış, Acıkuyu ve Hacımemiş köylerinde kuyu açma ve şebeke inşaa çalışmaları devam etmektedir.

3.2. Enerji ve İletişim

Ereğli elektrik enerjisi ihtiyacını ulusal enerji ağından (enterkonekte sistemden) karşılamaktadır. Ayrıca ilçede Sümerbank tarafından kendi tüketimini karşılamak amacıyla kurulmuş İvriz Hidroelektrik santralında elektrik üretimi yapılmaktadır. Ereğli'ye bağlı köylerin tamamında elektrik bulunmaktadır. İlçenin elektrik şebekesi 1987 yılında yenilenmiş ve yeterli duruma getirilmiştir. Son üç yıla ilişkin ilçe elektrik tüketiminin abone gruplarına göre dağılımı Tablo 3'te verilmiştir.

TABLO 3 : ELEKTRİK TÜKETİMİNİN ABONE GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI(KWH)

Abone Cinsi	1995	1996	1997
Resmi Daireler	7.734.062	8.364.625	7.592.808
Sanayi İşletmeleri	16.366.956	10.737.621	9.442.531
Tarımsal Sulama	2.196.504	2.523.918	2.254.750
Meskenler	21.649.832	22.747.783	24.336.384
Ticarethaneler	4.186.815	3.882.565	4.328.972
Şantiyeler	270.609	347.943	754.214
Hayır Kurumları	114.740	226.789	95.000
Genel Aydınlatma	5.619.415	5.275.273	5.400.525
Diğerleri	248.494	275.433	220.065
TOPLAM	58.387.427	54.381.950	54.425.249

Kaynak : MERAM E.D.A.Ş.

Tablodan da görülebileceği gibi ilçe enerji tüketiminde ilk sırayı konut sektörü almaktadır. Toplam elektrik tüketimi içinde, Sanayi işletmelerinin, payı 1995 yılında %28, 1996 yılında %19,7, 1997 yılında ise %17,3 olmuştur. Türkiye toplam elektrik tüketiminin 1995 yılında % 52,5'i, 1996 yılında % 54,8'i sanayi kesimi tarafından gerçekleştirilmiştir. İlçedeki sanayi kesiminin elektrik tüketiminin Türkiye ortalamalarının çok altında kalması Sanayi sektörünün yöre ekonomisi içinde görece geri kalmışlığını göstermektedir.

Abone sayıları açısından bakıldığında, ilçede 1997 yılı itibariyle 42.464 elektrik abonesinin bulunduğu görülmektedir. Abone gruplarından 35.555 abone ile ilk

sırayı meskenler almaktadır. İkinci sırada 4.210 aboneyle ticarethaneler, üçüncü sırada 1.371 aboneyle sanayi işletmeleri, dördüncü sırada 1.025 aboneyle diğerleri ve son sırada 303 aboneyle resmi daireler yer almaktadır.

İlçede radyo ve televizyon yayınları net bir şekilde izlenebilmektedir. Türkiye genelinde yayın yapan TRT televizyon kanalları ile özel kanallardan İnter Star, ATV, Kanal 6, Show, TGRT, Kanal D ve STV'nin yayınları normal antenle rahatlıkla izlenebilmektedir. Ayrıca ilçe merkezinde yayın yapan 2 Televizyon ve 6 mahalli Radyo istasyonu bulunmaktadır.

İlçede 21.410'u merkezde, 24.251'i köy ve kasabalarda olmak üzere toplam 45.661 telefon abonesi mevcuttur. İlçe dışında çok sayıda Ereğli'linin bulunması, ilçe halkının gelişkin bir kültürel ve sosyal dokuya sahip olması, ilçenin diğer il ve ilçelerle yoğun bir ticari ilişki içinde olması telekomünikasyon hizmetlerine büyük bir talep yaratmıştır. İlçeye bağlı telefonsuz köy bulunmadığı gibi bütün köyler otomatik görüşme olanağına sahiptir. Aziziye kasabasında 504, Belkaya kasabasında 512, Çayhan kasabasında 312, Zengen kasabasında 500, A. Gündelen köyünde 231, Yazlık- Orhaniye köylerinde 1032, Kutören kasabasında 203, Melicek köyünde 512, Yıldızlı köyünde 304, Kargacı köyünde 247 kapasiteli telefon santralleri vardır. İlçede telefon hizmetlerinin yeterli olduğu söylenebilir.

4. SOSYAL VE EKONOMİK YAPI

4.1. Nüfus ve İstihdam

1997 genel nüfus sayımı geçici sonuçlarına göre Ereğli merkez nüfusu 77.120, köy ve kasabaların toplam nüfusu 40.411'dir. Toplam nüfusu 117.531 olan Ereğli'de nüfusun % 65.6'sı ilçe merkezinde %34.4'ü köy ve kasabalarda yaşamaktadır.

1990 genel nüfus sayımına göre ise 74.283'ü ilçe merkezinde, 42.564'ü köy ve kasabalarda olmak üzere Ereğli'nin toplam nüfusu 116.257 kişidir. Ereğli'de 1997 genel nüfus sayımı geçici sonuçlarına göre köy nüfusunda azalma olduğu ve 40.411'e düştüğü görülmektedir. İlçe merkezinde yaşayanların sayısı ise yedi yılda %3.82 artarak 77.120'ye yükselmiştir.

Konya'ya bağlı ilçeler içinde en fazla nüfusa sahip olan Ereğli'de yıllık genel nüfus artış oranı %0.736'dır. (1990) Köy ve kasabalara göre merkezin nüfus yoğunluğu oldukça fazladır. 1990 nüfus sayım sonuçlarına göre Ereğli, Konya ve Türkiye'ye ilişkin nüfus bilgileri Tablo 4'de görülebilir.

TABLO 4: EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE NÜFUSU

	ŞEHİR		KÖY		TOPLAM	NÜFUS
	Nüfus	(%)	Nüfus	(%)	NÜFUS	YOĞUNLUĞU
EREĞLİ	74.283	63,57	42.564	36,43	116.847	53
KONYA	963.128	55,03	787.175	44,97	1.750.303	46
TÜRKİYE	33.326.351	59,01	23.146.684	40,99	56.473.035	73

Kaynak: DİE, 1990 Genel Nüfus Sayımı, Nüfusun Sosyal ve Ekonomik Nitelikleri, Konya

Ereğli'de nüfusun %63.57'si şehir merkezinde, %36.43'ü köy ve kasabalarda yaşamaktadır. Şehirde yaşayanların oranı Konya ve Türkiye ortalamalarının üzerindedir. Sınai tesislerin, orta öğretim kurumlarının ilçe merkezinde yoğunlaşması nüfusu ilçe merkezine çekmiştir. 2260 km² yüzölçümüne sahip ilçede nüfus yoğunluğu (kilometrekareye düşen insan sayısı) 53 kişidir. Nüfus yoğunluğu Konya'da 46, Türkiye geneli için ise 73 kişidir.

Nüfus sayım yıllarına göre ülke ve il nüfusundaki gelişmeler ve yıllık nüfus artış hızları Tablo 5'te verilmiştir.

TABLO 5 : SAYIM YILLARINA GÖRE ÜLKE, VE EREĞLİ NÜFUSU İLE YILLIK NÜFUS ARTIŞ HIZLARI

YILLAR	ÜLKE NÜFUSU	ARTIŞ HIZI (%0) (*)	EREĞLİ NÜFUSU	ARTIŞ HIZI (%0) (*)
1927	13.648.000	-	33.863	-
1935	16.158.018	21,1	36.533	9,53
1940	17.820.950	19,59	40.728	21,98
1945	18.790.174	10,59	45.637	23,02
1950	20.947.188	21,73	53.645	32,86
1955	24.064.763	27,75	66.280	43,21
1960	27.754.820	28,53	78.859	35,36
1965	31.391.421	24,63	89.788	26,30
1970	35.605.176	25,19	103.058	27,95
1975	40.347.719	25,01	107.370	8,23
1980	44.736.957	20,65	118.919	20,64
1985	50.664.458	24,88	112.331	-11,33
1990	56.473.035	21,71	116.847	7,91

(*): Yıllık nüfus artış oranı

Kaynak : DİE

1927 yılı hariç 1975 yılına kadar Ereğli yıllık nüfus artış hızı Türkiye yıllık nüfus artış hızının üzerinde seyretmiştir. 1975 yılından itibaren ise ülke nüfus artış hızı Ereğli nüfus artış hızının üzerindedir. 1985-1990 nüfus sayımlarında Ayrancı ve Halkapınar'ın ilçe yapılarak Ereğli'den ayrılmasının etkisi olsa da, Ereğli nüfus artış hızının yavaşlamasının temelinde ekonomik nedenler yatmaktadır. Yeni iş alanlarının açılmaması ve buna bağlı olarak yaşanan istihdam sorunu nedeniyle Ereğli nüfus açısından cazibe merkezi olmaktan çıkmıştır. Yüksek oranlardaki işsizlik, eğitilmiş işgücünü başka yörelerde iş arayışına itmiş, göç almasına ve ortalama doğum hızlarına sahip olmasına rağmen Ereğli nüfus artış hızında yavaşlama olmuştur.

İlçenin 12 yaş üstü faal nüfusu 41.619 kişi olup, toplam nüfusun %35.61'ini, 12 yaş üstü nüfusun %50.52'sini oluşturmaktadır. İlçede aktif nüfus 41.619, aktif olmayan nüfus ise 40.765 kişidir. Aktif olmayan nüfus içindeki en büyük kesimi

21.761 kişiyle ev kadınları oluşturmaktadır. Ereğli'de aktif olmayan nüfus içinde işsizlerin payı %11 civarında olup, toplam işsiz sayısı 4.355 kişidir. Ereğli'de yaşayan iktisaden faal nüfusun faaliyet kollarına göre dağılımı Tablo 6'da verildiği gibidir.

TABLO 6 : İLÇE İKTİSADİ FAAL NÜFUSUNUN FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI

FAALİYET KOLLARI	İSTİHDAM (Kişi)			PAYI(%)
	Erkek	Kadın	Toplam	
Ziraat, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık	11.333	12.363	23.696	56,94
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	9	1	10	0,02
İmalat Sanayii	3.657	1.675	5.332	12,81
Elektrik, Gaz ve Su	141	3	144	0,35
İnşaat	1.860	21	1.881	4,52
Ticaret, Lokanta ve Oteller	2.857	103	2.960	7,11
Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	1.880	43	1.923	4,62
Mali Hizmetler, Sigorta, Aracı ve Yardımcı Hizmetler	374	108	482	1,16
Toplum Hizmetleri, Sosyal ve Kişisel Hizmetler	4.052	887	4.939	11,87
İyi Tanımlanmamış Faaliyetler	225	27	252	0,61
T O P L A M	26.388	15.231	41.619	100,00

Kaynak: DİE, 1990 Genel Nüfus Sayımı, Nüfusun Sosyal ve Ekonomik Nitelikleri, Konya

Tablodan da görüldüğü gibi ilçede yaşayan iktisaden faal nüfusun büyük bir çoğunluğu (%56.9) tarım sektöründe çalışmaktadır. Tarım sektöründe çalışan sayısı (1990 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre) 23.696 olup, bunun %52'sini kadınlar oluşturmaktadır. Aktif nüfusun %12.8'i imalat sanayiinde, %11,87'si toplum hizmetleri, %7.11'i ticaret, %4.62'si ulaştırma, %4.52'si inşaat sektöründe çalışmaktadır. İlçedeki aktif nüfusun yerleşim merkezlerine göre dağılımına bakıldığında ise %41'inin (17.067) ilçe merkezinde %59'unun (24.552) köy ve kasabalarda olduğu görülmektedir.

İlçede iktisaden faal durumda olan nüfusun %36.6'sı (15.231) kadın, %63.4'ü (26.388) erkeklerden oluşmaktadır. Faal nüfusun cinsiyet itibariyle yerleşim merkezlerine göre dağılımı incelendiğinde ise ilçe merkezinde çalışan nüfusun, %86.1'inin (14.697) erkek, %13.9'unun (2.370) kadın olduğu görülmektedir. Kırsal kesimde ise çalışan nüfusun cinsiyete göre dağılımı kent merkezinin aksine daha dengeli bir yapı arz etmekte olup, çalışan nüfusun %47.6'sı (11.691) erkek %52.4'ü (12.861) kadındır.

4.2. Eğitim

1990 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre Ereğli'de 6 yaş ve üzeri nüfus içinde okuma-yazma bilenlerin oranı %83.3'tür. Erkek nüfus içindeki okuma yazma bilenlerin oranı %90.8, kadın nüfus içinde okuma yazma bilenlerin oranı ise %76.2'dir. İlçe merkezinde yaşayan 6 yaş üzeri nüfusun %85.3'ü, köy ve kasabalarda yaşayan 6 yaş üzeri nüfusun %79.7'si okuma yazma bilmektedir.

Okur-yazarlık oranı küçük yaşlarda çok yüksektir. Okuma yazma bilmeyen nüfusun büyük çoğunluğu ileri yaş gruplarında görülmekte, özellikle 65 yaş üzerinde yığılmaktadır.

İlçede eğitim-öğretim hizmetlerine büyük ilgi duyulmakta, okul yapımına büyük katkılarda bulunmaktadır. İlçe halkı sanat ve kültür akımları ile yakından ilgilenen kültür seviyesi oldukça yüksek bir topluluktur.

Okuma-yazma bilen nüfusun bitirilen son öğretim kurumlarına göre dağılımı Tablo 7'de verilmiştir.

TABLO 7 : İLÇE NÜFUSUNUN CİNSİYETE GÖRE EĞİTİM DURUMU

	ERKEK	KADIN	TOPLAM
OKUMA YAZMA BİLEN NÜFUS	44.768	39.569	84.337
İLKOKUL MEZUNU	26.849	26.202	53.051
ORTAOKUL VE DENGİ OKUL MEZUNU	4.361	2.266	6.627
LİSE VE DENGİ OKUL MEZUNU	3.604	2.430	6.034
YÜKSEKOKUL VE FAKÜLTE MEZUNU	1.490	562	2.052
BİR ÖĞRETİM KURUMUNDAN MEZUN OLMAYAN	8.457	8.106	16.563
ÖĞRENİM KURUMU VE MEZUN OLUP OLMADIĞI BİLİNMEYEN	10	11	21
OKUMA YAZMA BİLMEYEN NÜFUS	4.513	12.350	16.863

Kaynak: DİE, 1990 Genel Nüfus Sayımı

Ereğli ilçesinde okuma yazma bilenlerin %62.9'u ilkokul mezunu, %7.9'u ortaokul ve dengi okul mezunu, %7.1'i lise ve dengi okul mezunu, %2.4'ü de yüksekokul mezunudur. Okuma yazma bilen nüfusun %19.7'si ise herhangi bir öğretim kurumundan mezun olmayanlardan oluşmaktadır.

Ereğli ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okulların öğrenci, öğretmen sayısı ile öğretmen başına düşen öğrenci sayılarına ilişkin bilgiler Tablo 8'de verilmiştir.

TABLO 8 : İLÇEDEKİ OKUL, ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN SAYISI

	1994 1995	1995 1996	1996 1997	1997 1998
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETİM				
-Okul Sayısı	4	4	8	7
-Öğrenci Sayısı	159	207	236	304
-Öğretmen Sayısı	10	10	11	14
-Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	16	21	21	22
İLKOKUL				
-Okul Sayısı	84	84	84	85
-Öğrenci Sayısı	14.827	14.361	13.866	13.712
-Öğretmen Sayısı	509	501	437	487
-Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	29	29	32	28
ORTAOKUL				
Genel				
-Okul Sayısı	18	18	17	28
-Öğrenci Sayısı	5.953	5.840	5.750	5.766
-Öğretmen Sayısı	54	59	57	55
-Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	110	99	101	105
Mesleki ve Teknik				
-Okul Sayısı	3	3	3	3
-Öğrenci Sayısı	883	829	790	606
-Öğretmen Sayısı (*)				
-Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	18	18	16	13
LİSE				
Genel				
-Okul Sayısı	11	9	9	8
-Öğrenci Sayısı	3.762	4.065	4.042	4.026
-Öğretmen Sayısı	255	261	254	252
-Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	15	16	16	16
Mesleki ve Teknik				
-Okul Sayısı	6	6	7	7
-Öğrenci Sayısı	1.853	1.781	1.656	1.379
-Öğretmen Sayısı	154	146	154	154
-Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	18	18	16	13

Not(*): Öğretmen Sayısı Mesleki Lise Bölümünde verilmiştir
Kaynak :Ereğli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü.

Ereğli'de 26 köy ile bazı kasabaların mahallelerinde taşınmalı eğitim uygulanmaktadır. İlçede 1 Anadolu Lisesi, 1 Anadolu öğretmen Lisesi, 1 Kız

Meslek Lisesi, 1 Ticaret Meslek Lisesi, 1 İmam Hatip Lisesi, 1 Anadolu Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi, 4'ü merkezde, 4'ü kasabalarda olmak üzere 8 genel lise mevcuttur. Ayrıca ilçede Halk Eğitim Merkezi ve Çıraklık Eğitim merkezi düzenledikleri kurs ve eğitim programlarıyla ilçe gençliğine hizmet vermektedir. Halk Eğitim Merkezinde 40 öğretmen ve sigortalı öğreticinin görev aldığı 1996-1997 öğretim döneminde 140 kurs düzenlenmiş, 1448 kursiyer bu kurslarda başarılı olarak belge almaya hak kazanmışlardır. Halk eğitim merkezinde düzenlenen kurslar Giyim, makine nakışı, el nakışı, iğne oyası, kumaş boyama, halıcılık, bilgisayar operatörlüğü, aşçılık gibi mesleki dallar ile Arapça, İngilizce gibi lisan öğretimi ile ilgili konulardadır.

Endüstri Meslek Lisesi bünyesinde faaliyetlerini sürdüren Çıraklık Eğitim Merkezi 1987 tarihinde mesleki eğitim hizmetlerine başlamış ve 1997 yılına kadar çeşitli dallarda 1904 kalfa ile 1431 ustalık belgesi verilmiştir.

1987-1988 öğretim yılında açılan Ereğli Meslek Yüksek Okulu Konya Selçuk üniversitesine bağlı olup, Bilgisayar Programcılığı, Tekstil, Elektrik, İnşaat ve Makina olmak üzere 5 programda eğitim-öğretim faaliyetini sürdürmektedir. Yüksek okulda 102'si kız, 317'si erkek olmak üzere 419 öğrenci öğrenim görmektedir.

Ereğli Meslek Yüksek Okulu sanayi kesimine, özellikle uygulama yönünden iyi yetişmiş, kalifiye elemanlar sunma gayreti içindedir. Bu amaçla atölyeler kurulmuş, Endüstriye Dayalı Öğrenim (EDÖ) uygulamasına geçilerek öğrencilere belirli fabrikalarda ve işyerlerinde EDÖ yapmaları ve aynı zamanda iş bulma açısından işyeri ile tanışma imkanları sağlanmıştır.

İlçede 5 özel dersane, 2 özel motorlu taşıt sürücü kursu, 1 özel dil kursu, 2 bilgisayar kursu ve 5 özel öğrenci pansiyonu eğitim-öğretim alanında hizmet vermektedir.

4.3. Sağlık

Ereğli ilçesinde 1998 yılı itibariyle 1'i Sağlık Bakanlığı'na (Devlet Hastanesi) 1'i de SSK'ya bağlı olmak üzere iki adet yataklı tedavi kurumu faaliyet göstermektedir. Yataklı Tedavi Kurumlarının 1997 yılı itibariyle yapmış olduğu hizmetler ve personel durumu Tablo 9'da verilmiştir.

TABLO 9 : YATAKLI TEDAVİ KURUMLARININ YATAK SAYISI SAĞLIK PERSONELİ SAYISI VE FAALİYETLERİ

YATAKLI TEDAVİ KURUMLARI	1994	1995	1996
YATAK SAYISI			
-Kadro	150	150	150
-Fiili	172	172	172
SAĞLIK PERSONELİ SAYISI			
-Uzman Hekim	16	21	22
-Pratisyen Hekim	11	12	11
-Diş Hekimi	6	5	5
-Hemşire	59	61	51
-Sağlık Memuru	1	2	2
-Ebe	6	6	14
POLİKLİNİK MUAYENE SAYISI	221.659	252.622	255.237
YATAN HASTA SAYISI	8.606	8.886	8.772
AMELİYAT SAYISI	1.324	1.500	1.380
- Büyük	560	578	615
- Orta	655	795	660
- Küçük	109	127	105
DOĞUM SAYISI	2.031	1.513	2.365

Kaynak : Devlet Hastanesi ve SSK Hastanesi Başhekimlikleri

Devlet hastanesi ve SSK hastanesindeki yatak işgal oranları ise aşağıda verilmiştir.

Yatak İşgal Oranları (%)

	1994	1995	1996
Devlet Hastanesi	52	49	51
SSK Hastanesi	40	45	38

Ereğli, sağlık hizmetleri yönünden adeta bir il konumundadır. 92 fiili yatak kapasitesiyle Devlet Hastanesi yöredeki ilçelerden Konya'ya bağlı Karapınar ve Halkapınar, Karaman'a bağlı Ayrancı ve Niğde'ye bağlı Ulukışla ile birlikte yaklaşık 500 bin civarında bir nüfusa hizmet vermektedir. Devlet hastanesinin 150 kadro yataklı yeni binasının inşaatı devam etmekte olup, 1999 yılında faaliyete geçecektir. Devlet hastanesinde 1996 yılı itibariyle 16 uzman hekim, 6 pratisyen hekim, 5 diş hekimi ve 49 yardımcı personel çalışmaktadır.

80 fiili yatak kapasiteli SSK Hastanesi ise halen 5 uzman hekim, 5 pratisyen hekim, 2 diş hekimi, 25 yardımcı sağlık personeli ile faaliyetlerini sürdürmektedir. SSK Genel Müdürlüğü tarafından 30 yatak ve poliklinik tevsi projesi için inşaat ruhsatı alınmış ihale işlemleri sürmektedir.

Yataklı tedavi kurumlarının dışında, ilçede Sağlık Bakanlığı'na bağlı olarak hizmet veren, 3'ü merkezde 6'sı köy ve kasabalarda olmak üzere 9 Sağlık Ocağı ile ilçe merkezinde faaliyet gösteren 1 Ana Çocuk Sağlığı ve 1 Verem Savaş Dispanseri bulunmaktadır. Bu kurumlarda, 19 hekim, 100 yardımcı sağlık personeli hizmet vermektedir. Zengen Sağlık Ocağı dışındaki diğer tüm Sağlık Ocaklarında doktor bulunmaktadır.

4.4. Tarımsal, Hayvansal Etkinlikler ve Ormancılık

Ereğli ilçesinde en önemli ekonomik etkinlik tarım ve hayvancılıktır. İlçede tarımın Gayri Safi Yurtiçi Hasıla içerisinde birinci sırada olmasının temel nedeni yeterince sanayileşmemiş olması, topraklarının verimliliği, iklim özelliklerinin tarıma elverişliliği ve ileri tarım teknik ve aletlerinin kullanılmasıdır.

Ereğli'de yaratılan Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH) incelendiğinde, ilçe GSYİH'sı içinde en yüksek payın tarım sektörüne ait olduğu görülmektedir. Payının son yıllarda giderek arttığı dikkat çeken tarım sektörünün ilçe GSYİH içindeki payı, 1994 yılında %51.86, 1995 yılında %60.43, 1996 yılında %60.75 olarak gerçekleşmiştir. Ereğli'de tarımsal hasılanın yıllar itibariyle gelişimi Tablo 10'da verilmiştir.

TABLO 10: EREĞLİ İLÇESİ TARIMSAL HASILASININ YILLAR İTİBARIYLA GELİŞİMİ (Cari Fiyatlarla Milyon TL.)

	1994	1995	1996
Çiftçilik ve Hayvancılık	5.144,60	14.081,80	26.670,20
Ormancılık	1,30	0,00	0,00
Balıkçılık	0,00	0,00	0,00
İlçe Toplam Tarımsal Hasılası(A)	5.145,90	14.081,80	26.670,20
Konya İl Tarımsal Hasılası(B)	20.158,10	43.648,90	89.449,80
İç Anadolu Tarımsal Hasılası(C)	89.567,30	188.842,50	388.012,90
Türkiye Tarımsal Hasılası(D)	598.169,00	1.218.178,00	2.489.774,00
A/B(%)	25,53	32,26	29,82
A/C(%)	5,75	7,46	6,87
A/D(%)	0,86	1,16	1,07

Kaynak: DİE

Tablodan da görülebileceği gibi ilçe tarımsal hasılasının tamamı çiftçilik ve hayvancılık sektörü tarafından oluşturulmaktadır. Ormancılık sektörünün 1994

yılında yarattığı hasıla 1.3 milyar, 1995, 1996 yıllarında ise sıfırdır. Balıkçılık sektörü ise DİE kayıtlarında görülmemektedir.

İlçe tarımsal hasılasının bağlı bulunduğu Konya ili tarımsal hasılası içindeki payı 1994 yılında %25.5, 1995 yılında %32.2, 1996 yılında %29.8'dir. Ereğli Konya'nın ilçeleri içinde en yüksek tarımsal hasıla yaratan ilçesidir. Ereğli tarımsal hasılasının İç Anadolu Bölgesi ve Türkiye toplam tarımsal hasıla içindeki payı incelendiğinde ise, İç Anadolu Bölgesi tarımsal hasılası içindeki payı 1994 yılında %5.7, 1995 yılında %7.5, 1996 yılında %6.9, Türkiye toplam tarımsal hasılası içindeki payı da 1994 yılında %0.86, 1995 yılında %1.15, 1996 yılında %1.07 olarak gerçekleşmiştir.

226.000 hektar yüzölçümüne sahip olan Ereğli'de ilçe topraklarının %48.23'ü tarım arazisi, %38.41'i tarım dışı arazi %12.39'u çayır ve mera, %0.97'si ise ormanlık ve fundalık alandır.

İlçe arazisinin kullanıma göre dağılımı Tablo 11'de görülebilir.

**TABLO 11: İLÇE ARAZİSİNİN KULLANIMA
GÖRE DAĞILIMI**

ARAZİ	1996 (ha)	1996 (%)
Tarım Alanı	109.000	48,23
Orman ve Fundalık	2.200	0,97
Çayır ve Mera	28.000	12,39
Tarım Dışı Arazi	86.800	38,41
Toplam Yüzölçümü	226.000	100,00

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

4.4.1. Bitkisel Üretim

Ereğli ilçe topraklarının yarıya yakın bir bölümü tarıma elverişli arazidir. 109.000 hektar olan ilçe tarım arazisinin kullanım amaçlarına göre dağılımı Tablo 12'de verildiği gibidir.

TABLO 12: İLÇE TARIM ALANLARININ KULLANIŞ AMAÇLARINA GÖRE DAĞILIMI (1996)

ARAZİ	Alan (Ha)	(%)
TOPLAM TARIM ARAZİSİ	109.000	100,00
TARLA ALANI	104.696	96,05
-EKİLEN	80.099	76,51
-NADAS	24.597	23,49
SEBZELİKLER	1.412	1,30
MEYVELİKLER	2.792	2,56
BAĞLAR	100	0,09

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

İlçe tarım arazisinin %96'sı (104.696 ha) tarla alanı olarak kullanılmaktadır. Tarla alanı dışında kalan grupların toplam tarım arazisi içindeki payı ise önemsiz düzeylerde dir. Meyvelik %2.6 (2792 ha) ile ikinci sırada, sebzelikler %1.3 (1.412 ha) ile üçüncü sırada, bağ tarımı ise %0.1 (100 ha) ile son sırada yer almaktadır.

Tarla alanı olarak kullanılan tarım arazisinin 1996 yılında 61.500 hektarlık bölümünde başta buğday ve arpa olmak üzere tahıl ürünleri üretimi yapılmaktadır. Tarla alanının 11.950 hektarlık bölümünde baklagil (nohut, fasulye, mercimek); 4329 hektarlık bölümünde şekerpancarı, 100 hektarlık bölümünde ayçiçeği, 520 hektarlık bölümünde ise yumru bitkiler (soğan, sarımsak, patates) üretimi yapılmaktadır.

İlçede yıllık ortalama yağış 300 mm. civarında olup, yağışlar kış ve bahar aylarında toplanmaktadır. Bu durum sulama ünitelerini zorunlu hale getirmiştir. Sulama imkanı olmayan bölgelerde tahıl üretimi kuru tarım şeklinde gerçekleşmektedir. İlçe tarım sahalarının önemli bir bölümü düz olmakla birlikte sulamanın yapılamadığı kuru tarım yapılan alanlarda nadas uygulaması yapılmaktadır. 1996 yılında 24.597 hektarlık bir arazi nadasa bırakılmıştır.

DSİ tarafından ilçenin su kaynaklarının kullanılabilir hale getirilmesi amacıyla İvriz baraj gölü, Çayhan göleti yapılmış, kuyular açılmıştır. İvriz baraj gölünün toplam su tutma hacmi 83.000.000 metreküptür. İvriz barajından sulanan saha; Sol Sahil Sulama Alanı, Sağ Sahil Sulama Alanı, Yıldızlı Sulama Alanı ve Akhüyük-Çiller Sulama Alanı olarak dört grupta toplanmış ve köylülerce oluşturulan 3 adet sulama birliğine devredilmiştir.

İlçedeki toplam sulama alanı, Sol Sahil Sulama alanı 10.270 ha, Sağ Sahil Sulama Alanı 21.176 ha, Yıldızlı Sulama Alanı 643 ha, Akhüyük-Çiller Sulama Alanı 5.476 ha olmak üzere 37.565 hektardır. Ayrıca Çayhan kasabasında yapılan Çayhan göleti ile de 678 hektar arazi sulanabilmektedir. Bunun dışında devam eden IV. Aşama kanal ve tahliye inşaatı ile yeraltı kuyusu açılması çalışmaları sonuçlandığında 25.000 hektar arazi daha sulanabilecektir.

İlçede toplam sulanabilir tarım arazisi 70.548 hektar olup, toplam tarım alanının %64.7'sini oluşturmaktadır. Sulanabilir arazinin 28.628 hektarı devlet sulaması, 5.500 hektarı da halk sulaması olmak üzere 34.128 hektarı sulanmaktadır. İlçede sulu tarım yapılan alanların sulama biçimlerine göre dağılımı Tablo 13'de verilmiştir.

**TABLO 13: TARIM ALANLARININ SULAMA
BİÇİMLERİNE GÖRE DAĞILIMI (1996)**

ARAZİ	Alan (Ha)	Payı (%)
Toplam Tarım Arazisi	109.000	100,00
Sulanabilir Arazi	70.548	64,72
Sulanan Arazi	34.128	31,31
-Devlet Sulaması	28.628	83,88
-Halk Sulaması	5.500	16,12

Tarla Ürünleri Üretimi

Ereğli ilçesi tarımsal üretiminde en önemli grubu tarla bitkileri oluşturmaktadır. İlçede ekimi yapılan tarla bitkileri arasında buğday, arpa, şekerpancarı önemli bir yer işgal etmektedir.

Tablo 14'de Ereğli tarla ürünleri üretiminin yıllar itibariyle gelişimi görülebilir.

TABLO 14: İLÇE TARLA ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ(TON)

Ürün Adı	1994		1995		1996	
	Üretim (Ton)	Alan (ha)	Üretim (Ton)	Alan (ha)	Üretim (Ton)	Alan (ha)
-Buğday	84.000	35.000	105.000	35.000	84.500	32.500
-Arpa	60.000	24.000	70.760	24.400	59.625	22.500
-Çavdar	9.360	5.200	10.920	5.200	11.000	5.000
-Yulaf	3.000	1.800	3.990	1.900	3.000	1.500
-Mısır	400	100	0	0	0	0
-Nohut	6.300	4.900	6.435	4.950	6.500	5.000
-Fasulye	7.050	5.200	8.925	5.950	9.750	6.500
-Mercimek (Yeşil)	180	400	180	400	450	450
-Fiğ	400	1.300	0	0	0	0
-Şeker Pancarı	197.650	5.900	153.450	4.650	145.000	4.329
-Ayçiçeği	50	50	100	100	100	100
-Aspir	0	0	3	1	0	0
-Soğan (Kuru)	6.800	280	7.750	310	8.750	350
-Sarımsak (Kuru)	150	30	150	500	300	30
-Patates	0	0	5.130	190	3.500	140

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

Tablo 14'ten görülebileceği gibi incelenen üç yıllık dönemde, tahıl ekiliş alanlarında ve üretim miktarlarında az da olsa bir düşüş, başta fasulye olmak üzere baklagil ve soğan, sarımsak gibi yumru bitkilerin ekiliş alanları ile üretim miktarlarında artış söz konusudur.

İlçe tarım sahalarının önemli bir bölümü düz olmakla birlikte sulamanın yapılamadığı alanlarda nadas uygulaması yapılmaktadır. 1996 yılında 24.597 hektarlık bir arazi nadasa bırakılmıştır.

İlçe de ekimi yapılan tahıl ürünlerinden hektar başına verim, buğdayda 3000 kg., arpada 2900 kg., çavdarda 2100 kg, yulafta 2100 kg., mısırdaki 2800 kg'dır. Endüstriyel bitkilerden, şekerpancarında verim hektar başına 33000 kilogramdır.

İlçenin tarla ürünleri üretiminin bağlı olduğu Konya ili ve Türkiye üretimi içindeki yeri incelendiğinde özellikle çavdar üretiminde gerek Konya, gerekse Türkiye içinde önemli bir yeri olduğu görülmektedir. 1995 yılında Konya mısır üretiminin %51'i, fasulye üretiminin %41'i çavdar üretiminin %35'i, sarımsak üretiminin %18'i Ereğli ilçesi tarafından gerçekleştirilmiştir.

İlçenin tarla ürünleri üretiminin Konya ve Türkiye üretimi içindeki yeri ve verim durumu (kg/ha) Tablo 15'de verilmiştir.

TABLO 15 :EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE TARLA ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ VE VERİMİ (1995)

Ürün Adı	EREĞLİ(A)		KONYA(B)		TÜRKİYE(C)		A/B (%)	A/C (%)
	Üretim	Verim	Üretim	Verim	Üretim	Verim		
TAHILLAR	191.370		2.695.246		28.083.560		7,10	0,68
-Buğday	105.000	3.000	1.594.770	1.856	18.000.000	1.932	6,58	0,58
-Arpa	70.760	2.900	1.016.646	2.321	7.500.000	2.143	6,96	0,94
-Çavdar	10.920	2.100	31.235	1.485	240.000	1.654	34,96	4,55
-Yulaf	3.990	2.100	50.235	1.586	250.000	1.690	7,94	1,60
-Mısır	700	2.800	1.368	1.541	1.900.000	3.732	51,17	0,04
BAKLAGİLLER	16.680		108.221		1.849.434		15,41	0,90
-Nohut	6.435	1.300	58.674	1.029	730.000	984	10,97	0,88
-Fasulye	8.925	1.500	21.680	1.623	225.000	1.325	41,17	3,97
-Mercimek (Yeşil)	180	450	19.228	869	150.000	909	0,94	0,12
-Fiğ	1.140	1.200	5.208	904	160.000	621	21,89	0,71
ENDÜSTRİYEL BİTKİLER	153.490		2.104.415		14.525.518		7,29	1,06
-Şeker Pancarı	153.450	33.000	2.099.727	41.288	11.170.569	36.102	7,31	1,37
-Diğerleri	40	400	2.987		23.072		1,34	0,17
YAĞLI TOHUMLAR	103		5.910		2.391.660		1,74	0,00
-Ayçiçeği	100	1.000	3.806	854	900.000	1.539	2,63	0,01
-Aspir	3	3.000	28	1.556	125	933	10,71	2,40
YUMRU BİTKİLER	13.030		177.817		7.785.000		7,33	0,17
-Soğan (Kuru)	7.750	25.000	71.184	15.408	2.850.000	19.973	10,89	0,27
-Sarımsak (Kuru)	150	300	813	4.868	75.000	7.506	18,45	0,20
-Patates	5.130	27.000	105.193	17.772	4.750.000	23.771	4,88	0,11

Tabloda görülebileceği gibi tahıl ürünlerinde mısır hariç verim, Konya ve Türkiye verim ortalamalarının üzerinde gerçekleşmiştir. Baklagillerden fasulye verimi Konya il ortalamalarının altında Türkiye ortalamalarının üzerinde, mercimek üretiminde ise verimlilik Konya ve Türkiye ortalamalarının altında kalmıştır. Verimliliğin Konya ve Türkiye ortalamalarının üzerinde olması gerek sulu tarım ve toprağın verimli olması gerekse ilçede makineli tarım, gübreleme, ilaçlama gibi üretim unsurlarının yaygın kullanıldığını göstermektedir.

Sebze ürünleri Üretimi

İlçede sebze üretimi ilçe tüketimini karşılamamanın yanısıra diğer il ve ilçelerin tüketimini karşılamaya dönük olarak da yapılmaktadır. Havuç, turp, kabak (sakız), hıyar, domates, fasulye, patlıcan, lahana, marul vb. sebzeler ağırlıklı olarak ekimi yapılan sebzelerdir.

Ereğli'de ekimi yapılan başlıca sebzelere ilişkin üretim miktarları ve ekiliş alanları Tablo 16'da verilmiştir.

TABLO 16: EREĞLİ'DE EKİMİ YAPILAN SEBZELER VE ÜRETİM DURUMU

Ürün Adı	1994		1995		1996	
	Üretim (Ton)	Alan (ha)	Üretim (Ton)	Alan (ha)	Üretim (Ton)	Alan (ha)
-Lahana	450	15	480	15	450	15
-Marul (göbekli)	150	5	150	5	125	5
-Marul (kıvırcık)	0	0	120	5	0	0
-Ispanak	500	50	520	50	400	50
-Pırasa	400	25	420	25	160	10
-Tere	50	5	60	5	0	0
-Nane	150	5	160	5	75	5
-Maydanoz	50	5	80	5	75	5
-Fasulye	3.400	270	3.600	270	500	100
-Barbunya	20	8	20	8	0	0
-Bamya	18	12	18	12	15	10
-Balkabağı	80	10	90	10	250	10
-Kavun	900	60	900	60	500	20
-Karpuz	600	40	600	40	1.250	50
-Kabak (Sakız)	2.200	60	2.520	70	2.000	50
-Hıyar	16.000	390	16.380	390	10.000	200
-Patlıcan	140	10	150	10	120	8
-Domates	15.500	390	17.500	400	20.000	400
-Biber (Dolmalık)	90	15	95	15	50	10
-Biber (Sivri)	460	75	480	75	400	80
-Sarımsak (Taze)	220	15	210	15	75	5
-Soğan (Taze)	500	35	455	55	300	20
-Havuç	15.000	310	16.500	330	12.250	350
-Turp (Bayır)	200	5	180	5	200	5
-Turp (Kırmızı)	50	5	60	5	50	2

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

Ereğli'nin sebze ürünleri üretimi Konya ve Türkiye sebze üretimleri ile karşılaştırıldığında Konya ili içinde çok önemli bir sebze üretim merkezi olduğu, havuç üretiminde de Türkiye havuç üretiminin %7'sini karşıladığı görülmektedir.

Ereğli'de üretilen yaprağı yenen sebzeler Konya üretiminin %7'sini oluşturmakta, bazı ürünlerin (nane, tere) ise hemen hemen tamamı Ereğli'de üretilmektedir.

Fasulye, barbunya gibi baklagil sebzelerinde ise Konya il üretiminin %25'i Ereğli tarafından gerçekleştirilmektedir. Soğans, yumru ve kök sebzelerin %47'si, meyvesi yenen sebzelerin %10'u Ereğli'de üretilmektedir.

Ereğli, Konya ve Türkiye sebze ürünleri üretimi Tablo 17'de verildiği gibidir.

TABLO 17 : EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE SEBZE ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ (1995)

	EREĞLİ	KONYA	TÜRKİYE	1/2	1/3
Ürün Adı	Üretim (Ton)	Üretim (Ton)	Üretim (Ton)	ÜR.(%)	ÜR.(%)
YAPRAĞI YENEN SEB.	1.990	30.077	1.491.930	6,62	0,13
-Lahana	480	8.713	573.000	5,51	0,08
-Marul (göbekli)	150	1.476	165.000	10,16	0,09
-Marul (kıvırcık)	120	190	84.000	63,16	0,14
-Ispanak	520	5.110	180.000	10,18	0,29
-Pırasa	420	14.189	315.000	2,96	0,13
-Tere	60	71	1.500	84,51	4,00
-Nane	160	168	3.000	95,24	5,33
-Maydanoz	80	160	27.000	50,00	0,30
BAKLAGİL SEBZELERİ	3.620	14.224	601.900	25,45	0,60
-Fasulye	3.600	13.120	460.000	27,44	0,78
-Barbunya	20	308	36.000	6,49	0,06
MEYVESİ YENEN SEBZELER	38.733	405.780	16.101.000	9,55	0,24
-Bamya	18	174	23.000	10,34	0,08
-Balkabağı	90	6.089	58.000	1,48	0,16
-Kavun	900	72.326	1.800.000	1,24	0,05
-Karpuz	600	44.340	3.600.000	1,35	0,02
-Kabak (Sakız)	2.520	7.503	290.000	33,59	0,87
-Hıyar	16.380	37.923	1.250.000	43,19	1,31
-Patlıcan	150	3.063	750.000	4,90	0,02
-Domates	17.500	227.368	7.250.000	7,70	0,24
-Biber (Dolmalık)	95	2.202	330.000	4,31	0,03
-Biber (Sivri)	480	4.792	750.000	10,02	0,06
SOĞ.,YUMRU VE KÖK SEBZELER	17.405	37.197	669.500	46,79	2,60
-Sarımsak (Taze)	210	513	29.500	40,94	0,71
-Soğan (Taze)	455	6.993	235.000	6,51	0,19
-Havuç	16.500	28.102	250.000	58,71	6,60
-Turp (Bayır)	180	1.098	22.500	16,39	0,80
-Turp (Kırmızı)	60	316	131.000	18,99	0,05

Kaynak :DİE,

T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

Meyve Ürünleri Üretimi

Meyve ürünleri üretiminde başta elma olmak üzere kayısı, kiraz üretimi en fazla yapılan ürünlerdir. Konya'da meyve ve sebzeçilikte önemli bir merkez olan Ereğli'de armut, ayva, elma gibi yumuşak çekirdekli meyve üretimi, il üretiminin %18.4'ünü erik, içde, kayısı, kiraz vb. taş çekirdekli meyve üretimi, il üretiminin %23.4'ünü karşılamaktadır.

İlçenin 1994, 1995, 1996 yıllarına ilişkin meyve üretim miktarları ve ağaç sayıları Tablo 18'de görülebilir.

TABLO 18: EREĞLİ MEYVE ÜRETİMİ VE AĞAÇ SAYISI

Ürün Adı	1994		1995		1996	
	Üretim (Ton)	Ağaç Sayısı	Üretim (Ton)	Ağaç Sayısı	Üretim (Ton)	Ağaç Sayısı
-Armut	3.200	37.000	1.110	37.000	1.800	40.000
-Ayva	75	1.300	39	1.300	26	1.300
-Elma	40.500	418.000	26.080	418.000	21.175	385.000
-Erik	320	8.000	273	7.800	297	8.500
-İçde	10	800	12	800	12	800
-Kayısı	2.500	26.000	2.400	20.000	0	14.000
-Zerdali	210	2.600	100	1.000	0	1.000
-Kiraz	1.500	25.500	1.596	38.000	1.800	45.000
-Şeftali	520	9.800	315	10.500	320	10.000
-Vişne	660	15.000	320	8.000	420	10.500
-Antep Fıstığı	5	500	1	500	4	500
-Ceviz	90	1.400	82	1.500	120	1.500
-Dut	50	700	4	700	28	700
-Üzüm(*)	650	100	0	100	600	100
-Badem	20	700	0	750	0	500

Not : Üzüm için ağaç sayısı alan(ha) olarak verilmiştir.

Kaynak :T.C. Tarım ve Köyüşleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Mdr.

Ereğli önemli bir elma üretim merkezi olmasına rağmen son yıllarda bahçe ve ağaç sayısında, buna bağlı olarak da elma üretiminde ciddi bir azalış görölmektedir. Yörede yetiştirilen elmanın sofralık ürün olarak pazar payının arttırılması kalitede sağlanacak gelişmelere bağlıdır.

İlçede meyvecilik tarımı geleneksel yöntemlerle yapılmakta salma sulama yöntemi uygulanmaktadır. Ancak ilçe tarım müdürlüğünün teşvikiyle tam bodur-yarı bodur meyveciliğe geçilmesine gayret edilmektedir. Özellikle yeni kurulan bahçelerde yarı bodur meyvecilik uygulanmaktadır.

İlçe meyve üretiminin Konya ve Türkiye içindeki yerine bakıldığında ise elma, kayısı, kiraz önem arz eden meyvelerdir.

Ereğli meyve üretim miktarları ve verim (kg/meyve veren yaşta ağaç sayısı) durumunun Konya ili ile karşılaştırması Tablo 19'da, Türkiye ile karşılaştırması Tablo 20'de verilmiştir.

TABLO 19 :EREĞLİ VE KONYA MEYVE ÜRÜNLERİ ÜRETİM VE VERİM DURUMU (1995)

ÜRÜN ADI	EREĞLİ			KONYA			EREĞLİ/KONYA	
	Ür.(Ton)	Ağaç(*)	Ver.(kg)	Ür.(Ton)	Ağaç(*)	Ver.(kg)	ÜR(%)	AĞ.(%)
YUMUŞAK ÇEKİRDEKLİLER	27.229	456.300	60	120.483	2.789.170	43	22,60	16,36
-Armut	1.110	37.000	30	23.745	620.901	38	4,67	5,96
-Ayva	39	1.300	30	747	29.579	25	5,22	4,40
-Elma	26.080	418.000	62	95.923	2.133.540	45	27,19	19,59
TAŞ ÇEKİRDEKLİLER	5.016	95.100	53	21.383	1.305.951	16	23,46	7,28
-Erik	273	7.800	35	3.042	200.728	15	8,97	3,89
-İğde	12	800	15	534	46.885	11	2,25	1,71
-Kayısı	2.400	20.000	120	1.648	257.213	6	145,63	7,78
-Zerdali	100	10.000	10	756	104.435	7	13,23	9,58
-Kiraz	1.596	38.000	42	7.814	261.020	30	20,42	14,56
-Şeftali	315	10.500	30	1.881	108.693	17	16,75	9,66
-Vişne	320	8.000	40	5.708	326.977	17	5,61	2,45
SERT KABUKLULAR	5	2.750	2	4.158	376.465	11	0,12	0,73
-Antep Fıstığı	1	500	2	81	55.650	1	1,23	0,90
-Ceviz	4	1.500	3	3.215	66.750	48	0,12	2,25
ÜZÜMSÜ MEYVELER	654	800	818	140.531	66.898	2.101	0,47	1,20
-Dut	4	700	6	642	28.315	23	0,62	2,47
-Üzüm(**)	650	100	6.500	138.194	38.356	3.603	0,47	0,26

Not:(*) : Meyve Veren Yaşta

(**): Üzüm Ağaç Sayısı bölümü alan olarak(Ha) olarak verilmiştir

TABLO 20 :EREĞLİ VE TÜRKİYE MEYVE ÜRÜNLERİ ÜRETİM VE VERİM DURUMU (1995)

ÜRÜN ADI	EREĞLİ			TÜRKİYE			EREĞLİ/TÜR	
	ÜR.(Ton)	Ağaç(*)	Ver.(kg)	ÜR.(Ton)	Ağaç(*)	Ver.(kg)	ÜR(%)	AĞ.(%)
YUMUŞAK ÇEKİRDEKLİLER	27.229	456.300	60	2.581.000	47.740.000	54	0,06	0,96
-Armut	1.110	37.000	30	410.000	11.720.000	35	0,27	0,32
-Ayva	39	1.300	30	71.000	2.880.000	25	0,05	0,05
-Elma	26.080	418.000	62	2.100.000	32.530.000	65	1,24	1,28
TAŞ ÇEKİRDEKLİLER	5.016	95.100	53	1.620.400	122.290.000	13	0,31	0,08
-Erik	273	7.800	35	187.000	7.375.000	25	0,15	0,11
-İğde	12	800	15	5.900	474.000	12	0,20	0,17
-Kayısı	2.400	20.000	120	250.000	9.115.000	27	0,96	0,22
-Zerdali	100	10.000	10	31.000	2.356.000	13	0,32	0,42
-Kiraz	1.596	38.000	42	186.000	6.050.000	31	0,86	0,63
-Şeftali	315	10.500	30	340.000	10.655.000	32	0,09	0,10
-Vişne	320	8.000	40	92.000	3.610.000	25	0,35	0,22
SERT KABUKLULAR	5	2.750	2	715.000	304.305.000	2	0,00	0,00
-Antep Fıstığı	1	500	2	36.000	23.850.000	2	0,00	0,00
-Ceviz	4	1.500	3	110.000	3.453.000	32	0,00	0,04
ÜZÜMSÜ MEYVELER	654	800	818	4.107.272	15.942.300	258	0,02	0,01
-Dut	4	700	6	75.000	2.713.000	28	0,01	0,03
-Üzüm(**)	650	100	6.500	3.550.000	565.000	6.283	0,00	0,02
Not:(*) : Meyve Veren Yaşta								

(**): Üzüm Ağaç Sayısı bölümü alan olarak(Ha) olarak verilmiştir

Ereğli ilçesi tarımsal makina varlığı açısından incelendiğinde tarımda mekanizasyonun sağlandığı görülmektedir. Tablo 21'de ilçedeki tarımsal araç-gereç sayısı verilmiştir.

TABLO 21: İLÇE TARIMSAL ARAÇ GEREÇ SAYISI (1996)

Tarımsal Araç ve Gereç Adı	Adet	Tarımsal Araç ve Gereç Adı	Adet
Karasaban	-	Kombine Patates Sökme Makinesi	-
Hayvan Pulluğu	52	Pancar Sökme Makinesi	-
Kulaklı Traktör Pulluğu	1.410	Kombine Pancar Sökme Makinesi	4
Döner Kulaklı Traktör Pulluğu	32	Hayvanla Çekilen Çayır Biçme Mak.	-
Ark Pulluğu	70	Traktörle Çekilen Çayır Biçme Mak.	1
Diskli Traktör Pulluğu	204	Slaj Makinesi	1
Diskli Anız Pulluğu	350	Mısır Silaj Makinesi	1
Anız Pulluğu	14	Yer Fıstığı Hasat Makinesi	-
Toprak Frezesi (Rotovator)	72	Fındık Harman Makinesi	-
Kültivatör	670	Mısır Daneleme Makinesi	-
Merdane	110	Mısır Hasat Makinesi	1
Diskli ve Diğer Tırmıklar	90	Sellektör	9
Dişli Tırmık	830	Yem Kıрма Makinesi	60
Karma Tırmık	25	Sap Keser	-
Ot Tırmığı	48	Tarımsal Mücadele Uçağı	-
Hayvanla Çekilen Çapa Mak.	-	Sırt Pulverizatörü	950
Traktörle Çekilen Çapa Mak.	13	Kuyruk Milinden Hareketli Pulverizatör	280
Hayvanla Çek. Tahıl Mibzeri	1	Motorlu Pulverizatör	380
Tahıl Mibzeri	950	Tozlayıcı	60
Kombine Tahıl Mibzeri	205	Atomizör	58
Pancar Mibzeri	75	Santrifüj Pompa	445
Üniversal Mibzeri	1	Motopomp (Elektrikli)	125
Patates Dikim Makinesi	1	Motopomp (Termik)	90
Çiftlik Gübre Dağıtıcısı	1	Derin Kuyu Pompa	560
Kimyevi Gübre Dağıtıcısı	1.435	Yağmurlama Tesisi	285
Orak Makinesi	8	Krema Makinesi	4.710
Biçer Bağlar Makinesi	-	Kuluçka Makinesi	1
Balya Makinesi	4	Civciv Ana Makinesi	10
Harman Makinesi	880	Süt Sağma Makinesi (Sabit)	5
Tımaz Makinesi	240	Süt Sağma Makinesi (Seyyar)	245
Döven	-	Tarım Arabası (Römork)	2.045
Sapdöver	-	Su Tankeri (Tarımda kullanılan)	45
Kendi Yürür Biçer Döver	94	Traktör	1.920
Patates Sökme Makinesi	-		

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

İlçede gübrelenen tarım arazisi ve kullanılan gübre miktarı son yıllarda artış kaydetmiştir. 1996 yılında toplam tarım arazisinin %71'i yani 77.500 hektarlık bölümü gübrelenmiştir. İlçe tarımında kullanılan gübre miktarının 1993-1996 yılları arasındaki gelişim Tablo 22'de verilmiştir.

TABLO 22 : İLÇE GÜBRE KULLANIMI VE GÜBRELENEN ALAN

KULLANILAN GÜBRE	1993	1994	1995	1996
KİMYASAL GÜBRE (Ton)	4.776	4.997	6.519	7.171
-Saf N	2.043	2.167	2.565	2.795
-Saf P2O5	2.670	2.709	3.909	4.301
-Saf K2O	63	121	45	75
ÇİFTLİK GÜBRESİ (kuru) (Ton)	70.000	74.000	79.000	84.000
GÜBRELENEN ARAZİ (Ha)	60.000	64.000	73.000	77.500
TARIM ARAZİSİ	109.000	109.000	109.000	109.000
GÜB. ARAZİ/TARIM ARAZİSİ(%)	55,05	58,72	66,97	71,10

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

1993 yılında 60.000 hektar olan gübrelenen tarım arazisi %29 artarak 1996 yılında 77.500 hektara yükselmiştir. Gübrelenen arazinin toplam tarım arazisi içindeki payı da %55'den %71'e yükselmiştir.

İlçedeki tarımsal mücadele ilaçları tüketimi 36 ton civarındadır. 1993 yılında 32 ton olan tarımsal mücadele ilaçları tüketimi %13'lük bir artışla 1996 yılında 36 tona yükselmiştir. İlçedeki tarımsal mücadele ilaçları tüketiminin son dört yıllık seyri Tablo 23'de verildiği gibidir.

**TABLO 23 : İLÇE TARIMSAL MÜCADELE İLAÇLARI
TÜKETİMİ(KG)**

İLAÇLAR	1993	1994	1995	1996
İNSEKTİSİTLER	3.150	3.440	3.610	3.780
FUNGUSİTLER	7.450	7.600	7.900	8.300
HERBİSİTLER	11.700	12.900	13.000	13.500
RODENSİT VE MOLLUSİDLER	37	40	43	45
AKARİSİTLER	6.750	6.970	7.050	7.120
KIŞLIK VE YAZLIK YAĞLAR	3.100	3.400	3.550	3.620
TOPLAM	32.187	34.350	35.153	36.365

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

4.4.2. Hayvancılık

Ereğli hayvan varlığı bakımından Türkiye ortalamalarının üzerinde bir hayvan mevcuduna sahiptir. İlçede meraya dayalı hayvancılık faaliyetleri önemsiz düzeylerde olup, koyunculukla sınırlıdır. Buna rağmen orta ve büyük ölçekli işletmeler az sayıdadır. 1997 yılı itibariyle ilçede 120 büyükbaş, 205 küçükbaş hayvan besiciliği işletmesi faaliyet göstermektedir. Yörede daha çok aile işletmesi şeklinde kapalı hayvancılık faaliyetleri yaygındır. Büyükbaş hayvancılıkta yöre çiftçileri aile tüketimini karşılamının yanısıra pazara yönelik olarak süt ve besi sığırcılığına yönelmektedir.

Sığır yetiştiriciliğinde ihtiyaç duyulan damızlık hayvan, geçmiş yıllarda Ereğli'ye getirilerek çoğaltılmış olan holstein ırkı süt sığırlarından ve zaman zaman Ziraat Bankası kaynaklı kredilerle getirilen ithal gebe düvelerden karşılanmaktadır. Ayrıca, saf melez ve yerli sığırlardan da suni tohumlama çalışmalarıyla yüksek verim seviyelerine erişme konusunda faaliyetler yoğun olarak sürdürülmektedir.

Bunların dışında Ereğli'de bulunan Koyunculuk Üretim İstasyonu Müdürlüğü, bölgeye damızlık koyun ve sığır yetiştirmek, üreticilerin damızlık ihtiyacını karşılamak, örnek yetiştiricilik yapmak, bölge süt ve süt mamülleri üretimine katkıda bulunmak üzere faaliyet göstermektedir.

İlçede hayvan varlığı ve hayvansal üretimdeki gelişmelere koşut olarak et, süt, yem tesislerinde de ciddi bir artış meydana gelmiş et ve yumurta tavukçuluğunda da üretim çiftlikleri kurulmaya başlanmıştır.

Ereğli'de hayvancılık faaliyetlerinin yoğun, yem bitkisi ekilişlerinin zayıf seyretmesi büyükbaş hayvancılığın ahırda yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Ahırda yapılan hayvancılığın sakıncalarının yanı sıra bir takım avantajları da vardır. Salgın hastalıklara karşı, mera hayvancılığına göre daha az riskli olması, merada istenmeyen vasıfsız erkekler tarafından döllenme riskinin olması, otlatma sırasında ortaya çıkabilecek yüksek ihtimalli komplikasyonlar nedeniyle oluşacak yüksek tedavi giderleri ahırda besiciliğin, mera besiciliğine göre avantajlı yanlarıdır.

İlçe hayvan varlığının 1985-1996 dönemindeki gelişimi hayvan türleri itibariyle Tablo 24'de verilmiştir.

TABLO 24: İLÇE HAYVAN VARLIĞI

TÜRÜ	1985	1990	1995	1996
BÜYÜKBAŞ HAYVAN				
-Sığır	22.465	17.223	36.650	38.440
-Kültür	3.110	6.725	21.990	23.650
-Kültür Melezi	8.900	5.657	11.760	12.150
-Yerli	10.455	4.841	2.900	2.640
-Manda	274	119	120	110
KÜÇÜKBAŞ HAYVAN				
-Koyun	347.900	177.657	168.150	172.400
-Merinos	0	0	0	0
-Yerli	347.900	177.657	168.150	172.400
-Keçi	50.850	20.255	15.500	16.750
-Tiftik Keçisi	29.250	4.450	4.400	4.700
-Kıl Keçisi	21.600	15.805	11.100	12.050
TEK TIRNAKLILAR				
□At	2.200	965	440	820
□Katır	125	25	10	55
□Eşek	2.800	1.036	510	1.210
KÜMES HAYVANLARI				
-Tavuk	108.000	107.200	149.000	166.000
-Et Tavuğu	0	0	45.000	52.000
-Yumurta Tavuğu	108.000	107.200	104.000	114.000
-Hindi	11.038	6.928	7.500	7.800
-Ördek	800	1.100	1.250	1.600
-Kaz	800	700	800	1.000
KOVAN SAYISI				
-Eski Tip	700	109	50	50
-Yeni Tip	3.500	2.985	3.000	3.000

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

Tablodan da görülebileceği gibi 1985 yılında büyükbaş hayvan sayısı 22.465 iken yaklaşık %71 artmış ve 1996 yılında 38.440 olmuştur. Büyükbaş hayvan varlığı içindeki en yüksek artış (7.5 kat) kültür ırkında meydana gelmiştir. Yerli ırkta ise azalış olmuş ve toplam büyükbaş varlığı içindeki payı minimum düzeylere inmiştir. Küçükbaş hayvan varlığında ise net bir azalış söz konusudur. Bunda daha önceki yıllarda Ereğli'ye bağlı olan Halkapınar ve Ayrancı'nın ilçe olarak Ereğli'den ayrılmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Söz konusu dönemde

kümes hayvanlarından, tavuk, ördek ve kaz sayısında artış olurken hindi varlığında azalma olmuştur.

İlçe hayvan varlığının Konya ve Türkiye içindeki yerine bakıldığında ise özellikle büyükbaş kültür ırkında önemli bir yeri olduğu görülmektedir. Konya kültür ırkı büyükbaş hayvan mevcudunun %25'i Türkiye büyükbaş kültür ırkı mevcudunun %1.29'u Ereğli'de bulunmaktadır.

Tablo 25'de Ereğli, Konya ve Türkiye hayvan varlığı verilmiştir.

**TABLO 25 : EREĞLİ, KONYA VE TÜRKİYE HAYVAN VARLIĞI
(1995)**

TÜRÜ	EREĞLİ	KONYA	TÜRKİYE	A/B (%)	A/C (%)
	(A)	(B)	(C)		
	Adet	Adet	Adet		
BÜYÜKBAŞ HAYVAN	36.770	368.600	12.044.000	9,98	0,31
-Sığır	36.650	367.070	11.789.000	9,98	0,31
-Kültür	21.990	88.180	1.702.000	24,94	1,29
-Kültür Melezi	11.760	174.080	4.776.000	6,76	0,25
-Yerli	2.900	104.810	5.311.000	2,77	0,05
-Manda	120	1.530	255.000	7,84	0,05
KÜÇÜKBAŞ HAYVAN	183.650	2.173.760	42.902.000	8,45	0,43
-Koyun	168.150	1.849.800	33.791.000	9,09	0,50
-Kıl Keçisi	11.100	251.060	8.397.000	4,42	0,13
-Tiftik Keçisi	4.400	72.900	714.000	6,04	0,62
TEK TIRNAKLILAR	960	49.830	1.317.000	1,93	0,07
-At	440	11.900	415.000	3,70	0,11
-Katır	10	4.160	169.000	0,24	0,01
-Eşek	510	33.770	731.000	1,51	0,07
KÜMES HAYVANLARI	158.550	7.501.884	135.250.515	2,11	0,12
-Tavuk	149.000	7.260.430	129.014.427	2,05	0,12
-Et Tavuğu	45.000	3.451.600	71.689.773	1,30	0,06
-Yumurta Tavuğu	104.000	3.808.830	57.324.654	2,73	0,18
-Hindi	7.500	152.564	3.291.000	4,92	0,23
-Ördek	1.250	36.510	1.199.925	3,42	0,10
Kaz	800	52.380	1.745.163	1,53	0,05
KOVAN SAYISI	3.050	89.073	3.916.038	3,42	0,08

Ereğli'de büyükbaş hayvan varlığındaki artışa bağlı olarak hayvansal ürünlerde de artış olmuş, 1990 yılında 12.840 ton olan süt üretimi 1996 yılında 55.190 tona yükselmiştir.

Hayvansal ürünlerde Konya ili içinde çok önemli bir yere sahip olan Ereğli hayvansal ürünler üretiminin Konya ve Türkiye içindeki yeri Tablo 26'da verilmiştir.

TABLO 26: EREĞLİ KONYA VE TÜRKİYE HAYVANSAL ÜRÜNLER ÜRETİMİ (1995)

ÜRÜN ADI	EREĞLİ (TON)	KONYA (TON)	TÜRKİYE (TON)	ERE/KON (%)	ERE/TÜR (%)
Süt	47.636	393.255	10.601.550	12,11	0,45
Et	3.294	16.035	415.240	20,54	0,79
Deri(Adet)	81.786	258.920	8.939.710	31,59	0,91
Yapağı	135	2.870	50.775	4,70	0,27
Kıl	4,50	110	3.400	4,09	0,13
Tiftik	1,30	55	800	2,36	0,16
Yumurta(*)	1,07	41.159	641.791	0,00	0,00
Bal	42	1.400	68.620	3,00	0,06
Balmumu	2	74	3.735	2,70	0,05

Not (*): 16000 Adet Yumurta 1 Ton Olarak Kabul Edilmiştir

Kaynak : DİE ve T.C. Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

Tablodan da görülebileceği gibi Konya il süt üretiminin %12.11'ini, et üretiminin %20.54'ünü, deri üretiminin %31.59'unu yapağı üretiminin % 4.70'ini, kıl üretiminin %4.09'unu Ereğli gerçekleştirmiştir. Türkiye içindeki yerine bakıldığında ise Ereğli'nin bir ilçe olduğu dikkate alınırsa hayvansal ürünler üretiminin azımsanmayacak düzeylerde olduğu görülmektedir.

İlçe hayvansal ürünler üretiminde ilçe hayvan varlığına bağlı olarak en önemli ürünler et ve süt üretimidir. Üretilen bu ürünler aile tüketiminden ziyade ağırlıklı

olarak et entegre tesisleri ve süt işleme tesislerine yönelik olarak et ve süt üretimlerini yansıtmaktadır. İlçede Belediyeye ait bir entegre et tesisi ile bir de özel sektöre ait et entegre tesisi faaliyet göstermektedir. Süt işleme konusunda ise ilçede faaliyet gösteren 25 civarında (mandıra+süt işleme tesisi) firma bulunmaktadır. Süt işleme tesislerinin günlük süt işleme kapasitesinin 500 tonun üzerinde olduğu tahmin edilmektedir.

Ereğli'de kesilen ve sağılan hayvan sayısının Konya ve Türkiye ile karşılaştırması Tablo 27'de görülebilir.

TABLO 27 : EREğLİ, KONYA VE TÜRKİYE'DE KESİLEN, SAğILAN HAYVAN SAYILARI(1995)

TÜRÜ	EREğLİ (Adet)	KONYA (Adet)	TÜRKİYE (Adet)	ERE/KON (%)	ERE/TÜR (%)
SAğILAN HAYVAN SAYISI	112.884	1.585.650	30.055.680	7,12	0,38
-Koyun	91.800	1.210.970	19.262.500	7,58	0,48
-Kıl Keçisi	6.120	133.020	4.544.500	4,60	0,13
-Tiftik Keçisi	2.250	39.730	363.090	5,66	0,62
-İnek	12.714	201.930	5.885.590	6,30	0,22
KESİLEN HAYVAN SAYISI	81.786	236.360	8.157.060	34,60	1,00
-Koyun	71.950	157.460	5.493.520	45,69	1,31
-Kıl Keçisi	71	8.290	814.360	0,86	0,01
-Tiftik Keçisi	0	30	28.410	0,00	0,00
-Sığır	9.765	70.580	1.820.770	13,84	0,54

Kaynak : DİE ve T.C. Tarım ve Kyleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü,

Ereğli'de hayvan bakım ve yöntemleri geleneksel özelliğini korumakta olup, özellikle aile işletmelerinde hayvanlar doğal yollarla beslenmektedir. İlçede yıllık karma yem tüketimi 20.000 ton civarındadır. Karma yem tüketiminde (1996) ilk sırayı süt yemi (%50), ikinci sırayı kuzu-buzağı yemi (%25), üçüncü sırayı besi yemi (%24) almakta, kanatlı yem tüketimi ise önemsiz düzeylerdedir.

1993-1996 dönemine ilişkin ilçe karma yem tüketimi Tablo 28'de görülebilir.

TABLO 28 : İLÇE KARMA YEM TÜKETİMİ(Ton)

CİNSİ	1993	1994	1995	1996
Besi Yemi	4630	4720	4260	4800
Süt Yemi	9780	9870	9100	9910
Kuzu-Buzağı Yemi	4520	3480	3990	4865
Kanatlı Yemi	250	250	250	250
TOPLAM	19180	18320	17600	19825

Kaynak : T.C. Tarım ve Köyşleri Bakanlığı Ereğli İlçe Tarım Müdürlüğü

4.4.3 Ormancılık

İlçe toplam arazisinin %0.97'si (2200 ha) ormanlık ve fundalık alandır. Mevcut orman arazisinin büyük bir kısmı bozuk koruluk alandan oluşmaktadır.

İlçede kavak yetiştiriciliği dışında orman ürünleri üretimi yok denecek kadar azdır. Ereğli'de kavakçılık çalışmalarının başlangıcı çok eski olmakla beraber, bilinçli ve kitle halinde kavak üretimine yönelik çalışmaların başlangıcı 1940'lı ve 1950'li yıllara kadar uzanır. Bu yıllardan sonra yapılan kavakçılık çalışmaları alan olarak giderek artmıştır. Bu artışlar sonucunda, özellikle 1974-1990 yılları arasında kavak yetiştiriciliğinden elde edilen değerler diğer tarımsal ürünlerin (buğday, arpa vb. yetiştiriciliği) üretiminden elde edilen değerden daha yüksek olduğu dikkati çekmektedir. Bu durum ise beraberinde, kavakçılık çalışmalarının alan olarak çoğalmasını ve giderek daha fazla üreticiyi kapsayacak şekilde yaygınlaşmasını sağlamıştır.

Ereğli'de kavakçılık çalışmalarının bilinçli ve sistemli bir şekilde olması için ciddi çalışmalar ve projeler sürdürülmektedir. Bu çalışmalara ise İlçe Fidanlık Müdürlüğü öncülük ve rehberlik etmektedir. İlçede Türkiye ve İtalya

Hükümetlerinin 1987 yılında imzalamış olduğu bir anlaşma çerçevesinde, 1989 yılından bu yana Türkiye Kavakçılığını Geliştirme Projesi uygulama çalışmaları sürdürülmektedir. Projenin; geleneksel kavak odun üretimini modernize etmek, kavakçılıkta mekanizasyonu yaygınlaştırmak, birim alandan elde edilen kavak üretimini artırmak gibi genel amaçları vardır.

Bu proje kapsamında 1989 yılından bu yana Ereğli'de yaklaşık 2.500 dekarlık arazide tam saha kavak ağaçlaması yapılmış ve 300.000 adet kavak fidanı dikilmiş, belirlenen hedefler doğrultusunda kavak ağaçlamalarına devam edilmektedir. Bu ağaçlamalar, toprak analizleri kavak dikimine müsait olan ve sulama garantisi olan üreticilerin tarlalarında tamamen teşvik olarak Orman Fidanlık Müdürlüğü'nce gerçekleştirilmekte, bakımı ve korunmaları ise üreticiler tarafından yapılmaktadır. İdare müddeti sonunda elde edilen hasılat ise tamamen üreticiye ait olmaktadır. Proje kapsamında İtalya'dan getirilen kavakçılıkta ve aynı zamanda tarımsal mekanizasyonda en son yenilikleri ihtiva eden makine ve ekipmanlar projeden faydalanan üreticiler ile kendi imkanları ile kavakçılık yapan üreticilerin hizmetine verilmiştir.

Ereğli'de yaygın olarak yapılan kavak ağaçlamaları ve kavak odun üretiminde yerli karakavak ağırlık taşımaktadır. Bunun yanında fazla miktarda olmayacak şekilde melez kavak ağaçlandırma ve üretimi de yapılmaktadır. Yerli karakavak genelde inşaat sektörünün girdisi (kalıp, iskele, çatı örtüsü ve çatı kaplaması) olarak kullanılmaktadır. Melez kavak odununun kullanıldığı yerler ise daha yaygın olup, ambalaj, lif-yonga, kağıt, kibrit, mobilya, kaplama, sunta ve kontrplak sanayileridir.

Ereğli'de yıllık kavak üretimi yaklaşık olarak 40.000 metreküp civarındadır. İlçede üretilen kavak yörenin inşaat sektöründe ve diğer sektörlerde kullanıldığı gibi

başta Konya olmak üzere civar il ve ilçelere (Kayseri, Mersin, Adana, Niğde, Karaman, Aksaray, Hatay, Gaziantep) pazarlanmaktadır.

Ereğli Orman Fidanlık Müdürlüğü ibreli ve yapraklı yıllık fidan üretimi kapasitesi 9.000.000 adet olup, 50'ye yakın türde fidan üretimi yapılmaktadır.

4.5. Madencilik

Ereğli ve çevresinde en önemli maden rezervleri çimento hammaddesi, krom, mermer ve sülestittir. Barit, krom, sülestit ve manyezit değerli madenler olup, rezerv tespitlerinin gerçekçi bir biçimde yapılması durumunda işletilebilir.

Ereğli ve çevresindeki maden varlığı ve madenlerin niteliğı Tablo 29'da verilmiştir.

TABLO 29 : İLÇE MADEN VARLIĞININ DAĞILIMI VE NİTELİĞİ

MADEN CİNSİ	BULUNDUĞU YER	TENÖR	REZERV
Diyasporit	Ayrancı Çatalköy Gerede Yaylası Karataşlar Mevkii	Al ₂ O ₃ %58,0	157,500 Ton Görünür 783,350 Ton Muhtemel
Manyezit	Halkapınar Delimahmutlu Köyü Eyerkaya	MgO %44,3	60,600 Ton Görünür+Muhtemel 249,600 Ton Potansiyel
Talk	Ayrancı-Melikli Üçharman Köyü Mazıderesi Mevkii	SiO ₂ %53,0-57,0 MgO %24,0-25,0 Fe ₂ O ₃ %7,0-7,5	73,350 Ton Görünür+Muhtemel 249,660 Ton Muhtemel
Barit	Ulukışla Ardıçlı Köyü Çivriltepe Mevkii	BaSO ₄	100,000 Ton Görünür+Muhtemel
Çimento Hammaddesi	Alçıtaşı-Ulukışla Marn-Ereğli Tras-Karapınar	Tahlil Ediliyor	---
Krom	Delimahmutlu Köyü	---	---
Mermer	Ağızboğaz Köyü	Kesilebiliyor, cila kabul ediyor	---
Sülestit	Gökçeyazı Köyü Topraktepe Çatköy Kepeztepe Mevkii Bolluca Kuşaklıtepe Mevkii	SrO %6,5 SrO %12,0 SrO %41,0	--- ---
Kum-Çakıl	Hortu Köyü Yatağı	---	---

Kaynak : MTA Genel Müdürlüğü

4.6. İmalat Sanayii

Genel olarak tarımsal karakterin ağırlıklı olduğu Ereğli'de imalat sanayii de tarıma dayalı bir gelişme göstermiştir. Ereğli imalat sanayinin en belirgin özelliği tarımsal ve hayvansal kaynak potansiyeline yönelik olmasıdır. İlçedeki imalat

sanayinin bir diğ er özelliğ i de gerek istihdam yönünden gerekse katma değ er açısından mevcut büyük tesislerin kamu kesimi tarafından kurulmuş olmasıdır.

Ereğ li GSYİH'nın dağılımına bakıldığında sanayi sektörünün payı 1994 yılında %17.9, 1995 yılında %13.9, 1996 yılında %12.8 olduğ u görölmektedir. Sanayi hasılasının GSYİH içindeki payı 1996 yılı itibariyle Konya ili için %18.4, İç Anadolu Bölgesi için %17.6, Türkiye genelinde ise %25.2'dir. Ereğ li sanayi hasılası payı; Konya, İç Anadolu Bölgesi ve Türkiye sanayi hasılası paylarının altında kalmaktadır.

1994, 1995, 1996 yıllarında Ereğ li, Konya, İç Anadolu Bölgesi ve Türkiye sanayi sektörü GSYİH'ları Tablo 30 'da görölebilir.

TABLO 30 : CARİ FİYATLARLA SANAYİ SEKTÖRÜ HASILASI VE SEKTÖR PAYI

	1994		1995		1996	
	Milyon TL.	Payı %	Milyon TL.	Payı %	Milyon TL.	Payı %
-Madencilik ve Taşocaklığ ı	0	0,00	0	0,00	0	0
-İmalat Sanayii	1.712.865	17,26	3.171.688	13,61	5.485.730	12,45
-Elektrik, Gaz ve Su	62.692	0,63	76.280	0,33	139.306	0,32
İLÇE SANAYİ HASILASI(A)	1.775.557	17,89	3.247.969	13,94	5.605.036	12,77
KONYA (B)	18.356.169	20,90	34.690.292	19,60	63.430.142	18,40
İÇ ANADOLU (C)	115.086.517	17,80	226.656.683	17,50	426.162.069	17,60
TÜRKİYE (D)	1.019.767.435	26,40	2.042.394.829	26,30	3.716.528.359	25,20
A/B (%)	9,67	-	9,36	-	8,84	-
A/C (%)	1,54	-	1,43	-	1,32	-
A/D (%)	0,17	-	0,16	-	0,15	-

Kaynak : DİE

Tablodan da görölebileceğ i gibi değ erlendirme konusu üç yılda Ereğ li sanayi hasılasının payında sürekli bir düşüş söz konusudur. Bu durum Konya, Bölge ve Türkiye için de geçerlidir. Ereğ li 1996 yılı sanayi hasılasının il sanayi hasılasına

katkısı 5.605.036 milyon TL. olup, payı %8.84'tür. Bölge içindeki payı %1.32, Türkiye içindeki payı ise %0.15'tir.

Ereğli'de sanayinin tarihsel gelişimine bakıldığında Cumhuriyetin kuruluşundan 1974 yılına kadar, sanayi tesisi olarak bir tek Sümerbank Ereğli Dokuma ve Bez Fabrikasının faaliyet gösterdiği görülmektedir. İktisadi Devlet Teşekkülü olarak kurulan tesis 1937 yılında işletmeye açılmış ve özelleştirildiği 1997 yılına kadar ilçenin ekonomik ve sosyal yaşamında önemli bir yer işgal etmiştir.

Ereğli'nin ekonomik ve sosyal yaşamına damgasını vuran Sümerbank Ereğli Müessesesi yarattığı istihdam ve gelir ile ilçede tüketimi kamçulamış, pazarı tüketim yönünden harekete geçirmiş, sosyal yaşantının çağdaşlaşmasında ve yenileşmesinde önemli katkılar yapmıştır. Ancak, Sümerbank'ın bir kamu kuruluşu olması nedeniyle alım-satım kararları merkezden alındığından ilçe ekonomisine ileri ve geri bağlantıları açısından arzulanan düzeyde etki yapamamış ekonomik etkileri istihdam ve gelirle sınırlı kalmıştır. Geri bağlantıları anlamında ekonomik katkısının sınırlı kalması doğal sayılabilir. Çünkü hammaddesi (pamuk) Ereğli'de yetişmeyen bir üründür. Ancak ileri bağlantıları açısından değerlendirildiğinde tesiste üretilen ürünleri (iplik-kumaş) girdi olarak kullanabilecek tesisler de konfeksiyon, örme eşya, vb. kurulamamıştır.

Ereğli'deki kamu sermayesiyle kurulmuş diğer bir tesis Şeker Fabrikasıdır. 1989 yılında işletmeye açılan Ereğli Şeker Fabrikası 3343 dekar arazi üzerine kurulmuş Türkiye'nin en modern şeker fabrikasıdır. Şeker fabrikasının kurulması, ilçe ekonomisine canlılık getirmiş, özellikle hayvancılığın gelişmesinde etkin rol oynamıştır.

1970'li yıllara sanayi anlamında tek tesisle giren Ereğli'de; 1970'li yıllarda, bir meyve suyu fabrikası, bir tuğla fabrikası, bir de un fabrikası kurulmuştur. Bilindiği üzere 1970'li yıllar, ülkede imalat sanayinin çeşitlendiği, ölçeklerin büyümeye başladığı yıllardır. 1990'lı yıllar ise Ereğli imalat sanayinde, başta gıda sektörü olmak üzere yatırımların arttığı bir dönem olmuştur. Özellikle süt işleme sanayinde büyük bir atılım olmuş, küçük ve orta ölçekte tesisler kurulmuş, süt ve süt ürünleri üretimi önceki yıllara kıyasla hızlı bir artış kaydetmiştir.

Ereğli ilçesi imalat sanayinde faaliyet gösteren 57 adet firma tespit edilmiştir. Bu firmalardan 36'sı Gıda, 8'i tekstil, 6'sı lastik-plastik, 4'ü hizmetler, 1'i cam, 1'i mobilya, 1'i Tuğla sektöründe yer almaktadır.

Ereğli imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterip de kapasitesi ve sağladığı istihdam tespit edilebilen firmalara ilişkin bilgiler Tablo 31 'de verilmiştir.

TABLO 31: EREĞLİ İLÇESİ İMALAT SANAYİNDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMALAR

SEKTÖR/FİRMA ADI	ÜRETİM KONUSU	KAPASİTE	İSTİHDAM
GIDA			
EREĞLİ ŞEKER FABRİKASI	Şeker-Melas	1250000 Ton Pancar İşleme 191000 Ton Şeker 57500 Ton Melas	1200
NEVİN TAŞÇIOĞLU	Süt İşleme	1080 TON/YIL SÜT İŞLEME	8
YILDIZ GIDA LTD.ŞTİ.	Süt İşleme	1080 TON/YIL SÜT İŞLEME	5
KUZUCU SÜT A.Ş.	Süt İşleme	18000 TON/YIL SÜT İŞLEME	30
ER-SÜT LTD.ŞTİ.	Süt İşleme	2520 TON/YIL SÜT İŞLEME	7
MUSTAFA ARPACI	Süt İşleme	1080 TON/YIL SÜT İŞLEME	7
ADİL AKÇA	Süt İşleme	1080 TON/YIL SÜT İŞLEME	4
BÜYÜKTÖRÜN SÜT LTD.ŞTİ.	Süt İşleme	1080 TON/YIL SÜT İŞLEME	5
EROL GÜZELSOY	Süt İşleme	8280 TON/YIL SÜT İŞLEME	20
KAFAOĞLU SÜT LTD.ŞTİ.	Süt İşleme	10800TON/YIL SÜT İŞLEME	10
ÖKSÜZLER LTD.ŞTİ.	Süt İşleme	1440 TON/YIL SÜT İŞLEME	5
EROLLAR GIDA LTD.ŞTİ.	Süt İşleme	1440 TON/YIL SÜT İŞLEME	5

ARPACI SÜT SANAYİ LTD.ŞTİ.	Süt İşleme	21600 TON/YIL SÜT İŞLEME	29
GÜL SÜT A.Ş.	Süt İşleme	54000 TON/YIL SÜT İŞLEME	64
HAS-ER A.Ş.	Süt İşleme	1080 TON/YIL SÜT İŞLEME	4

TABLO 31'İN DEVAMI

SEKTÖR/FİRMA ADI	ÜRETİM KONUSU	KAPASİTE	İSTİHDAM
HASAN PINARBAŞI	Süt İşleme	720 TON/YIL SÜT İŞLEME	7
TORUNOĞLU SÜT A.Ş.	Süt İşleme	25200 TON/YIL SÜT İŞLEME	30
AKBEL SÜT A.Ş.	Süt İşleme	23400 TON/YIL SÜT İŞLEME	60
MAÇ ET ENTEGRE	Et	2000 KB/GÜN,200 BB/GÜN	70
BELEDİYE ET KOMBİNASI	Et	1000 KB/GÜN,100 BB/GÜN	
MAÇ YEM FABRİKASI	Yem	100 TON/GÜN YEM	20
ERSA GOFRET	Gofret	750 TON/YIL	16
TADIM GOFRET	Gofret	300 TON/YIL	13
RAMAZAN ÇETİNKAYA	Pekmez	20 TON/YIL PEKMEZ	5
EREĞLİ GIDA SAN. VE TİC.A.Ş.	Un	12478 TON/YIL UN	21
NİCOLA DAVANZO	Meyve İşleme	3000 TON/YIL KİRAZ İŞLEME	50
BİRSA	Bisküvi	3060 Ton/yıl BİSKÜVİ	220
ERSU	Meyve Suyu	14,4 Milyon Şişe/Yıl	135
CAM			
KAFALIOĞULLARI CAM	Isıcam	20000 m ² /Yıl	15
HİZMETLER			
BELEDİYE	Soğuk Hava	2000 Ton/Yıl	
ER-BUZ	Soğuk Hava	6000 Ton/Yıl	10
SAYRAÇ	Soğuk Hava	300 Ton/Yıl	
MAÇ	Soğuk Hava	7000 Ton/Yıl	
PIŞMIŞ KİL VE ÇİMENTO			
EREĞLİ TUĞLA FABRİKASI	Tuğla	35000 Adet/Gün	75
PLASTİK			
ŞİK-PEN	PVC Doğrama	10000 M/Tül/Yıl	15
TEK-PEN LTD. ŞTİ.	PVC Doğrama	20000 M/Tül/Yıl	10
BAYRAM PLASTİK LTD.ŞTİ	Plastik Bidon	800000 Adet/Yıl Muhtelif	8
METİN BAYRAM	Poşet	200 Kg/Gün	8
DOKUMA-GİYİM			
ALBAYRAKLAR (SÜMERBANK)	İplik Kumaş Dokuma	2500 Ton/Yıl 10500000 M/Yıl	700
GÜVENÇ TEKSTİL	Çocuk Giyim Eşyası	15000 Adet/Yıl	25
BOZKON TEKSTİL	Bayan Giyim Eşyası		120
MERVE ÇAMAŞIR			

Kaynak : Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası

Tablodan da görülebileceği gibi ilçe imalat sanayiinde de faaliyet gösteren sanayi tesislerinin büyük bir kısmı tarımsal ve hayvansal kaynak potansiyeline bağlı olarak gıda sektöründe yoğunlaşmıştır. Gıda sanayinde faaliyet gösterip de süt ürünleri üreten 17 firmanın günlük süt işleme kapasitesi 515 ton, oluşturduğu istihdam 300 kişidir. Bunların dışında kapalı durumda olan veya bilgisi temin edilemeyen 7-8 tane mandıra olduğu öğrenilmiştir. Süt işleme sanayinde faaliyet gösteren bu tesislerde ağırlıklı olarak beyaz peynir ve tulum peyniri üretilmektedir. Gıda sanayinde peynir üreticilerinin dışında; 1 un fabrikası, 1 yem fabrikası, 2 gofret fabrikası, 1 bisküvi fabrikası, 1 meyve suyu fabrikası, 2 et kesim tesisi, 1 meyve işleme (kimyasal koruma) tesisi, 1'de şeker fabrikası faaliyet göstermektedir.

Gıda sanayinde gerek istihdam ve kapasite gerekse ilçe ekonomik yaşantısındaki etkileri açısından Ereğli Şeker Fabrikası ile Ersu meyve suyu fabrikasının ayrı bir yeri vardır. Şeker fabrikası bir yandan yarattığı istihdam ile ilçe için önemli bir gelir kaynağı olurken, diğer yandan ürettiği yan ürünlerden küspe ile yöre hayvancılığına ucuz girdi temini açısından önemli katkılar sağlamaktadır. Ersu meyve suyu fabrikası da 20 yılı aşkın bir süredir Ereğli meyveciliğinin önemli bir alıcısı konumundadır.

Gıda sektöründeki gelişmelere paralel olarak hizmetler-soğuk hava deposu-sektörü de gelişmiş, ilçede 3'ü büyük olmak üzere 7-8 tane soğuk hava deposu kurulmuştur.

İlçede lastik-plastik sektöründe küçük ölçekte üretim yapan 2'si PVC doğrama, 1'i plastik bidon, 1'i de naylon poşet üreten 4 tesis bulunmaktadır.

Tekstil sektöründe en büyük kuruluş 1997 yılına kadar bir KİT kuruluşu olarak Sümerbank, özelleştirildiği 1997 yılından itibaren Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret A.Ş. olarak faaliyet gösteren iplik-dokuma tesisidir. Bu tesiste özelleştirilmeden önce alpaka, epengle, döşemelik, serj kumaş, ekose kumaşlar, gabardin, trençkotluk kumaşlar ile dikiş ipliği, ilkokul önlüğü ve işçi elbisesi üretilmekteydi. Tesiste yaklaşık 700 kişi istihdam edilmektedir.

İlçede, son yıllarda hazır giyim konusunda yeni oluşumlar gözlenmekte, ilçedeki kalifiye ve ucuz işgücünü değerlendiren İstanbul merkezli bazı firmaların Ereğli'de konfeksiyon atölyesi açtıkları dikkat çekmektedir.

İlçe imalat sanayiinde faaliyet gösteren bir başka tesis pişmiş kil ve çimentodan gereçler sanayiinde tuğla üretimi yapan Ereğli tuğla fabrikasıdır. Ereğli Belediyesine ait tesiste 75 kişi çalışmaktadır.

İlçe Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı işyerlerinin sayısı Tablo 32 'de görülebilir.

TABLO 32 : İLÇE SANAYİ ODASI'NA KAYITLI İŞYERLERİNİN FAALİYET KOLLARINA GÖRE DAĞILIMI (1996)

MESLEK GRUBU	GERÇEK	TÜZEL	TOPLAM
Gıda ve Matbaacılar	203	82	285
Oto Aksamı, Akü, Elektrik, Bakalit ve Madeni Kaplamacılar	20	6	26
Ağaç, Plastik, Kireç, Tuğla ve Kimyevi Maddeler	27	25	52
Halı ve Tekstil	63	16	79
Düdüklü Tencere ve Mutfak Eşyaları	12	-	12
Madenciler ve Haddeciler	2	1	3
Müteahhitler	22	12	34
Makine ve Kazan İmalatçıları	-	-	0
Madeni Eşya İmalatçıları	-	-	0
Dökümcüler	-	-	0
Soba İmalatçıları ve Emayeciler	5	-	5

TOPLAM	354	142	496
---------------	------------	------------	------------

Kaynak : Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası

Tabloda, Ereğli Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı 496 işyerinden 354'ünün gerçek, 142'sinin tüzel kişiliğe sahip olduğu görülmektedir. İşyeri sayısının en fazla olduğu meslek grubu 285 işletme ile gıda ve matbaacılarıdır. Bunu 63 işyeri ile halı ve tekstil, 27 işyeri ile ağaç, plastik, kireç, tuğla ve kimyevi maddeler izlemektedir.

Ereğli'de sanayi yatırımları, Konya, Adana Karayolu üzerinde ve kentin muhtelif bölümlerine dağılmış durumdadır. Yatırımların geniş bir alana yayılması, altyapı hizmetlerinin götürülmesini güçleştirmekte, maliyetleri arttırmakta, yüksek vasıflı tarım alanlarını tehdit etmekte, sanayi kuruluşlarının bir arada olmasından doğacak, dışsal faydalardan yeterince yararlanılamaması sonucunu doğurmaktadır. Bu olumsuzlukları gidermek amacıyla; ilçe sanayicilerinin talebi üzerine ilçede Organize Sanayi Bölgesi kurulması gündeme gelmiştir. Yerel ve mülki yöneticilerin girişimleri sonucu, Organize Sanayi Bölgesi için ihtiyaç duyulan arsa temin edilmiş, parselasyon işlemleri tamamlanmıştır. Organize Sanayi Bölgesi için tahsis edilen arazi ilçe merkezine 8 km. uzaklıkta Konya-Ereğli Devlet karayolu yakınında Kargacı köyü Gözlük mevkiindedir.

Toplam 100 hektarlık bir alana yayılan Organize Sanayi Bölgesinin 62.24 hektarlık kısmı sanayi tesisleri için, 37.76 hektarı ise donatı alanları için ayrılmıştır. Sanayi tesisleri için ayrılan alanda en küçüğü 5000 m² olmak üzere 71 parsel yer bulunmaktadır.

Tablo 33'de parsel boyutları, kapladıkları alan ve sayıları görülebilir.

TABLO 33: OSB PARSEL BOYUTLARI VE SAYILARI

PARSEL TİPİ	ALAN(M ²)	ADET	TOPLAM ALAN(HA)
A	5000-7500	36	20,36
B	7500-10000	16	15,3
C	10000-15000	10	11,9
D	15000-20000	9	14,63
TOPLAM		71	62,24

Kaynak : Ereğli Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü

Parsellerin 21'i süt ürünleri ile unlu ve sütlü mamüller, 11'i oto yan sanayi ve cam, 8'i paketleme ve ambalajlama, 6'sı tekstil, 5'i konserve, 4'ü lastik-plastik, 2'si soğuk hava deposu, 2'si çocuk gereçleri yatırımı olarak planlanmıştır. 12 parsel ise gelebilecek diğer yatırım konuları için boş tutulmaktadır.

1998 yılında altyapı yatırımlarının tamamlanacağı öğrenilen Organize Sanayi Bölgesinde parsel satışlarına 1997 yılı sonunda başlanmış ve şu ana kadar 47 parselin satışı yapılmıştır.

Satılan parsellerin sektörel dağılımına bakıldığında ise; onaltısının süt ve süt ürünleri, sekizinin oto yan sanayii, dördünün bisküvi-gofret (unlu mamüller), beşinin paketleme-ambalajlama, ikisinin konserve, ikisinin soğuk hava deposu konusundaki yatırımlara ilişkin olduğu görülmektedir. OSB'de yapılacak yatırımlarda da Ereğli'de hakim karakter olan, tarıma ve hayvancılığa dayalı yatırım eğiliminin etkisini sürdürdüğü dikkat çekmektedir.

Ereğli'de üç küçük sanayi sitesi mevcuttur. Kent içinde kalan eski küçük sanayi sitesindeki işyeri sayısı 70'dir. Kent merkezi dışında kurulan yeni küçük sanayi

sitesinde 550, marangozlar sanayi sitesinde 320 işyeri bulunmaktadır. 3 küçük sanayi sitesindeki toplam işyeri 940 olup, bu işyerlerinde çalışanların sayısı; çırak, kalfa ve usta olmak üzere 5800 kişiye kadar ulaşmaktadır.

4.7. Turizm

Ereğli ilçesinin bağlı olduğu Konya ili dini turizm potansiyeli yanında göl, termal ve doğa turizmi potansiyeli bakımından zengin bir il olmasına rağmen turizmi yeterince gelişmemiştir. Aynı şekilde Konya iline bağlı Ereğli ilçesi doğal kaynakları da turizm çekim merkezleri olarak bugüne kadar yeterince değerlendirilememiştir. Bunun nedeni ülkemizde turizm sektörünün genel olarak kıyı turizmüne dönük olarak planlanması ve desteklenmesidir.

4.7.1. Ereğli Turizm Potansiyeli

Ereğli yöresindeki turizm potansiyeli tarihi eserler ve doğal kaynaklar olarak aşağıda verilmiştir.

4.7.1.1. Tarihi Eserler

M.Ö. 1200-742 yılları arasında Hitit Federasyonuna dahil Tuvana Krallığının bağımsız bir kenti olan Ereğli, 1071 Malazgirt Savaşından sonra Türk egemenliğine geçmiştir. Sırasıyla Karamanoğulları , Selçuklular ve Osmanlılar

tarafından idare edilen ilçe, İstiklal Savaşından sonra ulusal sınırlarımız içine katılmıştır.

1. Anıtlar

Atatürk Anıtı

Prof.Heykeltraş Tamer Başoğlu tarafından yapılan bu eserin açılışı 18.02.1986 tarihinde gerçekleşmiştir.

İvriz Kaya Kabartması

İvriz'de Tuvana Krallığı'nın en görkemli zamanında yapılmış olan İvriz Kaya Anıtı, Hititlerin Anadolu'ya getirmiş olduğu yeniliklerden biri olan anıt eserlerdendir. Aynı zamanda İvriz Köyünde Kızlar Sarayı ve Oğlanlar Sarayı olarak bilinen Bizans harabeleri bulunmaktadır.

2. Türbeler

İlçede; Bayraktar Dede Türbesi, Budak Efendi Türbesi, Dede Bey Türbesi, Mustafa Bey Türbesi, Helvacı Baba Türbesi, Eb-ud-Derma Türbesi, Adil Dede Türbesi, Şair Cemali Türbesi, Şeyh Şahabeddin Türbesi, Kenani Dede Türbesi olmak üzere 10 tane türbe mevcuttur.

3. Camiler

Ulucami; 1426 yılında Karamanoğlu Mehmet Bey tarafından yaptırılmıştır. Planı dikdörtgen şeklindedir.

Bağdatlı Camii; 1581 yılında Bağdatlı namıyla tanınan bir hayırsever tarafından yaptırılmıştır.

Ağalar Mescidi; 1551 yılında Aksaraylı Ali oğlu Hasan adlı bir hayırsever tarafından yaptırılmıştır. Duvarları işlenmemiş yığma taştan olup, kapı ve pencereler kesme taş ile mermer karışımından olan kemerlerle yapılmıştır. Günümüzde cami olarak kullanılmaktadır.

4. Kervansaraylar

Rüstem Paşa Kervansarayı; Kervansaraya adını veren Rüstem Paşa, Kanuni Sultan Süleyman'ın damatlarından olup iki kez de Vezir-i Azamlığını yapmıştır. Ölümünden sonra vasiyeti üzerine Mimar Sinan tarafından yapılmıştır.

Cağaloğlu Bedesteni; Osmanlı Devrinden kalma tarihi eserlerimizden olup, kimin tarafından yapıldığı kesin olarak bilinmemektedir.

Eski Hamam; Ulucamiinin güneyinde bulunan Eski Hamam, Karamanoğulları devrinden kalma tarihi bir eserdir.

4.7.1.2. Doğal Kaynaklar

1. Akhöyük

Konya Ereğli'nin yaklaşık olarak 9 km. kuzeyinde Akhöyük köyü civarında teşekkülü halen devam eden travertenler mevcuttur. Bu yöre ile ilgili olarak yapılmış bir araştırmada bu travertenlerin bir faya bağlı olarak yüzeye çıkan

suların eseri olduğu ve sıcaklığının 25° C yi bulduğu anlaşılmaktadır. MTA tarafından suyun debisinin 0.5 lt/sn olduğu belirtilmektedir.

Bu yöredeki kükürtlü su çeşitli hastalıklar için şifalı olup, yaz aylarında özellikle cilt ve deri hastalıklarından şikayetçi olanlar bu yörede ilkel şartlarda banyo yaparak çare aramaktadırlar.

Belirtilen yörede en az 200 metre derinliğinde termal sondaj yapılarak, su veriminin artırılması ve nihai akım değeri (debisi) ile su sıcaklığının mümkünse 42° C'nin üzerine çıkarılması ile kaplıca turizmine yönelik tesis kurulabilir.

2. Bolkar Dağları

Ereğli ilçesinin güneyinde uzanan Orta Torosların en yüksek bölümünü 3524 m yükseklik ile BOLKAR dağları teşkil etmektedir. Mersin ve Niğde il sınırları içerisinde yükselen bu dağların kuzey kesimleri Niğde, güney kesimleri ise Mersin il sınırları içinde kalır.

Bolkar Dağları kış sporları ve kış turizmi bakımından potansiyel değerlere sahip bulunan, fakat henüz yeterince bilinmeyen ve kullanılmayan alanlardandır. Orta Toroslar (Bolkar Dağları), dağcılık ve trekking bakımından önem taşıyan bir bölge olup, kış sporları açısından da öncelikli yöreler arasında yer almaktadır.

3. Ereğli Sazlığı

Ereğli'nin 40 km. batısında yer alan Ereğli Sazlıkları bataklık, sazlık görünümünde bir sulak alan olup, alanı 5900 ha.dır. Gölün batısına Akgöl

denilmektedir. Denizden yüksekliği ortalama 983 m. olan ve derinliği 1-1.5 m. arasında değişen Ereğli Sazlığı, Kùltùr Bakanlığı Konya Kùltùr ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 01.07.1992 tarihinde I. Derecede doğal SİT Alanı ilan edilmiştir.

Ereğli Sazlıkları sokuşları iin kuluka ve kişlama alanı olarak bùyùk ònem taşır. Bu sahada 200 civarında kuş tùrù belirlenmiştir. Kulukaya yatan tùr sayısı bu sulak alanın ònemini arttırmaktadır. Ereğli Sazlıkları kiř aylarında barındırdıkları sokuşları sayısı ile uluslararası kriterlere gùre A sınıfına girmektedir.

Kulukaya Yatan Tùrler : Tepeli Batađan, Kızılboyunlu Batađan, Karaboyunlu Batađan, Karabatak, Kùùk Karabatak, Tepeli Kutan, Kùùk Balaban, Gece Balıkılı, Alaca Balıkıl, Kùùk Ak Balıkıl, Bùyùk Ak Balıkıl, Erguvan Balıkıl, eltiki, Kaşıkı, Flamingo, Kuđu, Bozkaz, Angıt, Suna, Yaz Òrdeđi, Macar Òrdeđi, Yeřilbař, Pasbař, Dalađan, Dikkuyruk, Batak Kırlangıcı, Mahmuzlu Kızkuşu, İncegagalı Martı, Gùlen Sumru, Kara Sumru, Uzunbacak, Kılıgaga, Kocagùz, Bùyùk Cılıbıt, Turna, Saz Delicesi ve gùle yakın Adabağ Kùyù'nde ise Kùùk Kerkenez. Bùlgede üreyen tùrler arasında Kùùk Karabatak, Tepeli Kutan, Yaz Òrdeđi, Dikkuyruk ve Kùùk Kerkenez dùyuda nesli tehlike altında olan tùrler arasındadır.

Kışlayan ve Konaklayan Tùrler: Kùùk Batađan, Tepeli Batađan, Kùùk Karabatak, Bùyùk Ak Balıkıl, Kuđu, Sakarca Kazı, Bozkaz, Angıt, Suna, Fiyo, Bozòrdek, amurcun, Yeřilbař, Kılòrdek, Kepel, Macar Òrdeđi, Pasbař Dalađan, Boz Dalađan, Tepeli Dalađan, Sakarmeke, Turna, Dağ Kumkuřu, Karabař Martı, Gùmùř Martı'dır. Ereğli Sazlıkları, Orta Anadolu'daki ònemli Kışlama alanları arasındadır.

Sukuşları popülasyonu kuluçkaya yatan 2.000 çift ve kışlayan 50.000 olarak tahmin edilmektedir.

Son yıllarda yumuşak(soft) turizmin ülkemizin gündeminde olduğu dikkate alınarak, I.Derecede doğal SİT alanı ilan edilen ve ülkemizde uluslararası önemi haiz 5 sulak alandan biri olan Ereğli Sazlığı'nın turizm amaçlı kullanılabilmesi aşağıda belirtilen şartların yerine getirilmesiyle mümkün olabilir.

-Ereğli Sazlığı'nın çevredeki fabrika artıklarının neden olduğu kirlilikten kurtarılması.

-Aşırı avlanma, otlatma, yılan, kurbağa ve kuş yumurtası toplama gibi sazlığın doğal dengesini bozan kullanımların engellenmesi.

-Son zamanlarda İvriz Barajı'nın tatlı su girdisini engellemesi nedeniyle susuz kalan sazlığa tatlı su girdisinin sağlanması.

-Yörenin özelliğinden dolayı her yıl kuş gözlemi yapmak amacıyla gününbirlik ziyaretlerde bulunan ornitolog ve biyologun rahat çalışmalarını sağlamak üzere bu alanların çevre düzenlemelerinin sağlanması ve Sazlık yöresinin Milli Park haline getirilmesi.

4. İvriz Mevkii

Ereğli İlçesine 15 km. mesafede olup, yolun 10 km.si asfalt, 5 km.si stabilize dir. İlçe merkezinden geçen Konya-Adana yolu bu yola 15 km. mesafededir.

Saha 1968 yılında ağaçlandırılmış olup, ağaçlandırmada Kara Çam, Sedir ve Kızılcam türleri kullanılmıştır. Sahada çayır türleri geven ve kekik mevcuttur.

Bu yöre piknik, seyir ve gezi gibi kullanılma özelliklerine sahip arkeolojik değerlere sahip bir yöredir.

Adını İvriz Köyü'nden alan , Hititler tarafından kurulan Tuvana Krallığı'nın Bereket Tanrısı olan Tarhundas ile Tuvana Kralı arasındaki dua ve dilek merasimini sembolize eden İvriz Kaya Kabartması bu köyde bulunmakta olup anıtın her iki yanındaki yazılar Hiyeroğlif harfleriyle yazılmıştır.

İvriz'deki bu yörenin çevre düzenlemesinin yapılmasına ve Kaya Anıtındaki yıpranmaların önüne geçilmesine çalışılarak yerli ve yabancı turisti yöreye çekerek yöreye turistik cazibe kazandırılabilir.

4.7.2. İlçe Turizminde Mevcut Durum

4.7.2.1. Turizm Talebi

Ereğli ilçesindeki konaklamaların çoğunluğunu pazarlamacılar teşkil ederken, az sayıda yabancı günübirlik konaklama yapmaktadır. İlçenin bağlı olduğu Konya ilinde Belediye belgeli tesislerde konaklayan yabancıların çoğunluğunu Romanya, BDT, Yugoslavya, Kuveyt, Lübnan, Suriye, Suudi Arabistan, Ürdün, İran ve Pakistan uyruklular teşkil ederken, Ereğli ilçesinde konaklayan yabancıların çoğunluğu Almanya ve Benelüx Ülkelerinden(Belçika, Hollanda, Lüksemburg) gelmektedir.

Ereğli ilçesinde turizm işletme belgeli bir tesis mevcut olmayıp, Belediye belgeli üç konaklama tesisi vardır. Belediye belgeli tesislerde 1997 yılında konaklayanların sayısı 15 058 geceleyenlerin sayısı 26 158'dir

Ereğli ilçesindeki belediye belgeli konaklama tesislerinde konaklayan kişi ve gecelemlerin son 4 yıllık gelişimi Tablo 34'de verilmiştir.

TABLO 34: EREĞLİ İLÇESİNDEKİ KONAKLAMA VE GECELEMELER

YILLAR	KONAKLAMALAR			GECELEMELER		
	YABANCI	YERLİ	TOPLAM	YABANCI	YERLİ	TOPLAM
1994	61	12.136	12.197	65	16.244	16.309
1995	26	8.748	8.774	31	15.532	15.563
1996	73	12.162	12.235	79	19.585	19.664
1997*	75	14.983	15.058	78	26.080	26.158

(*)1997 yılı verileri geçicidir.

Ülkemizde 1996 yılı itibariyle belediye belgeli tesislerde yapılan konaklamaların içinde Konya ilinde belediye belgeli tesislerde yapılan konaklamaların payı % 2.28'dir. Aynı şekilde Konya'da yapılan konaklamalar içinde Ereğli'deki konaklamaların payı ise % 3.22'dir.

4.7.2.2. Turizm Arzı

Ereğli ilçesinde belediye belgeli 3 adet 1.sınıf otel mevcut olup, bu otellere ilişkin oda ve yatak kapasiteleri ile personel adedi aşağıda gösterilmektedir.

TABLO 35: EREĞLİ'DEKİ BELEDİYE BELGELİ TESİSLER

TESİSİN ADI	ODA SAYISI	YATAK SAYISI	PERSONEL SAYISI
KÖŞK OTEL	34	50	5
ÖZLER OTEL	15	35	3
AKSOY OTEL	32	51	2
TOPLAM	81	136	10

1996 yılında Türkiye genelindeki belediye belgeli tesis sayısı nitelikli ve niteliksiz olmak üzere toplam 8.403 olup, yatak sayısı 354.925'tir.Konya ilindeki belediye belgeli toplam 167 tesisteki yatak sayısı ise 6411'dir.Konya ilindeki 167 tesisin 3 adedi toplam 136 yatak ile Ereğli ilçesinde bulunmaktadır.

**TABLO 36: EREĞLİ'DEKİ BELEDİYE BELGELİ OTELLERDE
ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ ve DOLULUK ORANLARI**

YILLAR	YABANCI	YERLİ	DOLULUK ORANLARI
1994	1,07	1,34	0,33
1995	1,19	1,77	0,32
1996	1,08	1,61	0,40
1997*	1,04	1,74	0,53

(*)1997 yılı verileri geçicidir.

4.8. Ticaret, Bankacılık ve Gelir Durumu

4.8.1. Ticaret

Ereğli İç Anadolu Bölgesinde yer alan Konya ilinin diğer ilçelerine göre, sınırlı da olsa gerek sanayi gerekse ticareti gelişmiş, tarımsal kaynaklarını iyi bir şekilde kullanan en büyük ilçesidir. Ereğli'den diğer bölgelere gönderilen ürünlerin

başında tahıl ürünleri gelmektedir. Tahıl ürünlerinin yanı sıra baklagiller özellikle de fasulye ilçe ticaretinde önemli bir yer tutmaktadır. Ayrıca İlçeden diğer il ve ilçelere satışı yapılan tarım ürünleri arasında; meyve, kavak, kiraz, vişne, domates, hıyar vb. sebze ürünlerini de saymak gerekir.

İlçe, tarım ve hayvancılıkta öz tüketime dayalı, kapalı ekonomi olmaktan kurtulmuş, ulusal ve uluslararası pazarlara mal sunan bir duruma gelmiştir.

İmalat sanayiinde ise daha önceki bölümlerde bahsedildiği üzere, tarımsal ve hayvansal kaynak potansiyeline dayalı bir yapılanma olmuş, gıda sanayii gelişmiştir.

İlçede gıda sanayi dışında (tekstil hariç) diğer imalat sanayi kolları pek gelişmemiş, sanayi ürünleri üretiminde çeşitliliğe gidilememiş dolayısıyla sanayi tesislerinin sayısı sınırlı kalmıştır. Gıda sanayii içinde üretimi yapılan ve ticarete konu olan başlıca ürünler; şeker, un, kepek, meyve suyu ve konsantresi, et, yem, peynir ve tereyağı gibi süt ürünleridir. İlçe ticaretinde gıda sanayi dışında mübadele konusu olan en önemli imalat sanayii ürünü tekstildir. Ereğli'de Sümerbank tarafından kurulmuş bulunan iplik-dokuma tesisinde üretilen iplik , bez ve konfeksiyon ürünleri ilçe ticaretinde önemli bir yer tutmaktadır.

İlçe ticaretinin son üç yıllık gelişimine bakıldığında, cari fiyatlarla 1994 yılında 966.267 milyon TL. olan ticaret gelirleri yaklaşık dört kat artarak 1996 yılında 3.659.833 milyon TL'ye ulaşmıştır. Ticaret gelirlerinin Ereğli GSYİH'sı içindeki yerine bakıldığında ise ticaretin sektörel payının 1994 yılında %9,74, 1995 yılında %8,71, 1996 yılında %8,34 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Ticaret içinde ağırlıklı pay toptan ve perakende ticarete (%99,5) ait olup otel ve lokanta hizmetlerinin payı önemsiz düzeylerde dir. Ereğli ticaret sektörüne ilişkin bilgiler Tablo 37 'de görülebilir.

TABLO 37: CARİ FİYATLARLA TİCARET SEKTÖRÜ HASILASI VE SEKTÖR PAYI

	1994		1995		1996	
	Milyon TL	%	Milyon TL	%	Milyon TL	%
-Toptan ve Perakende Ticaret	961.980	9,69	2.020.200	8,67	3.641.614	8,29
-Otel, Lokanta Hizmetleri	4.287	0,04	9.162	0,04	18.219	0,04
İLÇE TİCARET HASILASI(A)	966.267	9,74	2.029.362	8,71	3.659.833	8,34
KONYA (B)	14.440.550	16,44	30.379.048	17,20	55.334.556	16,10
İÇ ANADOLU (C)	130.768.089	20,20	269.935.306	20,90	482.551.328	19,90
TÜRKİYE (D)	760.918.743	19,70	1.587.690.791	20,50	3.022.314.509	20,50
A/B (%)	6,69		6,68		6,61	
A/C (%)	0,74		0,75		0,76	
A/D (%)	0,13		0,13		0,12	

Kaynak : DİE

Tablodan da görülebileceği gibi ilçe ticaret hasılasının ilçe GSYİH'sı içindeki payı %8.5-9 civarındadır. Bu oran Konya ilinde %16-17, İç Anadolu Bölgesinde %20, ülke genelinde ise %20'ler seviyesindedir. İl, bölge ve ülke GSYİH'sına, ilçe ticaretinin katkısı da tarım, sanayi sektörlerine göre çok düşük kalmaktadır

4.8.2 Bankacılık

İlçe bankacılık faaliyetleri açısından değerlendirildiğinde, Ereğli'de 9 bankanın 10 şubeyle hizmet verdiği görülmektedir. Ereğli'de faaliyet gösteren bankalardan 5'i kamu, 3'ü özel sektöre aittir.

İlçede faaliyet gösteren bankaların topladığı mevduat ve dağıttıkları kredilere ilişkin bilgiler bulunamamıştır. Bu nedenle Konya il düzeyindeki bankacılık faaliyetlerinden hareketle Ereğli'ye ilişkin verilerin türetilmesi yoluna gidilmiştir.

Konya 1995-1996 yılı bankacılık faaliyetlerine ilişkin bilgiler Tablo 38'de görülebilir.

TABLO 38: KONYA İLİ KREDİ VE MEVDUAT DAĞILIMI

MEVDUAT			KREDİ		
Türü	1995	1996	Türü	1995	1996
Tasarruf Mevduatı	6456	13516	Tarım	3.844	8.047
Mevduat Sertifikası	11	21	Gayrimenkul	975	1.357
Resmi Kuruluşlar	222	1.790	Mesleki	788	1.402
Ticari Kuruluşlar	2.363	4.605	Denizcilik	0	0
Bankalar Mevduatı	8	20	Turizm	3	2
Döviz Tevdiatı	23.291	40.461	Diğ.İhtisas Kredileri	13	468
Diğer Mevduat	907	1.964	Diğer Krediler	4.415	10.244
Toplam	33.258	62.377	Toplam	10.038	21.520

Kaynak : Bankalar Birliği, Bankalarımız

Ereğli ve Konya'ya ilişkin GSYİH'nın sektörel dağılımına bakıldığında İzafi, Banka Hizmetlerinin, Ereğli'de 1995 yılında 177.668 milyon TL., 1996 yılında 311.430 milyon TL., Konya'da ise 1995 yılında 3.319.467 milyon TL., 1996 yılında 5.916.521 milyon TL. olduğu görülmektedir. Ereğli izafi bankacılık hizmetlerinin il içindeki payı hesaplanmış, Konya ili toplam mevduat ve toplam kredilere uygulanmak suretiyle Ereğli'ye ilişkin-mevduat ve krediler toplamı tahmin edilmiştir. Bahsedilen yöntemle Ereğli için hesaplanan toplam mevduatın, 1995 yılında 1.779.3 milyar TL., 1996 yılında 3.281 milyar TL., toplam kredilerin de 1995 yılında 537,0 milyar TL., 1996 yılında 1.132.0 milyar TL. civarında olduğu tahmin edilmektedir.

4.8.3. Gelir ve Sosyo-Ekonomik Durumu

Ereğli GSYİH (cari fiyatlarla) genel olarak değerlendirildiğinde en bđyđk payın tarım sektđrđne ait olduğu gđrđlmekte, tarım sektđrđnđ sanayi sektđrđ izlemektedir. Ereğli GSYİH'sı içindeki payı açısından Ticaret sektđrđ uđđncđ sırada, ulaştırma-haberleşme dđrdncđ sırada yer almaktadır.

Ereğli GSYİH'sının sektđrlere gđre dağılımindaki son uđ yıllık gelişme Tablo 39'da gđrđlebilir.

TABLO 39 : İLÇE GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILASININ SEKTÖREL DAĞILIMI

SEKTÖRLER	1994		1995		1996	
	(MLN TL)	PAYI(%)	(MLN TL)	PAYI(%)	(MLN TL)	PAYI(%)
1. TARIM	5.145.994	51,86	14.081.850	60,43	26.670.219	60,75
a)Çiftçilik ve Hayvancılık	5.144.632	51,84	14.081.850	60,43	26.670.219	60,75
b)Ormançılık	1.362	0,01	0	0	0	0
c)Balıkçılık	0	0	0	0	0	0
2. SANAYİ	1.775.557	17,89	3.247.969	13,94	5.605.036	12,77
a)Madencilik ve Taşocaklığı	0	0	0	0	0	0
b)İmalat Sanayii	1.712.865	17,26	3.171.688	13,61	5.485.730	12,45
c)Elektrik, Gaz ve Su	62.692	0,63	76.280	0,33	139.306	0,32
3. İNŞAAT	378.527	3,81	542.842	2,33	1.447.382	3,3
4. TİCARET	966.267	9,74	2.029.362	8,71	3.659.833	8,34
a)Toptan ve Perakende Ticaret	961.980	9,69	2.020.200	8,67	3.641.614	8,29
b)Otel, Lokanta Hizmetleri	4.287	0,04	9.162	0,04	18.219	0,04
5. ULAŞTIRMA VE HABERLEŞME	895.371	9,02	1.839.226	7,89	3.517.262	8,01
6. MALİ KURULUŞLAR	67.330	0,68	166.797	0,72	360.569	0,82
7. KONUT SAHİPLİĞİ	200.903	2,02	366.157	1,57	739.416	1,68
8. SERBEST MESLEK VE HİZMETLER	10.184	0,1	20.193	0,09	38.448	0,09
9. (EKSi) İZAFİ BANKA HİZMETLERİ	123.009	1,24	177.668	0,76	311.430	0,71
10. SEKTÖRLER TOPLAMI (1-9)	9.317.123	93,89	22.116.728	94,91	41.726.736	95,04
11. DEVLET HİZMETLERİ	447.823	4,51	832.873	3,57	1.569.007	3,57
12. KAR AMACI OLMAYAN ÖZEL HİZM.KURULUŞ.	1.465	0,01	2.010	0,01	6.186	0,01
13. ARA TOPLAMI (10 + 12)	9.766.411	98,42	22.951.611	98,49	43.301.929	98,63
14. İTHALAT VERGİSİ	157.001	1,58	351.894	1,51	600.951	1,37
15. GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA (13 + 14)	9.923.412	100	23.303.505	100	43.902.879	100

Tablodan görülebileceği gibi Ereğli GSYİH'sı içinde en yüksek pay tarım sektörüne aittir. 1994 yılında GSYİH içinde %51,86 olan tarım sektörünün payı %16,5 artarak 1995 yılında %60,43, 1996 yılında ise %0,5 artarak %60,75 olarak gerçekleşmiştir. Tarım sektöründe yaratılan hasılanın tamamına yakını çiftçilik ve hayvancılık gelirlerinden oluşmaktadır. Balıkçılık sektörünün yarattığı hasıla sıfır, ormancılık sektöründe oluşan hasıla ise yok denecek kadar azdır.

Ereğli ilçesi GSYİH içindeki büyüklüğü bakımından, yıllar itibariyle payı düşse de ikinci sırada sanayi sektörü gelmektedir. 1994 yılında ilçe GSYİH'sı içindeki payı %17,89 olan sanayi sektörünün payı 1995 yılında %13,61'e, 1996 yılında %12,77 olarak gerçekleşmiştir. Sanayi sektörü içinde en yüksek hasılayı imalat sanayi oluşturmaktadır. İmalat sanayinin ilçe GSYİH'sı içindeki payı 1994 yılında, %17,26, 1995 yılında %13,61, 1996 yılında ise %12,45 olarak gerçekleşmiştir. İmalat sanayinin sanayi sektörü içindeki payı ise yıllar itibariyle artmış, 1994 yılında %96, 1995 yılında %96, 1996 yılında ise %98 olmuştur. Ereğli'de madencilik faaliyetleri bulunmamakta, elektrik, gaz ve su sektörünün payı ise önemsiz düzeydedir.

Ereğli, GSYİH'sı içinde payları bakımından üçüncü sarayı ticaret sektörü almaktadır. Ticaret sektörünün GSYİH içindeki payı 1994 yılında %9,74, 1995 yılında %8,71, 1996 yılında %8,34 olmuştur. Ticaret sektörü GSYİH'sının tamamına yakını toptan ve ticaret kesimi tarafından oluşturulmaktadır.

İlçe GSYİH'sı içinde bir diğer önemli grup ulaştırma ve haberleşmedir. Ulaştırma ve haberleşme sektörü hasılası, 1994 yılında 895,371 milyon TL., 1995 yılında 1.839.226 milyon TL., 1996 yılında 3.517.262 milyon TL., ilçe GSYİH'sı içindeki payı ise 1994 yılında %9,02, 1995 yılında %7,89, 1996 yılında %8,01 olarak gerçekleşmiştir.

Ereğli ekonomik faaliyetleri il, bölge ve Türkiye içindeki yeri açısından değerlendirildiğinde, il içinde önemli bir yeri olduğu görülmektedir. Cari fiyatlarla Ereğli GSYİH'sının Konya il GSYİH'sı içindeki payı 1994 yılında %11,30, 1995 yılında %13,16, 1996 yılında %12,76 olarak gerçekleşmiştir.

Ereğli GSYİH'sının İç Anadolu Bölgesi içindeki payı 1994 yılında %1,54, 1995 ve 1996 yılında %1,80, ülke içindeki payı ise 1994 yılında %0,26, 1995 yılında %0,30, 1996 yılında %0,30 olmuştur.

Ereğli GSYİH'sının il içindeki payı 1995 yılında düşmüş, 1996 yılında ise artmıştır. Bölge ve Türkiye GSYİH'ları içindeki payı ise istikrarlı bir artış göstermiştir. Bu durum ilçe ekonomik faaliyetlerinin sürekli genişlediğini, ilçe GSYİH'sının il (1996 hariç), bölge ve ülke GSYİH'larının üzerinde bir artış olduğunu göstermektedir.

İlçe GSYİH'sının il bölge ve ülke içindeki yeri Tablo 40'da görülebilir.

TABLO 40 : İLÇE GSYİH'SININ İL, BÖLGE VE ÜLKE GSYİH'SI İÇİNDEKİ YERİ(Cari Fiyatlarla,Milyon TL)

YILLAR	1994	1995	1996
EREĞLİ(A)	9.923.412	23.303.505	43.902.879
KONYA(B)	87.826.218	177.097.989	343.962.945
İÇ ANADOLU BÖLGESİ(C)	646.160.125	1.293.814.819	2.423.833.904
TÜRKİYE(D)	3.868.429.189	7.762.456.071	14.772.110.189
A/B(%)	11,30	13,16	12,76
A/C(%)	1,54	1,80	1,81
A/D(%)	0,26	0,30	0,30

Kaynak : DİE

İncelenen dönemde Ereğli ekonomik etkinliklerinin il ve ülke ortalamalarının üstünde arttığını, kişi başına gelir düzeyi karşılaştırmalarında da görmek mümkündür. Kişi başına gelir düzeyi açısından Ereğli ilçesi incelendiğinde 1994 yılında 2.871 Dolar olan kişi başına gelir %49,5 artarak 1995 yılında 4.294 Dolar'a yükselmiş, 1996 yılında da %7'lik bir artışla 4.601 Dolar olarak gerçekleşmiştir. Tablo 41'de ilçede kişi başına düşen GSYİH'lar görülebilir.

**TABLO 41 : EREĞLİ İLÇESİ KİŞİ BAŞINA GSYİH
(CARİ FİYATLARLA)**

YILLAR	İLÇE KİŞİ BAŞINA GSYİH		KİŞİ BAŞINA GSYİH(\$)		
	Değer(TL)	Gelişme Hızı(%)	Ereğli	Konya	Türkiye
1994	84360841	-	2871	1584	2173
1995	198330243	135	4294	1995	2727
1996	375357409	89	4601	2152	2833

Kaynak : DİE

1970'li yıllara kadar gelişmenin temel göstergesi olarak görülen kişi başına gelir; toplumsal gelişmişliği yeterince açıklayamayan, yalnızca talep genişlemesini açıklayabilen dar kapsamlı bir göstergedir. Gelişme kavramı; fiziki kapasite büyüklüğü ve gelir artışı gibi iktisadi gelişmelerin yanısıra, bunların gelir grupları ve bölgeler arası dağılımı, sosyal ve kültürel birikimlerin yansıtılabildiği, toplumsal gelişme düzeyini ifade etmektedir. Bu yaklaşımla gelişme; ülkenin ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel yapılarındaki ilerlemeyi kapsamakta ve bir bütün oluşturmaktadır. Bu açıdan illerin ve bölgelerin gelişmişlik sıralamasında kişi başına düşen milli gelirin artırılması şeklinde özetlenebilecek iktisadi büyüme kavramıyla birlikte yapısal ve insani gelişmeyi içine alan ve ölçülebilen bütün sosyal değişkenleri de içeren bir sosyo-ekonomik gelişme ölçütü daha anlamlı olmaktadır.

DPT, Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü tarafından yapılan "İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (1996)" temel bileşenler analizi yöntemini kullanarak illeri beş grupta gelişmişlik derecesine ayırmıştır. Araştırmada 1990-1993 yıllarına ait il ölçeğinde 58 gösterge kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan göstergeler; Demografi, istihdam, eğitim, sağlık, altyapı ve illerde onbin kişiye düşen özel otomobil, motorlu kara taşıtı ve faks aboneliği ile fert başına düşen telefon kontür değeri ve elektrik tüketim miktarının içerildiği, diğer refah göstergelerinden oluşan Sosyal Göstergelerle, imalat sanayi, inşaat, tarım ve mali göstergelerden oluşan ekonomik göstergelerdir.

İllerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması, ekonomik ve sosyal yapılarını temsil eden 58 değişkenin ortak bileşkesi olarak ve temel bileşenler çözümlemesiyle ortaya çıkarılan temel bileşen değerleri esas alınarak oluşturulmuştur. Oluşturulan bu sıralama ve sıralamaya esas teşkil eden endeks değerleri orjinal çalışmadan aynen alınarak Tablo 42'de verilmiştir.

TABLO 42 : İLLERİN SOSYO – EKONOMİK GELİŞİMİŞLİK SIRALAMASI

SIRA No	İL ADI	ENDEKS	SIRA No	İL ADI	ENDEKS
1.	İSTANBUL	4.879015	39.	AMASYA	-0.193947
2.	ANKARA	3.324472	40.	KARAMAN	-0.225250
3.	İZMİR	2.707983	41.	AFYON	-0.228109
4.	KOCAELİ	1.745641	42.	NİĞDE	-0.280378
5.	BURSA	1.561681	43.	KASTAMONU	-0.331970
6.	ESKİŞEHİR	1.010243	44.	ÇORUM	-0.338263
7.	ANTALYA	0.979019	45.	GİRESUN	-0.342129
8.	TEKİRDAĞ	0.912105	46.	ARTVİN	-0.361540
9.	ADANA	0.825002	47.	ERZİNCAN	-0.369077
10.	İÇEL	0.692054	48.	SİVAS	-0.408015
11.	MUĞLA	0.625896	49.	AKSARAY	-0.449240
12.	AYDIN	0.572214	50.	KAHRAMANMARAŞ	-0.450686
13.	BALIKESİR	0.566499	51.	BARTIN	-0.472164
14.	KIRKLARELİ	0.554468	52.	TOKAT	-0.481332
15.	KAYSERİ	0.530593	53.	ÇANKIRI	-0.506919
16.	DENİZLİ	0.501473	54.	SİNOP	-0.512526
17.	BİLECİK	0.474944	55.	ORDU	-0.535689
18.	EDİRNE	0.408019	56.	ERZURUM	-0.550649
19.	ZONGULDAK	0.362269	57.	DİYARBAKIR	-0.614462
20.	ÇANAKKALE	0.351583	58.	YOZGAT	-0.639394
21.	ISPARTA	0.337425	59.	ŞANLIURFA	-0.657586
22.	MANİSA	0.308470	60.	TUNCELİ	-0.694920
23.	UŞAK	0.249609	61.	ADYAMAN	-0.752853
24.	KONYA	0.220072	62.	KARS	-0.754675
25.	GAZİANTEP	0.199953	63.	GÜMÜŞHANE	-0.783385
26.	HATAY	0.189559	64.	BAYBURT	-0.798578
27.	SAKARYA	0.154779	65.	BATMAN	-0.869404
28.	BOLU	0.147192	66.	MARDİN	-0.916083
29.	BURDUR	0.144998	67.	VAN	-0.955459
30.	KIRIKKALE	0.141061	68.	SİİRT	-0.970848
31.	KÜTAHYA	0.093397	69.	İĞDIR	-0.980015
32.	NEVŞEHİR	0.006389	70.	HAKKARİ	-1.053626
33.	ELAZIĞ	-0.024586	71.	BİTLİS	-1.056951
34.	TRABZON	-0.034803	72.	ARDAĞAN	-1.057505
35.	SAMSUN	-0.042239	73.	BİNGÖL	-1.060746
36.	KIRŞEHİR	-0.116527	74.	AĞRI	-1.134534
37.	RİZE	-0.122267	75.	ŞIRNAK	-1.224524
38.	MALATYA	-0.179552	76.	MUŞ	-1.244671

Kaynak : DPT, İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (1996)

İllerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasını ve endeks değerlerini belirleyen temel faktörler; illerin sahip oldukları nüfus büyüklüğü, yüzölçümü, ya da şehirleşme oranı gibi bir takım yüzeysel büyüklükler değildir. Sıralamayı belirleyen başlıca faktörler illerdeki demografik yapının, işgücü talebinin, eğitim ve sağlık hizmetlerinin, fiziki ve sosyal altyapı olanaklarının, üretim seviyesinin ve daha önemlisi gelir düzeyinin, il nüfusunun ihtiyaçlarını karşılamada sağladıkları başarı olmaktadır. Tablodan da görüldüğü gibi illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında İstanbul ili birinci Ereğli'nin de içinde yer aldığı Konya ili 24. sırada, Muş sonuncu sırada yer almaktadır.

Araştırmanın diğer amaçlarından birisi de, eş değer gelişmişlik seviyesine sahip illerin belirlenmesi ve ülke genelinde homojen alanların saptanmasıdır. Yapılan değerlendirmeler sonucunda ülke; gelişmişlik düzeylerine göre beş gruba ayrılmıştır. Bu ayırıma göre birinci grupta 5, ikinci grupta 11, üçüncü grupta 26, dördüncü grupta 17, beşinci grupta 17 il yer almaktadır. Gelişmişlik endeksine göre il gruplarının dağılımı Tablo 43'de verilmiştir.

TABLO 43 : GELİŞMİŞLİK ENDEKSİNE GÖRE KADEMELİ İL GRUPLARI

1.DERECEDE GELİŞMİŞ İLLER	2.DERECEDE GELİŞMİŞ İLLER	3.DERECEDE GELİŞMİŞ İLLER	4.DERECEDE GELİŞMİŞ İLLER	5.DERECEDE GELİŞMİŞ İLLER
1. İstanbul	1. Eskişehir	1. Bilecik	1. Kastamonu	1. Tunceli
2. Ankara	2. Antalya	2. Edirne	2. Çorum	2. Adıyaman
3. İzmir	3. Tekirdağ	3. Zonguldak	3. Giresun	3. Kars
4. Kocaeli	4. Adana	4. Çanakkale	4. Artvin	4. Gümüşhane
5. Bursa	5. İçel	5. Isparta	5. Erzincan	5. Bayburt
	6. Muğla	6. Manisa	6. Sivas	6. Batman
	7. Aydın	7. Uşak	7. Aksaray	7. Mardin
	8. Balıkesir	8. Konya	8. Kahramanmaraş	8. Van
	9. Kırklareli	9. Gaziantep	9. Bartın	9. Siirt
	10. Kayseri	10. Hatay	10. Tokat	10. Iğdır
	11. Denizli	11. Sakarya	11. Çankırı	11. Hakkari
		12. Bolu	12. Sinop	12. Bitlis
		13. Burdur	13. Ordu	13. Ardahan
		14. Kırkkale	14. Erzurum	14. Bingöl
		15. Kütahya	15. Diyarbakır	15. Ağrı
		16. Nevşehir	16. Yozgat	16. Şırnak
		17. Elazığ	17. Şanlıurfa	17. Muş
		18. Trabzon		
		19. Samsun		
		20. Kırşehir		
		21. Rize		
		22. Malatya		
		23. Amasya		
		24. Karaman		
		25. Afyon		
		26. Niğde		

Kaynak : DPT, İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (1996)

Ereğli'nin bağı olduğu Konya bu çalışmaya göre üçüncü derecede gelişmiş iller arasında 8. sırada yer almaktadır.

Araştırmaya göre üçüncü derecede gelişmiş illerin ortak özellikleri şöyle sıralanmıştır.

- Kentlerde yaşayan nüfus oranı, nüfus artış hızı ve nüfus yoğunluğu değişkenleri ülke ortalamasının altında değerlere sahiptir. (Konya nüfus artış hızı genel seviyenin üzerindedir:)
- İstihdam tarım sektöründe yoğunluk kazanmıştır.
- Tarıma dayalı sanayide gelişme göstermiştir.
- Ekonomik faaliyetlerde tarım sektörü ön plandadır.
- Genel olarak yüksek bir gelişme potansiyeli vardır.
- Nüfusun eğitim düzeyi ülke ortalamalarına yakındır.
- Genellikle il ve bölge ölçeğinde üretim yapan sanayi kuruluşları mevcuttur.
- Küçük ve orta ölçekli tesisler yaygındır.
- Orta derecede gelişmiş olan bu iller sanayinin yerel düzeyde yaygınlaşmasında aktif bir rol oynamakta, hızlı bir gelişme süreci içinde bulunmaktadır.

Ereğli'nin de içinde yer aldığı İç Anadolu Bölgesi bölgeler itibariyle sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında üçüncü sırada yer almakta ve Ankara dışında bölge illerinin endeks değerleri, Türkiye ortalamasına yakın değerler almıştır.

İç Anadolu Bölgesi sanayinin sektörel ve mekansal düzeyde dengeli gelişmesinde olduğu kadar tarımda da önemli bir potansiyele sahiptir. özellikle ülkenin tahıl ambarı konumunda olan Konya Ovası ile çevrede yer alan ova ve platolar

bölgenin tarımsal değerlerinin yükselmesinin başlıca kaynağıdır. Bölgede tarımsal verimliliğin yüksekliğinden nisbi olarak tarımın modernize olduğundan söz edilebilir.

Bölgede organize sanayi bölgelerinin yaygınlığı, sanayileşme dinamiklerinin mekansal yaygınlığı ile yakından ilgili olup, sanayi belirli bir noktada yığılmamış, çeşitli sanayi kutupları yaratarak yaygınlaşmaktadır. özellikle Konya Eskişehir ve Kayseri gibi iller bölgenin yeni sanayi odakları olmaya başlamıştır.

İç Anadolu Bölgesinde fiziki ve sosyal altyapı donanımı da ülke ortalamasına yakın veya üzerinde değerlere sahiptir.

Ereğli DPT tarafından yapılan aynı çalışmada yer alan "İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik sıralamasında 858 ilçe içinde 121. sırada bulunmaktadır. Konya ili içinde ise merkezin hemen ardından ikinci sıradadır. Tablo 44'de Konya ili ilçelerinin gelişmişlik sıralaması verilmiştir.

TABLO 44 : KONYA İLİNE BAĞLI İLÇELERİN GELİŞMİŞLİK SİRALAMASI

İLÇE ADI	ÜLKE SİRALAMASI	İL SIRA-LAMASI	İLÇE ADI	ÜLKE SİRALAMASI	İL SIRA-LAMASI
Büyükşehir	9	1	Güneysınır	477	16
Ereğli	121	2	Hüyük	483	17
Akşehir	129	3	Taşkent	502	18
Seydişehir	177	4	Doğanhisar	542	19
Beyşehir	197	5	Emirgazi	561	20
Akören	261	6	Altnekin	586	21
Karapınar	301	7	Bozkır	591	22
İlgin	309	8	Tuzlukçu	604	23
Sarayönü	332	9	Yunak	606	24
Kulu	336	10	Hadım	615	25
Çumra	348	11	Ahırlı	682	26
Yalıhüyük	395	12	Derbent	692	27
Derebucak	431	13	Halkapınar	739	28
Cihanbeyli	451	14	Çeltik	751	29
Kadınhanı	475	15			

Kaynak : DPT, İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (1996)

858 ilçe için yapılan ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre Ereğli, 79 il merkezinden 21'ine göre daha üst sıralarda yer almaktadır.

Ereğli ilçesi kamu gelirleri açısından değerlendirildiğinde, 1997 yıl sonu itibariyle 5.138'i gelir vergisi 520'si kurumlar vergisi olmak üzere ilçede 5.658 vergi mükellefi bulunmaktadır.

Tablo 45'de Ereğli ilçesi vergi mükellefi (KDV Mükellefi hariç) , tahakkuk eden vergi gelirleri, tahsil edilen vergi gelirleri ve tahsilat oranları verilmiştir.

TABLO 45 : İLÇE VERGİ MÜKELLEFİ SAYISI VERGİ GELİRLERİ

YILLAR	1995	1996	1997
VERGİ MÜKELLEFİ	5.410	5.514	5.658
VERGİ GELİRLERİ TAHAKKUKU (Mln.TL.)	813.602	1.518.016	3.387.929
VERGİ GELİRLERİ TAHSİLATI (Mln.TL.)	471.697	869.664	2.297.736
TAHSİLAT ORANI(%)	57,98	57,29	67,82

Kaynak : Ereğli Vergi Dairesi Müdürlüğü

Tablo incelendiğinde vergi mükellefi sayısında istikrarlı bir artış olduğu gözlenmekte olup, 1995 yılında 5410 olan vergi mükellefi 1996 yılında 5514'e, 1997 yılında 5658'e yükselmiştir. Vergi gelirleri tahakkuku üç yılda yaklaşık 4 kat artmış, 1995 yılında 813.602 milyon TL. olan tahakkuk 1997 yılında 3.387.929 milyon TL'ye yükselmiştir. Benzer bir biçimde aynı dönemde vergi gelirleri tahsilatı da yaklaşık 5 kat artarak 471.697 milyon TL.'den 2.297.736 TL.'ye yükselmiştir. Vergi gelirlerinde dikkat çeken bir başka husus tahsilat oranlarındaki artıştır. 1995 yılında %57.98 olan tahsilat oranı 1997 yılında %67.82 olarak gerçekleşmiştir.

5. YÖRENİN EKONOMİK GELİŞME YÖNÜNDEN ANALİZİ

Ereğli ilçesi yatırım ortamı değerlendirilirken, önceki bölümlerde ayrıntılı bir biçimde ele alınmış olan ve bir bölgeye yatırım kararı alınırken avantaj ya da dezavantaj teşkil edebilecek unsurlar ile yatırım ortamını iyileştirmek için alınması gereken önlemler bu bölümde incelenmiştir.

5.1. Yerel Ekonomik Gelişme Potansiyeli

Bir yere yatırım kararı verilirken etkili olan temel faktörler; coğrafi konum ve doğal yapı, iklim ve bitki örtüsü, ulaşım ve altyapı özellikleri, nüfusun yapısı ve istihdam olanakları, eğitim düzeyi, tarımsal ve hayvansal faaliyetler, imalat sanayiinin yapısı ve sosyo-ekonomik yapı olarak sıralanabilir.

Ereğli coğrafi konum olarak İç Anadolu Bölgesini, Akdeniz bölgesinden ayıran Toros sıra dağlarının eteğinde kurulmuş, güneyde Adana, Mersin, kuzeyde Ankara gibi gelişmiş kentlere yakın, İzmir, İstanbul gibi illere ise hayli uzak bir mesafededir. İlçe toprakları geniş bir düzlükten oluşmakta, tarım ve sanayi için elverişli bir ortam yaratmaktadır. İlçede tarım sektörü ağırlığını korumakta, ilçede sulu ve kuru tarıma dayalı karasal iklim kuşağında yetişen her tür meyve, sebze ve tarla ürünleri ekimi yapılmakta ve verim düzeyi Türkiye ortalamalarını yakalamış durumdadır. İlçe hayvancılığı, özellikle süt inekçiliği hayli gelişmiş düzeyde olup et ve süt verimi ülke ortalamaları civarındadır.

Ereğli'de karasal iklim hüküm sürmekle birlikte Toros dağları üzerinden Akdeniz'den gelen sıcak hava akımı bölgeye bir geçiş iklimi havası vermektedir. Bu nedenle yağışlar kış aylarından başlayarak bahar aylarında toplanmakta, yazları ise sıcak ve kurak geçmektedir. Yağışlar kış aylarında kar, bahar aylarında yağmur şeklinde düşer.

İlçe arazisinin %48,23'ü tarım arazisi, %12,39'u çayır ve mera, %0,97'si orman ve fundalık, %38,41'ide tarım dışı arazidir. İlçe toprakları tarıma çok uygun bir zemin oluşturmakta, İvriz çayı ve yeraltı su imkanları da bu duruma eklendiğinde etkin bir tarımsal yapı meydana gelmektedir.

İlçe ulaşım imkanları ve gelişmiş merkezlere olan yakınlığı nedeniyle de yatırım için uygun bir zemin oluşturmaktadır. İlçeden, Türkiye'nin bütün bölgelerine karayolu ve ilçeden geçen demiryolu ile de demiryolu güzergahındaki bütün yerleşim birimlerine ulaşmak imkan dahilindedir.

Enerji, telekomünikasyon, kanalizasyon vb. kentsel altyapı unsurlarının yeterli olduğu söylenebilir.

Ereğli'de nüfusun %63,5'i ilçe merkezinde, %36,5'i köylerde yaşamaktadır. 1990 Nüfus Sayımına göre ilçe nüfus yoğunluğu 53 (kişi/km²)'dir. Nüfusun ilçe merkezinde yoğunlaşması; sınıai tesislerin eğitim kuruluşlarının ve sosyal aktivite oluşumlarının kent merkezine yığılmasından kaynaklanmaktadır. İlçe nüfus artış hızı binde 7,91 (1990) olup, ülke nüfus artış hızının hayli altında kalmaktadır. İlçe net göç vermemekle birlikte hayli eğitilmiş olan genç nüfusa yeni iş olanakları yaratılmadığından büyük kentlere doğru nüfus hareketliliğine sahne olmakta ve nüfus açısından cazibe merkezi oluşturamamaktadır.

İlçede yaşayan iktisaden faal nüfusun büyük çoğunluğu tarım sektöründe çalışmaktadır. Tarım sektöründe çalışanların oranı %56,9 olup, bunun %48'ini erkekler, %52'sini kadınlar oluşturmaktadır. İlçe 1996 Gayri Safi Yurtiçi Hasılası içinde tarım ve hayvancılığın payı %60,75'dir. İlçe tarımsal hasılasının il toplam tarımsal hasılası içindeki payı %29,8, İç Anadolu Bölgesi içindeki payı %6,9, ülke tarımsal hasılası içindeki payı ise %1,07 gibi azımsanmayacak bir düzeydedir.

Ereğli ilçesinde yaşayan nüfus okuma yazma oranı ve bitirilen son okul durumlarına göre 1990 nüfus sayımında Türkiye ortalamalarının üstünde yer almaktadır. Türkiye genelinde okur-yazar oranı %80,5 iken bu oran Ereğli'de

%83,3'tür. Erkek nüfus içinde okuma-yazma bilenlerin oranı %90,8, kırsal kesimde yaşayanların okuma-yazma oranı

%85,3'tür. İlçede genel ve mesleki orta öğretim kurumları eğitim-öğretim faaliyetinde bulunmakta, özellikle başta mesleki orta öğretim kurumları olmak üzere çıraklık eğitim merkezi ve halk eğitim merkezi kalifiye işgücü yetiştirilmesi konusunda katkıda bulunmaktadır. Ayrıca ilçede Selçuk Üniversitesine bağlı olarak eğitim-öğretim hizmeti veren Ereğli Meslek Yüksek Okulu, İlçe İmalat sanayinin ihtiyaç duyabileceği, bilgisayar, tekstil, makine, motor ve inşaat gibi dallarda öğrenci kabul etmektedir.

İlçede sağlık hizmetleri 2 hastane (Devlet Hastanesi ve SSK hastanesi) ve sağlık ocaklarıyla yürütülmektedir. Devlet hastanesinin yeni binasının tamamlanması SSK ve Devlet hastanesinin ihtiyacı olan sağlık personelinin istihdam edilmesiyle birlikte ilçe sağlık hizmetleri yeterli hale gelecektir.

İlçede tarım ve hayvancılığa dayalı bir imalat sanayi mevcuttur. İlçe sanayinin Ereğli ekonomisindeki yeri, tarıma göre hayli gerilerde kalmaktadır. İlçede yaratılan GSYİH'nın %12,45'i imalat sanayi sektörüne aittir. İlçe iktisaden faal nüfusunun %12,81'i imalat sanayinde çalışmaktadır. İlçe imalat sanayinin 1996 yılı itibariyle ildeki payı %8,84, İç Anadolu Bölgesindeki payı %1,32 olup, Türkiye'de yaratılan imalat sanayi hasılasının %0,15'i Ereğli ilçesi tarafından oluşturulmaktadır.

Ereğli imalat sanayinin belirgin iki temel özelliği vardır. Büyük ölçekte ve çok sayıda istihdam yaratan iki tesis bulunmakta ve bunlar kamu sermayesiyle kurulmuş tesislerdir. İkinci özelliği ise Ereğli imalat sanayine hakim olan karakter tarıma ve hayvancılığa dayalı olması ve daha çok küçük ve orta ölçekte işletmeler olmasıdır.

İlçede en büyük istihdamı Şeker Fabrikası oluşturmakta ve ilçe ekonomisine önemli katkılarda bulunmaktadır. İkinci büyük kuruluş Sümerbank adıyla bir KİT kuruluşu olarak kurulan ve 1997 yılında özelleştirilen Albayraklar'dır. Albayraklar tekstil sektöründe faaliyet göstermekte iplik ve dokuma kumaş üretmektedir. Bunların dışında kalan tesisler küçük ve orta boy işletmeler olup, ağırlıklı olarak gıda sektöründe faaliyet göstermektedirler.

İlçe imalat sanayi genel olarak değerlendirildiğinde, 28'i gıda sektöründe, 4'ü hizmetler sektöründe, 4'ü lastik-plastik sektöründe, 4'ü dokuma giyim sektöründe, 1'i pişmiş kil ve çimento (tuğla) sektöründe 1'i de cam (ısı cam) sektöründe olmak üzere 42 tesisin 3116 kişiye istihdam olanağı sağladığı görülmektedir. Ayrıca ilçede imalathane şeklinde çalışan şeker imalatçıları, konfeksiyon atölyeleri, düşük kapasiteli mandıralar sınai anlamda faaliyet göstermektedir.

İlçe ekonomisinde, önemli bir yeri olan gıda sanayi, ilçede yetişen tarımsal ve hayvansal ürünlere dayalı olarak gelişmiş ve birbirini olumlu anlamda etkileyen bir süreç oluşmuştur. Şöyle ki, gıda sanayi içinde, sayısı mandıralarla birlikte 25'e ulaşan süt işleme tesisleri yöre süt potansiyelini değerlendirmek üzere sezonluk ve mandıra biçiminde kurulmaya başlanmış, zamanla sütü pazarlama olanaklarının arttığını gören yöre çiftçileri, verimli damızlık süt inekçiliğine yönelmiş, süt kaynakları arttıkça başlangıçta mandıra biçiminde kurulan ve sayıları az olan süt işleme tesisleri orta ölçekte işletmelere dönüşmüşlerdir. Şu anda günlük 550-600 ton civarına ulaşan süt işleme potansiyeli yeterli süt olmadığından ve ürünlerini pazarlama konusunda karşılaştıkları güçlükler nedeniyle düşük kapasite kullanım oranlarıyla çalışmaktadır. İlçedeki süt işleme tesislerinin pazar imkanlarını geliştirmesi zarureti, yöre süt üreticilerini de yakından ilgilendirmektedir. Bu bağlamda süt işleme konusunda faaliyet gösteren firmaların, bir Sektörel Dış Ticaret Şirketi kurmaları ilçe ekonomisine sayısız faydalar sağlayacaktır.

İlçedeki önemli bir diğer sanayi kuruluşu Ersu Meyve Suyu fabrikasıdır. Ersu bugüne değin yöre meyve üreticilerine arzulanan düzeyde katkı sağlamasa da özellikle döküntü olarak adlandırılan ikinci sınıf elmanın önemli bir alıcısı olmuştur. Son yıllarda meyveciliğin geliştirilmesi hususunda girişimlerde bulunan Ersu'nun meyve plantasyonları oluşturma gayretleri içinde olduğu dikkat çekmektedir. Ayrıca 1998 yılında fabrika bünyesinde kurulacak domates işleme ve salça üretim hattının da gelecekte yöre domates üreticilerine ciddi bir katkı sağlayacağı kuşkusuzdur.

Sanayinin sağlıklı altyapısı olan alanlarda gelişmesi amacıyla oluşturulan Küçük Sanayi Siteleri ve Organize Sanayi Bölgeleri açısından Ereğli'deki çalışmalar son yıllarda yoğunlaşmıştır. Ereğli'de mevcut durumda bulunan 3 küçük sanayi sitesi tam anlamıyla bir istihdam deposu hüviyetindedir. Toplam 940 işyerinin faaliyet gösterdiği küçük sanayi sitelerinde yaklaşık olarak 5.800 kişi çalışmaktadır. Organize Sanayi Bölgesi konusundaki çalışmalar son aşamaya gelmiş, parselasyon işlemleri tamamlanmış olup, 71 parselden 47'si satılmış durumdadır. 1998 yılında altyapı yatırımlarının tamamlanması planlanmıştır.

Turizm potansiyeli bakımından Ereğli yöresi; güneyinde uzanan Orta Toroslar, kükürtlü suları ile Akhöyük Köyü ve ülkemizde uluslararası 5 sulak alandan biri olan Ereğli Sazlıkları ile doğal, dünyanın ilk kaya kabartmasının bulunduğu İvriz Köyü ve ilçe çevresinde kazıları tamamlanmamış batık durumda Bizans harabeleriyle tarihi potansiyele sahip bir ilçe görünümündedir.

Orta Toroslar (Bolkar Dağları); dağcılık, doğa yürüyüşleri ve kış sporlarına uygun bir coğrafi yapıya sahiptir. Akhöyük ise, kükürtlü sularıyla sağlık turizmi bakımından potansiyel teşkil edebilir izlenimi vermektedir. Ayrıca ,el sanatları ürünleri ve halıcılık Ereğli'nin ekonomik gelişmesine katkıda bulunacak turizm potansiyeli olarak kabul edilebilir. Yine ilçe, gelişmiş bir sanayi ve tarım

sektörüne sahip Adana, gelişmekte olan turizm ve gelişmiş bir sanayi sektörüne sahip Mersin, din turizmi gelişmiş Konya illerine komşu olmasının getirdiği bir takım avantajlara sahiptir. İlçe, bu illerden geçen demiryolu ve karayolu üzerinde bir kavşak noktasında bulunmaktadır.

Yukarıda bahsedilen, gerek tarım kesiminin pazar için üretim biçiminde organizasyonu, gerekse sınırlı gelişmiş olsa da bir imalat sanayinin mevcudiyeti ilçe ticari hayatını canlı bir yapıya kavuşturmuştur. İlçeden ülkenin her tarafına başta tahıl, meyve, sebze olmak üzere tarımsal ürünler ile gıda sanayiinde üretilen ürünler ve tekstil ürünlerinin sevkiyatı yapılmaktadır. İhracat açısından değerlendirildiğinde ise Ersu Meyve Suyu Fabrikası tarafından meyve suyu ve meyve konsantresi Ereğli'ye özgü bir bitki olan ve yabancı sermayeli bir firma tarafından işlenen beyaz kiraz ihracatı ile Şeker Fabrikası tarafından yörede kurulu bisküvi fabrikalarına ihracat kaydıyla satışı yapılan şeker dikkat çekmektedir.

Ereğli GSYİH'sı (1996) il GSYİH'sının %12,76'sını, İç Anadolu Bölgesinin GSYİH'sının ise %1,81'ini oluşturmakta, Türkiye GSYİH'sının ancak %0,30 pay almaktadır. Ereğli GSYİH'sının bölge ve ülke içindeki payının yıllar itibariyle arttığı görülmektedir. İlçenin bölge GSYİH'sı içindeki payı 1994 yılında %1,54, 1995 yılında %1,80, 1996 yılında %1,81, ülke içindeki payı da 1994 yılında %0,26 1995 yılında %0,30 1996 yılında %0,30 olarak gerçekleşmiştir.

Kişi başına düşen GSYİH'sı bakımından üst sıralarda yer alan Ereğli'de, kişi başına GSYİH 1994 yılında 2.871 dolar, 1995 yılında 4.294 dolar, 1996 yılında 4.601 dolar olarak gerçekleşmiştir. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik sıralamasında merkez ilçeler dahil 858 ilçe arasında 121. sırada yer almaktadır. Ereğli'nin bağlı olduğu Konya ili sosyo-ekonomik gelişmişlik derecesine göre 3. derecede gelişmiş iller arasındadır.

Ereğli devlet yardımları aısından değerlendirildiğinde yürürlükteki mevzuata göre normal yörede (Konya) yer almaktadır. Ancak, 1997 yılında normal yörelerdeki yatırımların da devlet yardımlarından azami derecede yararlandırılması amacıyla normal yörelerdeki tüm iller sanayi kuşağı ilan edilmiştir.

1980-1996 döneminde Ereğli ilesine yönelik olarak 24 adet teşvik belgesi verilmiş olup toplam yatırım tutarı 877.079 milyar TL. istihdam ise 2.444 kişidir.

Ereğli'de yatırım yapmak amacıyla teşvik belgesi almış firmaların Listesi Tablo 46'da verilmiştir.

TABLO 46: EREĞLİ İLÇESİ 1980-1996 DÖNEMİ TEŞVİK BELGELİ YATIRIMLARI

SEKTÖRÜ VE FİRMA ADI	YATI- RIM TÜRÜ	TOP.YATI- RIM TUT. (MLN.TL)	İSTİH- DAM	KAPASİTE
TARIM/HAYVANCILIK				
İbrahim Karakuyu	KYY	60	40	300 BB/Dönem Besi
Süha Ünüvar	KYY	372	47	1000 BB/Dön, 5000 KB/Dön.Besi
Bemsan Besin Mamülleri LTD.ŞTİ	KYY	110	6	200 BB/ Dönem Besi
Mustafa Maç	KYY	220	8	1000 KB/ Dönem Besi
Gözneli Besicilik Hayv. A.Ş.	KYY	400	9	300 BB/ Dönem Besi
MADENCİLİK/İstihraç				
Ali Yigit	KYY	3400	50	60000 T/Yıl Linyit Kömürü İstihracı
İMALAT/ Gıda ve İçki				
Maç Tarımsal San. Ve Tic. A.Ş.	KYY	314	24	3400 T/Y Karkas Et
Türkiye Şeker Fab. A.Ş.	KYY	74531	1450	780000 T/Y Pan.İşl.117000 T/Y Kris.Şek.
Ersu Meyve ve Gıda San. A.Ş.	Mdr.	967	15	Ek: 10 Mln. Adet/Yıl Meyve Suyu Amb.
Günel Ticaret L. Günel	KYY	898	30	10500 T/Y Bulgur
Ziraat Süt Üretimi Tic.ve San. A.Ş.	KYY	10511	50	80 T/G Süt İşleme, Soğuk Muhafaza
Arvasi Hayvansal Ürünler San. Tic. A.Ş.	KYY	714251	230	200 Adet/G BB,800 Adet/G KB Hay.Kes.Muh. Et Ürünleri
Gülsüt Süt Ürünleri San. Ve Tic. A.Ş.	Tevsi	51748	27	EK: 140 T/Y Yoğ.250 T/Y Kaşar Pey. 231 T/Y B. Pey
ENERJİ/ Elektrik				
Sümerbank Genel Müdürlüğü	KYY	425	100	4 Mln Kwh/Yıl Elk. Üretimi
HİZMETLER/ Ulaştırma				
İbrahim Karakaya	KYY	123	20	10 Adet Çekici ve Treyler
Ekşiler İnş. Taah. Tic. A.Ş.	KYY	330	200	20 Mln. M3 Hafriyat ve Nakliyat
H. Konanç	KYY	135	20	10 Adet Çekici K. Yük Trey.
Evren Tır Uls. Nak. Ltd.	KYY	129	20	10 Adet Çekici ve Treyler
Ereğli Belediyesi	KYY	143	6	100000 m3/Y Hafriyat ve Nakliyat
Çolakoğlu İnşaat A.Ş.	KYY	15908	0	İvriz Sol Sahil Adabağ Sulaması İnş.
Aksoylar Tic. Ve San. Koll.	KYY	868	50	90 Kş. Lokanta, 25 Kş.Özel Yemek Salonu
Maç Tarımsal San. Ve Tic A.Ş.	KYY	80	6	5000 T/Y Soğuk Hava Deposu
Mustafa Maç	KYY	1028	13	9000 m3 Soğuk Hava Deposu

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü

5.2. Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Yatırım ortamını iyileştirmek için uygulanan önlemlerden en önemlisi yatırım teşvik tedbirleridir. Devlet bölgeler veya iller arasındaki yakınlaşık farkını gidermek amacıyla farklı illere farklı teşvik tedbirleri uygulamaktadır.

Ereğli'nin takip eden bölümde anlatılacak olan devlet yardımlarından azami derecede yararlanabilmesi için il olması veya il içinde pilot bölge olarak seçilmesi yatırım ortamının iyileştirilmesi açısından önem arz etmektedir. Ereğli'nin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralaması dikkate alınırca il içinde pilot bölge seçilmesi şansı görülmemektedir. Ereğli il yapılarca Kalkınmada Birinci Derecede öncelikli iller kapsamına alınması halinde, hem devlet yardımlarından daha fazla yararlanacak, hem de bağlanacak ilçeler açısından bir çekim merkezi olacak, dolayısıyla yatırım ortamının iyileştirilmesine olumlu katkıları yapacaktır. Yatırım ortamına ilişkin önemli görülen bazı sorunlar ve çözüm önerileri takip eden bölümde ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

5.2.1. Tarım ve Hayvancılık

Bitkisel Üretim

Ereğli Ovası Sulama Projesi'nin bir an önce tamamlanması ve sulama planlamasının yapılması, tarımsal ürün artışı sağlayacak, bu ürünleri hammadde olarak kullanan sanayi kuruluşlarının girdi sağlama olanaklarını artıracaktır.

İlçe meyveciliğindeki geleneksel üretim yöntemine dayalı mevcut yapının değiştirilerek, meyve bahçelerinin ıslah edilmesi, yarım budama ve tam budamaya

dayalı meyveciliğin geliştirilmesi, bu konuda çiftçilerin eğitilmesi tarımsal üretim ve hasılayı olumlu yönde etkileyecektir.

İlçe bitkisel üretiminde, zirai ilaçlama ve gübrelemenin verimi esas alan bir bilinçle yapılması, tohum ıslahı gibi konularda çiftçilerin eğitilmesi yörenin gelişme potansiyeline olumlu katkılar sağlayacaktır.

Yöre üreticilerinin üretim, pazarlama ve finansman konularında karşılaştıkları sorunların çözümü, kredi kuruluşlarında teminat, kefalet vb. hususlarda kolaylık sağlaması açısından, kooperatifler veya üretici birlikleri şeklinde örgütlenmelerinin sağlanması, hem ekonomik potansiyelin hem de yerel insiyatifin harekete geçirilmesini sağlayacaktır.

Ereğli'de gelişkin bir yapıya sahip olan tarımsal ve hayvancılık faaliyetleri ve, buna dayalı olarak gelişen gıda sanayinin ihtiyaç duyduğu kalifiye eleman temini ve tarımsal potansiyelin etkin kullanılabilmesi bakımından yüksek öğretim kurumlarının (Ziraat Fakültesi, Veterinerlik Fakültesi) açılması yatırım ortamının iyileştirilmesinde olumlu etkiler yapacaktır.

Hayvancılık Faaliyetleri

Ereğli'de hayvancılık sektöründe üretimi geliştirmeye etkili olan faktörler ve bu faktörlerle birlikte kısa ve orta dönemde alınması gerekli önlemler ile çözüm önerileri beş ana başlık altında toplanmış ve aşağıda sunulmuştur.

1. İşletme Yapıları ve Alınması Gerekli Önlemler

Ereğli’de hayvan varlığını ıslah yoluyla geliştirmek, üstün verimli, saf damızlık materyal elde etmek ve hayvansal üretimi miktar ve kalite olarak yükseltmek için yurt dışından, ağırlıklı Holştayn olmak üzere Montofon, Simental gibi damızlık gebe düveler ithal edilmekte, sözleşmeli çiftçi modeli kapsamında T.C. Ziraat Bankası tarafından kredilendirilmek suretiyle üreticilere dağıılmaktadır.

Ereğli’de 1997 yılına kadar yukarıda bahsedilen etkinlikler neticesinde 23.650 kültür 12150 kültür melezi hayvan mevcuduna ulaşılmıştır. İlçede et ve süt besiciliği genellikle birlikte yapılmakta olup yaklaşık 10.000 aile hayvancılık işiyle uğraşmaktadır. Az sayıda ve entansif işletmelerin dışında kalan hayvansal üretim faaliyeti geleneksel ve küçük ölçekli işletmelerde yürütölmektedir.

Ekonomik bilinç ve bilimselliğin girmediği bu ünitelerde, pazarın talep ürün, fiyat ve kalite eğilimleri hakkında yeterli bir bilgi de bulunmamaktadır. Bu işletmelerde maliyet-fiyat ve kalite eğilimleri hakkında yeterli bir bilgi de bulunmamaktadır. Bu işletmelerde maliyet-fiyat ilişkisini kurmak hemen hemen mümkün olmadığı gibi, gerçek anlamda maliyetleri aşağıya çekmek de pek mümkün değildir.

İşletme ölçeğinin küçük olmasından kaynaklanan bu sorun aynı zamanda hayvansal ürünlerde pazarlama prodüktivitesinin de düşükölęüne neden olmaktadır. Pazarlama prodüktivitesinin düşükölęü pazarlama maliyetlerinin yüksekliği şeklinde ortaya çıkmakta, dolayısıyla pazarlama marjını üretici aleyhine büyötmektedir.

Hem bitkisel hem de hayvancılık işletmelerinde işletme ölçeklerinin küçükölęü ilçede poliköltür bir üretim yapısının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Çağdaş gelişmenin gereği, ihtisaslaşma ve yığın halinde üretim yapmaya imkan vermeyen

bu geleneksel yapı, sektörler arası etkileşimi ve rasyonelleşmeyi engelleyen ciddi bir sorundur.

O nedenle işletme yapılarında alınması gereken ilk önlem; ilçede ve bölgede bitkisel ve hayvansal üretimde ihtisaslaşmayı ve yığın halinde üretimi ön plana alan yeni politikalar uygulamaya koymak olmalıdır.

Böyle bir yeniden yapılanma intersektörel etkileşimi de sağlayacak kırsal alanda ekonomik kalkınmayı hızlandıracaktır.

2. Yem, Kredi ve Finansman Temini İle Alınması Gerekli Önlemler.

Türkiye'de olduğu gibi Ereğli'de de sektörün en önemli sorunu yeterli ve kaliteli yem teminidir. Beş yıllık kalkınma planlarında hayvansal üretimde plan hedeflerinin gerisinde kalmanın en önemli nedeni de yem yetersizliğidir Bu sorun Ereğli ilçesi ve içinde bulunduğu bölge için de geçerlidir.

Köy orta malı meralarda bilinçsizce, aşırı ve fırsatçı bir yaklaşımla otlatma, meralarda ot veriminin ve kalitesinin düşmesine neden olmuştur. İlçede kaba ve kesif yem, kalite ve miktar olarak çok yetersiz olup hayvanlar mısır silajı gibi ucuz ve süt verimini arttıracak besi girdisi yerine yaygın olarak kuru saman ile beslenmektedir.

Senelerdir bilinçsizce mera tahribi ve yeni tarla alanlarının tarıma açılması, yem bitkileri üretiminin yetersiz olması bugün hayvansal ürün-yem fiyat ilişkisinin hayvancılığın aleyhine bozulması sonucunu doğurmuştur.

Ereğli’de hayvansal üretimde istikrarlı bir gelişmenin sağlanabilmesi ancak, bozulan bu sektörel ve ekolojik dengelerin yeniden kurulmasına ve sektörün ihtiyacına uygun miktar ve kalitede yem üretiminin ve kullanılmasının teşvik edilmesine bağlıdır.

İşletmelerde üretim harcamaları içinde yüzde 70 dolayında önemli bir paya sahip olan yemin ucuz, bol ve kaliteli olarak temini gereklidir. Çünkü işletme maliyetlerinin bu koşullar altında aşağıya çekilmesi, işletmelerin karlı ve verimli çalışmaları oldukça zor görünmektedir.

İlçede sektörün rasyonelleşmesinde önemli ve çözülmesi gereken ikinci bir sorun da kredi ve finansmandır. İşletmelerde otofinansman imkanlarının yetersizliği, sektörde kredi ve finansman ihtiyacını ve önemini daha da artırmaktadır.

İşletmelerin önümüzdeki dönemde gerek yatırım gerekse işletme sermayesi yetersizliklerini gidermek, yeni yatırımları teşvik etmek ve kredi maliyetlerinde iyileştirme yapmak gerekmektedir. Aksi takdirde ilçede sektörler arası dengeli bir kalkınmayı ve gelişmeyi sağlamak zor görülmektedir.

3. Hayvansal Üretim ve Verimliliği Artırmada Islah Tedbirleri

Ereğli’de hayvansal üretimde atılımı sağlamanın diğer bir önemli koşulu da verimliliği artırmaya yönelik ıslah çalışmalarıdır. Islah çalışmalarının da başarıyı sınırlayan nedenleri; ekonomik politika yanında eleman ve teknik yetersizlikler olarak sıralamak mümkündür.

İlçe Tarım Müdürlüğü ve Ereğli’de faaliyet gösteren serbest veterinerler tarafından suni tohumlama yapılmaktadır. Suni tohumlamada saklama ve tohumlama anında gerekli şartlara uyulmaması gebeliğin gecikmesine neden olmaktadır. Suni tohumlamada denetim sağlanarak bu durum ortadan kaldırılmalıdır.

Ayrıca ilçe de örnek hayvancılık yapmak ilçe ve bölge hayvancılığını geliştirmek, ihtiyaç duyulan damızlık hayvanı yetiştirmek üzere kurulmuş bulunan, Koyunculuk Üretme İstasyonu'nun mevcut işlevsiz yapısından çıkarılıp, eksikliği duyulan damızlık inek yetiştirme faaliyetlerini etkin bir biçimde yerine getirmesinin sağlanması yöre hayvancılığına gelişimine olumlu katkılar yapacaktır.

Hemen belirtmek gerekir ki; ıslah politikaların başarıya ulaştırılmasında, tohumlama ve inek ithalatı tek başına çözüm değildir. Başarının kalıcı olmasını sağlayacak alt yapı, beslenme, sağlık hizmetleri yanında işletmelerde karlı ve verimli çalışmaya imkan verecek fiyat ve destekleme politikalarının uygulamaya konulması gerekir.

İlçede erken kuzu ve genç dana kesimlerini önleyecek ekonomik içerikli proje ve teşviklere yönelmek hayvansal üretimi artırmaya önemli katkılar sağlayabilecektir.

Diğer taraftan Ereğli’de koyun ve keçide et ve yün kalitesini artıracak ıslah çalışmalarına süratle başlanmalıdır. Koyun ve keçi yetiştiriciliğinde büyük ölçüde ekonomik nedenlere bağlı gerilemeleri gidermek için devletçe özel teşvik ve destekleme politikalarının uygulanmasında sayısız yarar görülmektedir.

4. Hayvansal Üretim-Sanayi İlişkileri ve alınması Gerekli Önlemler

Hayvansal üretimde ekonomik büyüme ve gelişmede dikkate alınması gereken bir diğer faktör de üretim-sanayi ilişkileridir.

Ereğli'de hayvansal üretim-sanayi arasında yapılacak akılcı bir entegrasyon sektörler arası etkileşimi artıracak, işletmeler arası içsel ve dışsal ekonomik getiriler sağlayacaktır. Çünkü üretime dayalı sanayi, hayvansal ürünler için devamlı ve güvenli bir pazar oluşturmakta, üretim sektörünün bir tür lokomotif görevini üstlenmektedir. Hayvancılığa dayalı sanayi işletmelerinin uygulayacağı istikrarlı fiyat politikaları üretimi rasyonelleştirirken aynı zamanda ilçede et ve sün sanayinin de gelişmesine önemli katkılar sağlayabilecektir.

Ereğli'de hayvansal üretime dayalı sanayinin başında Et ve Süt sanayi işletmeleri gelmektedir.

Önümüzdeki dönemde öncelikle mevcutları devamlı ve tam kapasitede çalıştırmak koşulu ile ilçede ve bölgede kırsal ekonomik kalkınmada etkin rol oynayacak, aynı zamanda ilçe sanayileşme ve gelişmesine önemli katkıda bulunacak yeni bir süt sanayi örgütlenmesinin, (Sektörel Dış Ticaret Şirketi gibi) çalışmalarına başlanılmalıdır.

İlçede özel ve kamu kesimine ait hayvancılığa dayalı sanayi işletmelerinin sektörel etkileşimi sağlayabilmeleri, ancak devamlı ve tam kapasite ile çalışmaları, üreticinin alın teri ve emeğini karşılayacak uygun fiyatla alım politikaları uygulanması ile mümkün görülmektedir.

5. Ekonomik Örgütlenme ve Alınması Gerekli Önlemler

Örgütlenme konusu, her dönemde sosyal ve kültürel yapıyı geliştirmenin, ekonomik kalkınma ve gelişmeyi sağlamanın bir aracı olarak daima önem kazanmıştır.

Çünkü ekonomik demokrasiyi tabana yaymak ve yaşanan kalkınma sorunlarını çözmek kırsal alanda kurulacak başarılı örgüt modelleri ile mümkündür. Bugün, Ereğli’de kırsal alanda kurulması önerilen örgüt modeli; pazar ekonomisi koşullarında rekabet ederek mensuplarının hak ve menfaatlerini koruyan, iyi işleyen, kaynak yaratan bir model olmalıdır.

Ekonomik örgütlenmenin geniş bir konu olması nedeniyle, burada kırsal kalkınmada daha çok başvurulan kooperatif modeli üzerinde durulacaktır.

Tüm ülkede olduğu gibi Ereğli ilçesi ve içinde bulunduğu bölgenin, kooperatifleşme sorunlarını aşağıdaki başlıklar altında sıralamak mümkündür. Bunlar, **eğitim, yönetim, finansman ve kooperatif model** sorunlarıdır.

İlçede kooperatifleşmenin yeterli bir ekonomik güç oluşturamamasının temelinde eğitim sorunu yatmaktadır. Kırsal kesimde hayvan üretici ve yetiştiricilerinin eğitim düzeyi diğer kesim üreticilerine göre yetersizdir. O nedenle kırsal kesimde üreticinin teknik konularda olduğu gibi ekonomik örgütlenme ve kooperatifleşme konusunda da eğitimine gereken önem verilmelidir.

İlçede ve bölgede kooperatifleşmeyi yetersiz ve başarısız kılan nedenlerden ikincisi üreticilerin bizzat kooperatif yöneticisi olmalarıdır. Bugün başlı başına uzmanlık isteyen ve ekonomik bir işletme olan hayvancılık kooperatiflerinin teknik, ekonomik, mali ve idari yönetiminin ortaklar dışında konunun profesyonellerine verilmesi başarı şansını yükseltebilecektir.

İlçede ve bölgede kooperatiflerin başarısını sınırlayan bir diğer faktörde finansman yetersizliğidir. Örneğin T.C. Ziraat Bankası'nın kooperatif kesimine sağladığı finansman özellikle hayvancılık kooperatiflerinde toplam kredi tutarının yüzde 5'ini geçmemektedir. Finansman ihtiyacının yeterli ve zamanında karşılanması kooperatifleşmeden beklenen sosyal ve ekonomik faydayı artıracaktır.

Ereğli'de kooperatiflerden beklenen yararın azamileştirilmesinde kooperatif modelinin de çok büyük bir önemi vardır. Zira bugüne kadar kırsal alanda kurulmuş çok amaçlı kırsal kalkınma kooperatif modeli sektörel etkileşimi sağlayamamış kooperatifçiliğe bağlanan umudu ve güveni de azaltmıştır. O nedenle çok amaçlı kırsal kalkınma kooperatif modeli yerine, alt sektörler göre kurulacak (besi, süt, tavukçuluk, vb.) üretimi, sanayi ve pazarlama ile entegre eden ihtisas kooperatiflerine yönelmek gerekmektedir.

Özetlemek gerekirse Ereğli'de doğal, coğrafi koşullar her türlü hayvansal üretime uygun bulunmaktadır. Sektörün ilçe ekonomisinde kırsal ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmek için büyük bir potansiyele sahip olduğu görülmektedir. Sektörü oluşturan işletmelerdeki yapısal bozukluk giderildiği takdirde üretimin kısa sürede artması mümkün görülmektedir.

Ekstansif yapıda ve genellikle küçük ölçekli işletmelerin ilçe ve bölge düzeyinde büyütülmesini hedef alan ekonomik politikalar uygulanmalıdır.

Sektörde verimi ve üretimi arttırmaya yönelik ıslah çalışmalarının, üretimi iktisadi kılan fiyat politikaları ile desteklenmesi büyük önem taşımaktadır. Aksi takdirde sektörde yıllardır yaşanan ekonomik kısır döngüyü kırmak mümkün görülmemektedir.

Sektörün ve onu meydana getiren hayvancılık işletmelerinin, Ereğli'nin de içinde bulunduğu bölgede rasyonel bir yapıya kavuşması için yeterli miktar ve kalitede yem üretimi teşvik edilmelidir.

Yapılan belirlemelere göre ilçede et ve süt sanayi alanında yeterli kapasitede ve sayıda hayvansal üretime dayalı sanayi işletmeleri bulunmaktadır. Ancak hayvansal üretimin sanayi ve entegrasyonunu temin etmek ve bunu hızlandırmak gerekmektedir. Bu açıdan et sanayinin bir yan ürünü olan derinin de, ilçede işlenmesi, bölgede sektörün rasyonelleşmesini, aynı zamanda yaratacağı istihdam ve katma değerinin Ereğli'de kalması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Ereğli sahip olduğu su kaynakları bakımından iç sular balıkçılığında önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Ancak bu potansiyel yeterince değerlendirilememektedir.

Bu çerçevede ilçede kırsal ve kentsel, dengeli bir gelişmenin sağlanması aynı zamanda sektörler arası dengeli bir kalkınmanın başarılmasıyla mümkün görülmektedir.

5.2.2. İmalat Sanayii

Bir yörenin gelişmişliği açısından en önemli kıstaslardan biri olan sanayileşme; coğrafi konumun uygunluğu, altyapının yeterliliği, ulaşım olanakları, kalifiye işgücünün bulunabilirliği, pazara yakınlık, hammadde temin olanakları vb. şartlara bağlıdır. Ayrıca yatırım teşvik tedbirleri de bir bölgeyi sanayi yatırımları açısından cazip hale getirebilmektedir. Bunların büyük bir kısmına diğer bölümlerde değinildiğinden, burada Organize Sanayi Bölgeleri ile ilçe ekonomisindeki önemi nedeniyle Süt İşleme Sanayiinin mevcut ve gelecekte ulaşabileceği potansiyeli daha iyi kullanabilmesi açısından, dış pazarlara yönelmesine katkıda bulunacağı düşünülen Sektörel Dış Ticaret Şirketlerine yer verilecektir.

1. Organize Sanayi Bölgeleri

Yatırım teşvik tedbirlerinin dışında, yatırımların özendirilmesinde Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) oluşturulması önemli bir işlev görmektedir.

Bilindiği üzere Organize Sanayi Bölgesi birbiriyle işbirliği halinde üretim yapan orta ve küçük ölçekli işletmelere planlı bir alanda ve ortak altyapı hizmetlerinden yararlanarak daha kolay ve ucuz üretim yapma olanağı veren bir sistemdir. Bu nedenle, bu bölgeler sınai yatırımların teşvik edilmesinde, planlı sanayi yerleşiminin sağlanmasında, düzenli şehirleşme ve istihdamın geliştirilmesinde etkili bir kalkınma aracı olarak kullanılmaktadır. Başlı başına bir teşvik unsuru olan Organize Sanayi Bölgelerinde yapılan (ve/veya yapılacak) yatırımlara bazı ek teşvikler de getirilmektedir.

Altyapı tesislerinin genellikle yüksek yatırım harcamaları gerektirmesi nedeniyle, bu yatırımların bizzat teşebbüs tarafından gerçekleştirilmesi mümkün olmamaktadır. Dolayısıyla belirli bir bölgede altyapı tesislerinin yeterli derecede mevcut olması önemli bir kuruluş yeri avantajıdır. Ayrıca belirli bir konuda altyapı tesislerinden faydalanabilme düzeyi buraya yerleştirilecek ölçek büyüklüğünün-özellikle üst kapasite sınırı olarak belirlenmesinde önemli bir faktör olarak değerlendirmeye dahil edilmelidir.

Organize Sanayi Bölgelerinde ayrı veya farklı sektörlerdeki bir çok işletmelerin toplanması sonucunda yatay ve dikey uzmanlaşmaya gitmek ve işletmeler arası işbölümü derecesini arttırmak için uygun şartlar ortaya çıkmaktadır. Aynı bölgede toplanmış aynı sektöre dahil işletmeler arasında işbirliğine giderek tek tek işletmelerin ürün programlarının daraltmaları yanında (yatay uzmanlaşma) artan girdi ve hizmet talebini karşılamak üzere uygun ölçekli birçok yan sanayi ve hizmet işletmelerinin bu bölgede faaliyet göstermeleri mümkün olur. Ayrıca aynı veya farklı sektörlerdeki işletmeler arası iş bölümü derecesini artırarak işletmelerin üretim derinliklerinin azaltılması yoluna gidilebilir (dikey uzmanlaşma).

Yatırım ortamının iyileştirilmesinde, yukarıda bahsedildiği üzere azımsanmayacak düzeyde olumlu katkılar yapacak olan Organize Sanayi Bölgesinin Ereğli'de kurulması konusunda önemli adımlar atılmıştır. Arsası alınıp parselasyonu tamamlanmış durumda olan Organize Sanayi Bölgesi altyapı projeleri ihale edilmiş, 1998 inşaat sezonunda tamamlanması planlanmaktadır. Arsa satışına başlanan OSB'de 47 arsa satılmıştır. Bu haliyle bile yoğun taleple karşılaşılan Organize Sanayi Bölgesinin bir an önce tamamlanıp hayata geçirilmesi durumunda Ereğli'de imalat sanayinin gelişmesini ve çeşitlenmesini sağlayacaktır.

2. Sektörel Dış Ticaret Şirketleri

İlçe ekonomisini büyük oranda belirleyen, tarıma dayalı imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalar için, ihracat imkanını azami derecede kullanmalarına olanak sağlayacak ve pazarlama maliyetlerini düşürecek olan “Sektörel Dış Ticaret Şirketleri” modelinin altyapısının araştırılmasında büyük yarar vardır. Konunun öneminden dolayı Sektörel Dış Ticaretlerine ilişkin uygulama aşağıda özetlenmiştir;

Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin ihracat sektörü içinde bir organizasyon altında toplanarak dünya pazarlarına yönlendirilmesi amacıyla; ihracat ve ilgili konularda (finansman tedarik, nakliye sigorta, gümrükleme vb.) hizmet sağlayarak, dış ticarete uzmanlaşmalarını ve bu suretle daha etkin faaliyet göstermelerini teminen SDS modelini geliştirilmiş olup, hukuksal çerçevesi ile bunlara yönelik teşvik ve yardımlar ayrıntılı olarak düzenlenmiş ve 26.12.1996 tarih ve 22859 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

Normal yörelerde, yalnızca aynı sektörde faaliyet gösteren firmalardan oluşan Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin ;

- 1-200 arasında işçi istihdam eden,
- aynı üretim dalında faaliyette bulunan,
- asgari 10 küçük ve orta büyüklükteki şirketin bir araya gelmesiyle,
- en az 10 (on) milyar TL. ödenmiş sermayeli anonim şirketler olarak kurulması gerekmektedir.

Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin hiçbir ortağının sermaye payı, toplam şirket sermayesinin, Normal Yörelerde %10’undan fazla olamaz.

Hisse senetlerinin tamamının nama yazılı olması ve nakit karşılığı çıkartılması gerekmektedir.

Sektörel Dış Ticaret Şirketleri;

- Normal Yörelerde ve yurtdışında, sadece hizmet sektöründe faaliyette bulunmak üzere kurulan şirketlere,
- Kalkınmada Öncelikli Yörelerde ise, üretim ve hizmet sektöründe faaliyette bulunmak üzere kurulan şirketlere iştirak edebilirler.

Sektörel Dış Ticaret Şirketleri, ortakların faaliyet gösterdiği üretim dalına ait hammadde tedarikinde imalatçı olarak değerlendirilirler.

Sektörel Dış Ticaret Şirketleri; aynı sektörde faaliyette bulunmak kaydıyla, SDŞ ortağının ait olduğu grubun diğer şirketleri ile bunların kurduğu ortaklıkların ihracatına aracılık edebilirler. Ayrıca, bu şirketler gerek SDŞ statüsünü aldıkları yılda ve gerekse takip eden yıl içinde, aynı sektörde faaliyette bulunan ve KOBİ niteliğini taşıyan ve fakat ortak olmayan firmaların ihracatına da aracılık edebilirler.

Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinde; ortaklıktan ayrılmak isteyen ortakların payları, Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın onayı alınmak ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde %20'lik azami oran aşılmamak kaydıyla, bu Tebliğ'de belirtilen tanıma uyan yeni veya mevcut ortaklara devredilebilir.

Sektörel Dış Ticaret Şirketlerinin kuruldukları yıl hariç, müteakip her yıl içinde, Normal Yörelerde en az 5 (beş) milyon ABD Doları ihracatı

gerçekleştirememeleri halinde SDŞ statüsünün geri alınabileceği hükmü getirilmiştir.

Sektörel Dış Ticaret Şirketleri, ihracatta devlet yardımlarının hedef grubunu oluşturmakta olup, bu yardımlardan öncelikle yararlanırlar.

SDŞ çatısı altında örgütlenmenin, firmalara ölçek ekonomilerinden kaynaklanan maliyet avantajları ve KDV tahsilatında daha kısa sürede sonuç alınması gibi faydalar sağladığı, bununla birlikte Para Kredi Koordinasyon Kurulu'nda bekleyen devlet yardımlarının işlerlik kazanmasıyla sağlanan avantajların daha da artacağı düşünülmektedir.

SDŞ'de yer alacak firmaların sorunlarının çözümünde ortak hareket kabiliyeti açısından aynı sektörde faaliyet göstermeleri, üye firmaların halihazırda ihracat yapıyor ya da en azından ihracat yapabilecek potansiyele ve kaliteye sahip olması, ürün homojenliği ve teknoloji açığının bulunmaması, talep artışına bağlı olarak üretim artışını sağlayacak kapasiteye sahip olmaları ve tercihen herhangi bir meslek grubu ya da derneğin üyelerinden seçilerek oluşturulması gibi faktörler SDŞ modelinin şansını artıracak önemli hususlardır.

5.2.3. Turizm

Turizm açısından, ilçenin sahip olduğu ve daha önce bahsedilen avantajlara rağmen, tanıtımı yapılmamış olup, bu konunun acilen idari yönetim ve gönüllü kuruluşların birlikte çalışmalarıyla hazırlanacak bir tanıtım projesi oluşturularak çözülmesi yoluna gidilmelidir.

İlçe yöresindeki bir diğer sorun Ereğli Sazlığı'nda artan kirliliktir. Bölgeye başta şeker fabrikası olmak üzere yakın çevredeki diğer sanayi tesislerinin fabrika artıkları ulaşmakta ve gölün ekolojik dengesinde önemli değişikliklere neden olmaktadır. Bu nedenle, söz konusu fabrikalar için arıtma tesisi kurulmalıdır. Yine bölgedeki kuraklığı önlemek amacıyla sazlığa, tatlı su girdisi sağlanmalıdır.

Bilindiği gibi hava kirliliği son yıllarda büyük şehirlerimizin yanı sıra Ereğli ilçesinde de görülmektedir. Bu kirliliğe neden olan konut sanayi ve ulaşım kesimlerinin yakıt sistemlerindeki bozukluğun düzeltilmesi yolunda çalışmalar başlatılmalıdır. Yine fabrikaların ilçe merkezinden uzakta kurulması da bir önlem olarak düşünülebilir.

Ereğli doğal güzelliklerini korumak amacıyla, çevrede ağaç kesimlerinin önlenmesi, yeşil alanların yok edilmemesi gerekmektedir. Bu anlamda öteden beri Ereğli'nin mesire yeri olarak kullanılan, doğal güzelliği yanında tarihi zenginliğe de sahip olan İvriz Köyü İvriz Kaya kabartmasındaki yıpranmanın önüne geçilmek üzere, Konya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından alınan karar doğrultusunda, anıtın restorasyonu ile ilgili çalışmalara hız verilmelidir. Ayrıca bu yörenin konut dokusunun ve folklorik değerlerinin korunarak çevre düzenlenmesine önem verilmelidir.

5.2.4. Ulaşım ve Altyapı

Yatırım ortamının iyileştirilmesinde bir başka husus ulaşım imkanlarıdır. Ereğli'nin ulaşım ağı açısından herhangi bir problemi yoktur. Ancak Konya-Ereğli ve Ereğli-Karaman yolunun genişletilmesi ve iyileştirilmesi, ulaşımında demiryollarının da etkin kullanılabileceği kara ve demiryolları arasında dengenin

sağlanması, ilçeyle birlikte civar yerleşim birimlerinde ortaya çıkan taşıma potansiyelinin değerlendirilmesine uygun bir zemin hazırlayacaktır.

5.2.5. Genel Olarak Sonuç ve Öneriler

Çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan sosyal ve fiziki altyapı yatırımlarının yıllar itibariyle artan oranlarda hizmete girmesi, tarımda mekanizasyona gidilmesi, kredi kooperatifleri, bankaların ve yüksekokul açılması ile benzer alanlarda yaşanan gelişmeler ekonomik ve sosyal yönden kalkınmayı hızlandırmıştır.

Öngörülen gelişmenin hızı, yönü ve sürekliliğinin tayininde, kamu (merkezi-yerel) ve özel sektörün; ayrı ayrı, ya da, birlikte gerçekleştirecekleri çalışmaların önemi büyüktür.

Gelişme sürecinde kamu sektörü; eğitim, sağlık, ulaşım, tarımsal sulama, Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri gibi sosyal ve fiziki altyapı projelerinin gerçekleştirilmesinde önemli işlevler üstlenecektir. Özel sektörün ise; kamu sektörünce gerçekleştirilecek yatırımlara, uyumlu bir işbirliği çerçevesinde azami düzeyde ekonomik ve sosyal katılımı sağlaması bu kapsamda önem arz etmektedir.

Ayrıca yerel ekonomik ve sosyal faaliyetleri geliştirme doğrultusunda; özel sektörcü yapılacak ortaklaşa girişimler, dayanışma tarzları ve yüksekokul-sanayi işbirliği gibi faaliyetler Ereğli'nin ekonomik ve sosyal gelişmesinde önemli adımlar olacaktır.

Kamu ve özel sektör olarak; Ereğli'nin ekonomik ve sosyal yapısını geliştirilmesi konusunda yapılacak projeksiyonlarda, Şu hususlar dikkate alınması gereken ön kabuller olarak belirlenmektedir.

a) Sanayinin gelişmiş bölgelerden çevreye yayılma dinamiği hızlanacaktır. Bunda belirleyici etmenler; sanayinin gelişmesinde maliyetleri azaltan üstünlüklerin marjinal sınırlara dayanması (kalifiye işgücü ve sanayi arsası bulma güçlüğü, çevresel maliyetler) gibi negatif dışsallıklardır.

b) Ereğli elverişli ulaşım altyapısı ile sanayi işletmeleri için uygun kuruluş yeri olma özelliğine sahiptir.

c) Ereğli'nin nüfus, tarım, vb, açılardan önemli bir potansiyele sahip olması ve yerel kaynakların daha etkin bir şekilde ekonomiye kazandırılması ile gelişme süreci hızlanacaktır.

d) KOBİ'lerin 1970'lerin ikinci yarısından sonra büyük bir dinamizm kazanan gelişimi hızla devam edecektir..

1996 yılı KOBİ'lerin tanıtımı ve teşviki amacıyla KOBİ yılı olarak ilan edilmiş olup, bu alandaki çalışmalar yaygınlaştırılmıştır. 1997 yılında Devlet Destekleri ağırlıkla KOBİ'lere yönelmiştir.

Son yıllarda dünya ile bütünleşme politikalarına paralel olarak, ülkemizde yabancı sermaye yatırım ve ortaklıklarının giderek arttığı gözlenmektedir. Bu durum yerli firmalara, teknolojilerini yenileme ve rekabet gücünü artırma yönünde uygun bir ortam oluşturacaktır.

İlçe dışından gelecek büyük sermaye en kısa sürede en çok kar etmeyi hedefler ve ister. Oysa yerel sermaye için hedef hemen kara geçmek olmamaktadır. Bu bakımdan Ereğli’de yerel sermayenin sanayi yatırımlarına girişmesi özendirilmeli, kuruluşlar birbirlerine destek olmalıdır.

İlçenin, yörenin karşılaştırmalı üstünlükleri yatırım kararlarında değerlendirilmeli, sanayiinin yanı sıra, turizm tesisleri çağdaş işletmeler olarak kurulmalıdır.

Aynı alana yapılan ve yeterli piyasa araştırmasına dayanmayan yatırımlar, toplam arzı toplam talebin üzerine çıkarırlar. Bu tür işletmeler yöredeki diğer işletmeleri de olumsuz yönde etkileyebilir. Böylece atıl duruma düşen tesisler ekonomiye yük olur. Bu husus yatırım kararlarında önemle göz önünde bulundurulmalıdır.

Gelişmekte olan yörelerde şirketleşmelerin artmasına ihtiyaç vardır. Bu şirketleşmeler aile, arkadaşlık veya hemşehrlik ilişkilerinden -bir kısım sermayeyi yatırımlara yöneltse de- ziyade ekonomik fayda unsuruna öncelik verilerek oluşturulmalı, sermaye birikim süreci hızlandırılmalıdır.

Sanayileşme ürün pazarlarına sahip olmayı gerektirir. Yapılabilirlik incelemelerinde pazar araştırmaları gerçekçi verilere dayandırılmalıdır.

Müteşebbisler öncelikle ve özellikle yöre halkından çıkmalı, bu girişimler kamu desteklerinden zamanında ve yeterince yararlanmalıdır.

İnsan gücüne yatırımın önemi bilinmeli, gelecek kuşakların bilgi birikimini işletmelere yeni ufuklar açacağı unutulmamalıdır. Bilgi ve eğitime, araştırma geliştirme faaliyetlerine önem verilmelidir.

Ereğli’de kazanılan Ereğli’de yeni yatırımlara kaynak olmalıdır. İlçede yerel kaynaklara dayalı işletmelerin en çok katma değer yaratacak şekilde gelişmeleri sağlanmalı, ayrıca ürün çeşitliliğine yönelinmelidir.

İhracatın önemi dikkate alınarak dış pazarlara açılmada olabildiğince çaba harcanmalıdır.

Genel anlamda ülkelerin, dar anlamda bölgelerin ekonomik gelişmelerini belirleyen temel öge, sahip olunan ekonomik kaynaklardır. Ereğli ekonomik kaynaklara sahiptir.

Yatırımcılar kendilerini piyasa güçlerinin serbest işleyişine alıştırmalıdır. Özellikle gümrük birliği sürecinde, kamu desteklerinin sınırlı kalacağını göz önünde bulundurmak, Devletin rolünün fiziki ve sosyal altyapının tamamlanması olacağını bilmek gerekmektedir.

5.3. Yörenin Altyapısını ve Ekonomisini Geliştirmeye Yönelik

Çalışmalar

İlçede altyapı eksiğini gidermek ve altyapı iyileştirme anlamında 1997 yılı itibariyle kamu kuruluşları tarafından 7 ana grupta 42 proje yürütülmektedir. MEDAŞ Genel Müdürlüğü, DSİ Bölge Müdürlüğü, Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğü, Türk Telekom Başmüdürlüğü ve İller Bankası gibi yatırımcı kuruluşlar ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan bu yatırımların toplam proje bedeli 2.901.637 milyon Liradır.

Kamu kuruluşları tarafından Ereğli’de yapılmakta olan yatırımların; dokuzu Tarım-Sulama, on tanesi Ulaştırma, beşi İme Suyu, dördü Enerji, ikisi Kanalizasyon, ikisi Sağlık-Sosyal ve on tanesinde Eğitim konusundadır.

Ereğli’de yapılmakta olan kamu yatırımlarına ilişkin bilgiler Tablo 47’de verilmiştir.

TABLO 47 : İLÇEDE DEVAM EDEN KAMU YATIRIMLARI

YATIRIMCI KURULUŞ	PROJENİN ADI	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE BEDELİ
ENERJİ			67.225
MEDAŞ Genel Md.	Elektrik Şebekesi	-	46.400
MEDAŞ Genel Md.	Alhan Elektrik Tesisi	-	5.831
MEDAŞ Genel Md.	Belceağaç Elektrik Tesisi	-	6.664
MEDAŞ Genel Md.	Körlü-Çakıllar Gr.E.H. Yen. Güz. Değ.	-	8.330
TARIM-SULAMA			976.082
DSİ IV. Bölge Md.	Ereğli IV. Mer.-Sol Sah.-Adabağ Sul.	1993-1998	65.021
DSİ IV. Bölge Md.	Ereğli IV. Mer.-YAS Enerji Tesisi	1993-1998	91.650
DSİ IV. Bölge Md.	İvriz Sulaması İkmali	1986-1998	159.377
DSİ IV. Bölge Md.	İvriz Sağ Sahil Kuyu Açılması	1997-1997	4.000
DSİ IV. Bölge Md.	Çayhan Göleti ve Sulaması	1986-1998	263.860
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	Gökçeyazı Yerüstü Sulama	1991-1999	2.616
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	Eskizengen Yer altı Sulaması	1994-1999	5.448
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	Belkaya I ve II.Kısım Arazi Toplaması	1994-1997	87.800
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	İvriz Sul.Gr.Taşagül Yas. Sh.Arazi Top.	1996-1999	296.310
İÇME SUYU			271.360
İller Bankası 6.Böl. Md.	Çayhan İçme Suyu Projesi	1996-1999	75.560
İller Bankası 6.Böl. Md.	Kutören İçme Suyu Projesi	1996-1998	82.500
İller Bankası 6.Böl. Md.	Belkaya İçme Suyu Projesi		82.500
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	Kargacı Gr. İçme Suyu (İnş.+ENH)	1995-1997	20.000
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	Acıkuyu Gr. İçme Suyu (İnş.+ENH)	1995-1997	10.800
KANALİZASYON			616.000
İller Bankası 6.Böl. Md.	Ereğli II.Kanalizasyon Projesi	1992-2000	147.000
İller Bankası 6.Böl. Md.	Belkaya Kanalizasyon Pr.(Şeb.+Arıtma)	1997-2002	469.000
ULAŞTIRMA			84.670
Karayolları Bölge Md.	Ereğli Sanayii Şeker Fabrikası	1997-1997	15.920
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	İl Yol Belkaya-Kutören 1Kat Asfalt	1997-1997	2.600
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	DY İL T. Çayhan 2 Kat Asfalt	1997-1997	5.000
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	Taşbudak 1Kat Asfalt	1997-1997	5.200
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	K. Y. İl T.Sarıca 1Kat Asfalt	1997-1997	2.500
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	İl Y. Çatmataş Mah.1Kat Asfalt	1997-1997	5.200
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	K.Y.İ.T. Yenice 1Kat Asfalt	1997-1997	20.800
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	D.Y.İLT.Kuzguncuk Kat Asfaltı	1997-1997	15.600
Köy Hizmetleri 2.Bl.Md	D.Y.İLT.Burhaniye-Çiftlik 1Kat Asfalt	1997-1997	10.400
TCDDY 6.Bl.Md.	Makas Yenilenmesi		1.450

TABLO 47'NİN DEVAMI

YATIRIMCI KURULUŞ	PROJENİN ADI	BAŞ.-BİT. TARİHİ	PROJE BEDELİ
EĞİTİM			350.000
Milli Eğitim Müdürlüğü	Anadolu Lisesi	1991-1998	5.000
Milli Eğitim Müdürlüğü	Çıraklık Eğitim Merkezi	1997-1998	0
Milli Eğitim Müdürlüğü	Zihinsel Özürlüler Okulu	1993-1998	30.000
Milli Eğitim Müdürlüğü	Türkmen Köyü İlköğretim Okulu	1996-1997	27.000
Milli Eğitim Müdürlüğü	Şehit Kamil Atalay İlköğretim Okulu	1996-1997	60.000
Milli Eğitim Müdürlüğü	Aşağı Gündelen İlköğretim Okulu	1996-1997	20.000
Milli Eğitim Müdürlüğü	Özgürler Köyü İlkokulu	1997-1997	11.000
Milli Eğitim Müdürlüğü	Özgürler Köyü İlkokulu Lojmanı	1997-1997	1.000
Milli Eğitim Müdürlüğü	Kazım Karabekir İlköğretim Okulu	1997-1998	60.000
Selçuk Üniversitesi Rek.	Ereğli Meslek Yüksekokulu	1994-1999	136.000
SAĞLIK-SOSYAL			536.300
Bayındırlık ve İsk.Md.	Devlet Hastanesi İnşaatı	1990-1997	361.700
Bayındırlık ve İsk.Md.	Huzurevi İnşaatı	1995-1999	174.600
TOPLAM			2.901.637

Kaynak :Ereğli Kaymakamlığı

5.4. Yatırımlarda Devlet Yardımları

Ulusal ekonomilerin ayakta durabilmesi, yeni nesillere istihdam yaratılabilmesi, üretim, ihracat ve refah düzeyinin artırılabilmesi için yatırım yapılması zorunlu olurken özellikle Devletin ekonomideki payının azaltılmasının her kesim tarafından kabul gördüğü bir dönemde, ihtiyaç duyulan sanayi yatırımlarının Özel Sektör tarafından gerçekleştirilmesi bir mecburiyet haline gelmektedir.

Yatırım; getirisi uzun vadede oluşan ve değişen ekonomik, politik, sosyal ve teknolojik şartlar nedeniyle yüksek risk taşıyan bir faaliyettir. Söz konusu yüksek riski azaltmak ve müteşebbisleri ülkenin ihtiyaç duyduğu yatırımlara yönlendirebilmek için, gelişmiş ülkeler dahil tüm ülkelerde olduğu gibi, Türkiye'de de yatırımların Devlet tarafından desteklenmesi kaçınılmaz bir mecburiyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Gümrük Birliği, Dünya Ekonomisine Entegrasyon ve yabancı sermayenin Ülkemize çekilmesi gibi hususlar dikkate alındığında Yatırımlarda Devlet Desteklerinin önemi daha da artmaktadır.

Esasen, Avrupa Birliği üyesi ülkeler dahi, tüm ülkelerde bölgesel ve sektörel amaçlara yönelik olarak mali kaynaklar nispetinde;

- Nakit destek ve hibeler,
- Vergisel destekler,
- Kredi destekleri,
- Sermayeye iştirak,
- Arazi-Arsa tahsisi,
- Eğitim, pazar araştırması ve AR-GE yardımları

gibi Devlet Destekleri yaygın bir biçimde uygulanmaktadır.

Ülkemizde yatırımlara uygulanan Devlet Yardımlarını;

a) Yatırımlarda Devlet Yardımları,

b) KOBİ (Küçük ve Orta Boy İşletmeler) Yatırımlarında Devlet Yardımları

olmak üzere iki farklı sistemde ele almak mümkündür. KOBİ Yatırımları ile ilgili Devlet Yardımları belli büyüklüğe kadar olan İmalat Sektörü yatırımlarını hedef alırken, Teşvik Belgeli Sistem çerçevesinde yürütülen ve genel anlamda Yatırımlarda Devlet Yardımları adı altında ifade edilen destekler, belli bir büyüklüğün üzerindeki her tür sektör yatırımını kapsamaktadır.

A. Yatırımlarda Devlet Yardımları

Yatırımlarda Devlet Yardımları ile ilgili Mevzuat, 13 Ocak 1995 tarih ve 22170 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26 Aralık 1994 tarih ve 94/6411 sayılı "**Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar**" 10 Mart 1995 tarih ve 22223 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 95/6569 sayılı "**Ek Karar**" ve 4 Nisan 1995 tarih ve 22248 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 95/2 sayılı **Hazine Müsteşarlığı Tebliği** ile düzenlenmiştir. Ayrıca, söz konusu Mevzuatta 8 Aralık 1996 tarih ve 22841 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 96/8639 sayılı "**Ek Karar**" ve 19 Mart 1997 tarih ve 22938 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 97/2 sayılı **Hazine Müsteşarlığı Tebliği** ve YPK'nun 22 Temmuz 1997 tarih ve 97/41 sayılı kararı, 6 Ağustos 1997 tarih ve 97/45 sayılı kararı ve 16 Ekim 1997 tarih ve 97/88 sayılı kararı ile ihtiyaçtan doğan bazı değişiklikler yapılmıştır. Son olarak ta, 23 Ocak 1998 tarih ve 23239 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4325 No'lu kanunla Olağanüstü Hal Bölgesinde ve KÖY'lerde istihdam yaratılması ve yatırımların teşvik edilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Halen yürürlükte olan Mevzuat çerçevesinde;

- Kalkınmada Öncelikli Yörelerdeki yatırımlar,
- Normal Yörelerdeki yatırımlar,
- Sanayi Kuşaklarındaki yatırımlar,
- Olağanüstü Hal Bölgesindeki yatırımlar ve
- Gelişmiş yörelerdeki özel önem taşıyan sektör yatırımları devlet yardımlarından yararlanmaktadır.

Gelişmiş, Normal, Kalkınmada Öncelikli Yörelere ve Olağanüstü Hal Bölgesi ile Sanayi Kuşakları aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Bölgesel Sınıflandırma

Gelişmiş Yörelere: İstanbul ve Kocaeli illeri ile Ankara, İzmir, Adana ve Bursa Büyükşehir Belediye sınırları içi Gelişmiş Yörelere olarak tanımlanmıştır. Gelişmiş yörelerde Özel Önem Taşıyan Sektörler dışındaki yatırımların Devlet Desteklerinden yararlanması mümkün değildir. Gelişmiş yörelerdeki Organize Sanayi Bölgeleri Sanayi Kuşağı olarak belirlenmiş, böylelikle bu organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımların devlet desteklerinden yararlanması sağlanmıştır.

Kalkınmada Öncelikli Yörelere: 1998 yılı itibariyle, ülke genelinde 50 il Kalkınmada Öncelikli Yörelere kapsamında yer almaktadır. Daha önce, Kalkınmada Birinci ve İkinci Derecede Öncelikli iller olarak iki grup halinde sınıflanmış olmasına karşın, 1997 yılı başı itibariyle bu sınıflamaya son verilmiş tüm bu iller Kalkınmada Öncelikli Yörelere kapsamı içine alınmıştır.

Normal Yörelere: Kalkınmada Öncelikli Yörelere ve Gelişmiş Yörelere dışındaki iller Normal Yöre olarak belirlenmiştir. 1997 yılı itibariyle Normal Yörelere yer alan tüm iller Sanayi Kuşağı olarak ilan edilmiştir. Böylelikle Normal Yöreleredeki tüm yatırımların devlet yardımlarından azami ölçüde yararlanması sağlanmış bulunmaktadır.

Sanayi Kuşakları: Yüksek Planlama Kurulu Kararına istinaden, yüksek teşebbüs güce sahip ve yatırımlar açısından potansiyel arz eden bazı iller ile normal yöreleredeki faal durumdaki organize sanayi bölgeleri 1 Ocak 1995 tarihi itibariyle Sanayi Kuşağı ilan edilmiştir. Yukarıda zikredilen, 94/6411 sayılı Karar ile de Sanayi Kuşaklarında gerçekleştirilecek yatırımlar Özel Önem Taşıyan Sektör yatırımı olarak değerlendirilmiştir. Yukarıda belirtildiği gibi, 1997 yılı itibariyle Sanayi Kuşağı kapsamı dışında kalan ve normal yörede bulunan bir kaç il ile gelişmiş yöreleredeki organize sanayi bölgeleri de Sanayi Kuşağı kapsamına alınmıştır.

Olağanüstü Hal Bölgesi: 4325 Sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Şubat 1998 tarihinde, Olağanüstü Hal Bölgesi ve mücavir alanına dahil iller ile Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca belirlenen fert başına GSYİH miktarları 1.500 ABD Doları veya daha az ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi -0.5 ve daha düşük bulunan illerden Bakanlar Kurulunca tespit edilen illeri kapsamaktadır.

Özel Önem Taşıyan Sektörler

Ülke ekonomisi açısından önemli olduğu kabul edilen bazı sektörler "**Özel Önem Taşıyan Sektör**" olarak adlandırılmıştır. Bu sektörlerle dahil yatırımlar her hangi bir bölgesel sınırlama olmaksızın devlet yardımlarından yararlandırılmaktadır.

Özel önem taşıyan sektörler Kararname ve Tebliğler ile zaman zaman değiştirilmekte olup, halen geçerli olan özel önem taşıyan sektörler;

- Eğitim yatırımları,
- Sağlık yatırımları,
- Gazete ve dergi basımı ve dağıtım yatırımları,
- Uluslararası taşımacılık yatırımları,
- Havaalanlarındaki turizm amaçlı terminal yatırımları,
- Kongre ve sergi merkezi yatırımları,
- Beş yıldızlı konaklama tesisi yatırımları,
- Gemi inşa ve yat inşa (tersaneler dahil) yatırımları,
- AR-GE (araştırma-geliştirme) yatırımları,
- Çevre korumaya yönelik yatırımlar,
- Elektrik enerjisi üretim yatırımları,
- Alt yapı yatırımları,
- Yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilen yatırımlar,
- Sanayi kuşaklarında gerçekleştirilecek yatırımlar ve
- Gelişmiş yörelerde gerçekleştirilecek; Modernizasyon, yenileme, kalite düzeltme ve darboğaz giderme yatırımları olarak sıralanmıştır.

Destek Unsurları

26 Aralık 1996 tarih ve 94/6411 sayılı karar çerçevesinde Hazine Müsteşarlığı'ndan alınan "Teşvik Belgesi" kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar

için, yatırım veya işletme dönemlerini kapsayan, aşağıdaki Devlet Yardımları uygulanmaktadır.

1. Bina İnşaat Harcı İstisnası: Yatırım Teşvik Belgesi aranmaksızın tüm sınai tesisler ile Turizm Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca desteklenmesi karara bağlanmış turistik tesisler Belediyelerce tahsil edilen Bina İnşaat Harcı'ndan istisna edilmiştir.

2. Gümrük Vergisi ve Fon Muafiyeti: Teşvik belgeli olarak gerçekleştirilen yatırımlar kapsamında ithal edilen makine teçhizat, yatırım malı, belirli miktardaki hammadde, ara malı ve işletme malzemesi % 100 oranında Gümrük Vergisi Muafiyeti ve Fon Muafiyetinden yararlandırılmaktadır.

3. Yatırım İndirimi: Teşvik belgeli yatırımlara, gerçekleştirilen sabit yatırımın belli oranında kar edilene kadar vergi muafiyeti uygulanmaktadır. Yatırım indirimi oranı %30-%100 arasında değişmekle birlikte, mevcut uygulamada Teşvik Belgesine bağlanan tüm yatırımlarda yatırım indirimi oranı %100 olarak uygulanmaktadır. Bu çerçevede yatırımcı, gerçekleştirmiş olduğu sabit yatırım tutarına eşit miktarda kar edene kadar kurumlar vergisinden muafır. Maliye Bakanlığı'nın 1997 yılına ilişkin son Tebliğine göre yatırım indiriminden yararlanabilmek için asgari yatırım tutarınının 18 Milyar TL. olması gerekmektedir.

4. Katma Değer Vergisi (KDV) Ertelemesi: Teşvik Belgeli yatırımlarda yurt dışından alınan makine teçhizatın ithalatında ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi, bu verginin fiilen indirilmesinin mümkün olacağı tarihe kadar ertelenmektedir.

5. Katma Değer Vergisi (KDV) Desteği: Teşvik Belgesi kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda yurt içinde imal edilmiş makine teçhizat kullanıldığı takdirde, satın alma esnasında tahakkuk eden KDV yatırımcılara geri ödenmektedir. Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılan yatırımlarda bu orana 10 puan daha ilave edilmektedir.

6. Vergi Resim ve Harç İstisnası: Yatırım Teşvik Belgesine bağlanmış yatırımlara, yatırımın tamamlanmasından itibaren geçecek 5 yıllık süre içinde belli miktarda ihracat taahhüdünde bulunulması halinde, yatırım kredileri kullanılmasında, sermaye tezyidinde ve gayri menkul ve irtifak haklarının aynı sermaye olarak konulması ile ilgili işlemlerden doğan vergi, resim ve harçlara istisna uygulanmaktadır. Yörelere itibariyle 5 yıllık toplam ihracat miktarları; Kalkınmada Öncelikli Yörelerde 100 bin, Normal Yörelerde 200 bin, Gelişmiş Yörelerde 300 bin \$ olarak belirlenmiştir.

7. Finansman Fonu Desteği: Teşvik Belgeli yatırımlarda, şirketlerin kurumlar vergisi matrahının %25'ini ve o yıl içinde yapılacak, yatırım harcamalarını geçmemek kaydıyla, vergi erteleme si uygulanır. Yatırım indiriminden yararlanan tüm yatırımların bu destek unsurundan yararlanması mümkündür.

8. Arsa Desteği: 94/6411 sayılı karar çerçevesinde Kalkınmada Öncelikli Yörelere ve Sanayi Kuşaklarında yer alacak sınıai yatırımlara Arsa Ofisi tarafından Hazine arazisi tahsis imkanı getirilmiştir. Ancak, gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilemediğinden bu destek unsurunun uygulanması mümkün olmamıştır. Son olarak 23 Ocak 1998 tarih ve 23239 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4325 Sayılı Kanunun 8'inci maddesiyle Kalkınmada Öncelikli Yörelerde; organize sanayi bölgelerine öncelik verilmek üzere en az 10 kişilik istihdam öngören teşvik belgeli yatırımlar için gerçek ve tüzel kişilere, Hazineye ait arazi ve arsaların mülkiyeti bedelsiz olarak devredilebilir hükmü getirilmiştir. Bu maddenin

uygulanması ile ilgili hükümler Maliye Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenecektir.

9. Fon Kaynaklı Kredi: Yürürlükteki Yatırımlarda Devlet Yardımlarını düzenleyen 94/6411 sayılı Karar çerçevesinde bazı sektörlerde gerçekleştirilecek yatırımlara Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonundan Kredi kullanılması öngörülmüştür. Kredi faiz oranları Kalkınmada Öncelikli yöreler için %40, diğer yöreler için %50 olarak belirlenmiştir. Ancak, kaynak yetersizliği nedeniyle söz konusu destek unsuru, AR-GE ve çevre yatırımları, gazete ve dergi dağıtımı, havayolu kargo taşımacılığı, Ro-Ro taşımacılığı, kombine karayolu-demiryolu taşımacılığı gibi sınırlı sayıda sektör dışında uygulanmamaktadır.

Devlet Yardımlarından Yararlanılması

Yatırımlar için öngörülen Devlet Yardımlarından faydalanabilmek için Hazine Müsteşarlığı'na müracaat edilmesi gerekmektedir. Devlet destekleri açısından yerli sermaye ile yabancı sermaye arasında her hangi bir fark gözetilmemiştir. Diğer bir deyişle, yerli yatırımcı da, yabancı yatırımcı da aynı şekilde desteklenmektedir. Ancak, yerli yatırımcıların Hazine Müsteşarlığı nezdindeki Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü'ne başvurarak " Yatırım Teşvik Belgesi" alması gerekirken, yabancı yatırımcıların veya yabancı ortaklı yatırımcıların aynı Müsteşarlıktaki Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'ne başvurarak "İzin ve Teşvik Belgesi" almaları gerekmektedir.

Yatırım Teşvik Belgesi talep edebilmek için, toplam sabit yatırımın Kalkınmada Öncelikli Yörelerde asgari 6 milyar TL, diğer yörelerde asgari 10 milyar TL. olması gerekmektedir. Ancak, AR-GE ve çevre yatırımları ile finansal kiralama şirketlerince yapılacak yatırımlarda aranacak asgari sabit yatırım tutarları

yatırımın yapılacağı yöreye bağlı olarak yukarıda belirtilen değerlerin yarısı olarak belirlenmiştir.

Desteklerden yararlanabilmek için, yatırım malları gümrükten çekilmeden ve yatırıma başlanan yılın son gününe kadar Teşvik Belgesi müracaatını yapmak gerekir. Tamamlanmış yatırımlar için Teşvik Belgesi müracaatı yapılmaz.

Diğer yönden, devlet desteklerinden yararlanabilmek için yatırımın yapılacağı yöreye ve sektöre bağlı olarak, yatırımın asgarî belli bir oranının öz kaynaklardan, diğer bir ifade ile sermayeden karşılanması zorunludur. Yatırımın finansmanında aranan asgari öz kaynak oranları aşağıdaki gibi tespit edilmiştir.

Kalkınmada Öncelikli Yöre Yatırımları	%40
Normal Yöre Yatırımları.....	%50
Gelişmiş Yöre Yatırımları.....	%60
RO-RO ve Havayolu Kargo Taşımacılığı Yatırımları.....	%25
Gemi ve Yat İnşa ve Gemi ve Uçak İthal Yatırımları.....	%15
Finansal Kiralama Yatırımları	%10

Destek unsurlarından gerçek şahıslar, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, iş ortaklıkları, kamu kuruluşları ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar tarafından yapılan yatırımların yararlanması mümkündür. Teşvik Belgesi alınabilmesi için yatırımcıların gerekli bilgi ve belgeleri ihtiva eden dosyaları ile Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve uygulama Genel Müdürlüğü'ne müracaat etmesi gerekmektedir. (Yabancı sermaye yatırımları için Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne başvurulması gerekmektedir.)

B. Kobi Yatırımlarında Devlet Yardımları

Küçük ve Orta Boy İşletmelerin (KOBİ) Teşvik Belgeli olarak Devlet Yardımlarından yararlanmaları ilk kez, 16 Ekim 1996 tarih ve 22789 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19 Eylül 1996 tarih ve 96/8615 sayılı "**Küçük ve Orta Boy İşletmelerin Yatırımlarında Devlet Yardımları Hakkında Karar**" ve 31 Ekim 1996 tarih ve 22803 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 96/3 sayılı Hazine Müsteşarlığı Tebliği ile sağlanmıştır.

Anılan Karar ve Tebliğ ile yöre farkı gözetilmeksizin; imalat sanayiinde faaliyet gösteren, işyerinde azami 150 işçiye istihdam sağlayan ve kanuni defter kayıtlarında, arsa ve bina hariç makine-teçhizat, tesis, taşıt araç ve gereçleri, döşeme ve demirbaşları toplamının net tutarı azami 50 milyar TL. olan işletmeler KOBİ kapsamında değerlendirilmiş ve Devlet Yardımlarından faydalanmaları imkanı yaratılmıştır.

KOBİ'lere sağlanan başlıca Devlet Yardımları;

- Yatırım İndirimi,
 - Gümrük Vergisi ve Fon Muafiyeti,
 - Yerli Makine Teçhizatı KDV Desteği,
 - Fon Kaynaklı Kredi
- olarak sıralanabilir.

Özel Önem Taşıyan Sektör ile edilen KOBİ Yatırımları %100 oranında Yatırım İndiriminden yararlanmaktadır. Ayrıca, ithal makine teçhizat satın alınması durumunda Gümrük Vergisi Muafiyeti de %100 oranında uygulanmaktadır.

KDV Desteği: KOBİ'lerce Teşvik Belgesi kapsamında alınan her türlü yerli makine ve teçhizattan alınan Katma Değer Vergisi (KDV), yatırımcılara KDV Desteği olarak “Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonundan” geri ödenmektedir. KDV Desteğinden yararlanılabilemesi için satın alınan makine teçhizatın yeni ve kullanılmamış olması gerekmektedir.

Fon Kaynaklı Kredi (FKK): Teşvik Belgeli KOBİ yatırımlarına finansman sağlayan en önemli destek unsurudur. Fon Kaynaklı Kredilerin, makine teçhizat ve hammadde alımına yönelik olarak kullanılabileceği hükme bağlanmışsa da, pratikte sadece makine-teçhizat alımı amacıyla kullanılmaktadır. Fon Kaynaklı Kredi miktarı Kalkınmada Öncelikli Yöre yatırımlarında makine-teçhizat bedelinin azami %70'i, diğer yörelere azami %60'ı kadar olabilmektedir. Diğer yönden FKK miktarı Kalkınmada Öncelikli Yöre yatırımlarında 20 milyar TL'nı, diğer yörelerde 15 milyar TL'nı aşmamaktadır. İşletme kredilerinde bu azami miktar yöre farkı gözetilmeksizin 5 milyar TL. olarak belirlenmiştir. (Bu miktarlar her yılbaşında bir önceki yıla ait 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artabilecektir.) Yukarıda verilen kredi oranlarından anlaşılacağı üzere, Fon Kaynaklı Krediye konu makine teçhizat yatırımının; Kalkınmada Öncelikli Yörelere en az %30'unun, diğer yörelerde en az %40'ının yatırımcının öz kaynaklarından karşılanması gerekmektedir.

FKK faiz oranları Kalkınmada Öncelikli Yöre yatırımlarında %20, diğer yöre yatırımlarında %30'dur. Kredi vadeleri, yatırım kredilerinde bir yılı ödemesiz 3 yıl, işletme kredilerinde bir yıldır.

Kobi Desteklerinden Yararlanılması

KOBİ Yatırımlarında Devlet Yardımları Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye Halk Bankası (Halkbank) tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. KOBİ Teşvik Belgesi alınabilmesi için, yatırımcı kendisi için en uygun olan Halkbank Şubesine başvurmakta, şube tarafından talebin uygun görülmesi halinde kendisinden istenen bilgi ve belgeleri yine ilgili şubeye vermektedir. FKK kullanılmasına yönelik alınacak teminata ait esaslar Halkbank tarafından belirlenmektedir. Halkbank tarafından Teşvik Belgesi talebi olumlu karşılanan Yatırımcılara, Bankanın başvurusu üzerine, Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nce Teşvik Belgesi verilmektedir.

Yatırım Teşvik Belgesi şart ve karakteristiklerinin gereği gibi yerine getirilememesi halinde, Hazine Müsteşarlığı destek unsurlarının kısmen veya tamamen kaldırılarak, yararlanılan desteklerin geri alınmasını sağlama yetkisine sahiptir.

Hazine Müsteşarlığı tarafından Yatırım Teşvik Belgesine bağlanmış yatırımların 6 ay içinde tamamlanması esas olup, yatırımın gerçekleşmesi ile ilgili takip, kontrol ve sorumluluk Halkbank'a verilmiştir. Yatırım süresi Teşvik Belgesinde kayıtlı destek unsurlarından birinin uygulanmasını müteakip başlamakta ve verilen süre içinde tamamlanamayan yatırımlara ait Teşvik Belgeleri iptal edilmiş sayılmaktadır.

Yatırımların gerçekleşmemesi veya Yatırım Teşvik Belgesinin iptal edilmesi halinde, yararlanılan FKK faiz oranı; FKK'nın ilk kullanıldığı tarihten, yatırımcının kredi anapara ve faizlerini vadelerinde ödememesi halinde ise, temerrüde düşülen tarihten itibaren Halkbank'ın kısa vadeli ticari kredilere

uyguladığı faiz oranına yükseltilecek, anapara ve faizin yatırımcıdan Halkbank tarafından tahsili söz konusudur.

6. ÖNERİLEN YATIRIM KONULARININ DEĞERLENDİRME KRİTERLERİNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI

6.1. DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

Ereğli ilçesi için önerilen yatırım konularının değerlendirilmesinde; Tarım-Hayvancılık, Sanayii ve Turizm sektörüne yönelik olmak üzere üç ayrı değerlendirme kriteri uygulanmıştır.

Tarım sektörü için önerilen yatırım konuları;

Pazar Olanakları

Yardımcı Malzeme ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık

Taşıma

İşgücü

Enerji, Yakıt ve Su

Arazi Durumu

Sosyal ve Kültürel çevre

İklim koşulları

Özendirme Önlemleri

Toplam Yatırım Tutarı, İşletme Sermayesi İhtiyacı ve Finansman Olanakları,

olmak üzere on kriter üzerinden değerlendirilmiştir. Her yatırım konusu için toplam faktör puanı: 1-3 arası faktör aralıkları ile söz konusu yatırım için 1-10 arasında verilen puanların ağırlıklandırılmasıyla hesaplanmıştır.

Sanayii sektörü için önerilen yatırım konuları;

Pazar Olanakları

Yardımcı Malzeme ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık

Taşıma

İşgücü

Enerji, Yakıt ve Su

Arsanın Maliyeti, Topoğrafik Yapısı ve İnşaat Maliyeti

Sosyal ve Kültürel çevre

İklim koşulları

Çevre Koşullarına Uygunluk

Özendirme Önlemleri

Yan Sanayiye Yakınlık

Üst Düzey Yöneticilerin ve Teknik Personelin Sağlanması

İletişim İmkanları

Toplam Yatırım Tutarı, İşletme Sermayesi İhtiyacı

Finansman İmkanları ve Bankacılık Hizmetleri

Diğer (Güvenlik ve Milli Savunmaya Uygunluk),

olmak üzere on altı faktör üzerinden değerlendirilmiştir. Her yatırım konusu için 1-10 arasında verilen puanlar, 1-3 arası faktör aralıklarıyla ağırlıklandırılarak faktör puanı hesaplanmıştır.

Turizm sektörü için önerilen yatırım konuları ise;

Turizm Cazibesi Olan Kaynaklara Yakınlık

Ulaşım Olanaklar

Arsa Temini ve İmar Durumu

Altyapı Olanakları (Su, Elekt., Haber., Yol, Arıtma)

Turizm Sezonu

Üst Düzey Yönetici ve Personel Temini

Huzur ve Güven Ortamı

Çevre Kirliliği

Özendirme Önlemleri

Sosyal ve Kültürel Çevre

Finansman Olanakları ve Bankacılık Hizmetleri,

olmak üzere onbir kriter üzerinden değerlendirilmiştir. Turizm yatırımlarında da faktör puanı her bir yatırım konusu 1-10 arasınada verilen puanların faktör aralıklarıyla ağırlıklandırılarak hesaplanmıştır.

Ayrıca önerilen yatırım konuları kendi içlerindeki görelî üstünlüklerini yansıtmak üzere üç grupta değerlendirilmiştir.

A Grubu: Gerek talep-pazar-kaynak, gerekse yatırım boyutları, karlılık ve risk derecesi bakımından sorunlu bulunmadığı düşünölen girişim alanlarını kapsamaktadır.

B Grubu: Bölgesel olanaklar ve hazırlık derecesine göre birinci gruptaki yatırımlar gibi sorunsuz konular olarak düşünölmekle birlikte kuruluş yeri,

pazarlama, kapasite, işgücü vb. unsurlar açısından daha ayrıntılı çalışmayı gerektiren girişim alanlarını kapsamaktadır.

C Grubu: Bölge ve ülkenin gereksimin duyabileceği, girdi çıktı değerlendirilmesi bakımından anlamlı potansiyel gösteren yatırım alanlarıdır. Ancak, bölgede belirli bir altyapı ile ekonomik oluşum ve gelişmelere bağlı olarak öteki gruplara oranla daha ciddi hazırlık dönemi gerektiren girişim alanlarını kapsamaktadır.

Buna göre Tarım Sektörü İçin;

0-120 arası puan C Grubu

121-160 arası puan B Grubu

161- 200 arası puan A Grubu

Sanayi Sektörü İçin;

0-150 arası puan C Grubu

151-200 arası puan B Grubu

201- 250 arası puan A Grubu

Turizm Sektörü İçin;

0-100 arası puan C Grubu

101-150 arası puan B Grubu

151- 200 arası puan A Grubu

yatırım konularını ifade etmektedir.

6.2. Uygun Yatırım Konuları

Ekonomisi Tarım ve hayvancılığa dayalı bir gelişme gösteren Ereğli’de yoğun bir işsizliğin yaşandığı gözlenmektedir. İlçede gerek istihdam olanaklarının artırılması gerekse sektörel çeşitliliğin sağlanması açısından; yörenin mevcut kaynaklarının, kaynaklarının gelişme olanaklarının ve ilçenin yurtiçi-yurtdışı bölgelerle etkileşiminin incelenerek değerlendirilmesi, yeni yatırım konularının belirlenmesi potansiyel yatırımcıları yönlendirme açısından önem kazanmaktadır.

Ön araştırmalar, yerinde yapılan incelemeler ve Ereğli’deki ilgililerle yapılan görüşmeler neticesinde Ereğli’ye yönelik olarak çeşitli şartlara bağlı olmak kaydıyla 40 yatırım konusu tespit edilmiştir.

6.2.1. Doğal Kaynak Potansiyelini Değerlendirmeye Yönelik Yatırımlar

İlçede doğal kaynak potansiyelini meydana getiren tarım ve hayvancılık sektörleri ile madencilik sektörüne dayalı olarak yapılabileceği düşünülen yatırım konuları aşağıda verilmiştir.

Tarım ve Hayvancılığa dayalı Yatırım Önerileri

Alabalık ve Tarla Balıkçılığı

Damızlık İnek Yetiştiriciliği

Et ve Süt İnekçiliği

Meyve Plantasyon Alanları

Beyaz Hindi Üretim Çiftliği

Madencilik Sektöründe Yapılabilecek Yatırımlar

Sülestit İstihracı

Manyezit İstihracı

Mermer Üretim Tesisi

Madencilik sektöründe yapılacak yatırımlar için görünür rezerv tespiti yapıldıktan sonra fizibilite yapılmasına karar verilebilir.

İmalat Sanayinde Yapılabilecek Yatırımlar

Ereğli ilçesindeki doğal kaynak potansiyelinin değerlendirilmesi, Katma değerinin artırılmasına yönelik olarak aşağıda verilen 10 yatırım konusu önerilmiştir.

Meyve-Sebze İşleme

Salça Üretim Tesisi

Un, İrmik, Makarna

Malt Tesisi

Konserve

Reçel-Marmelat

Bakliyat Paketleme ve Tasnifleme

Kurutulmuş Meyve-Sebze

Etanol Üretim Tesisi

Deri İşleme Ve Deri Konfeksiyon

6.2.2. Talebi Karşılamaya Yönelik Yatırımlar

Ereğli coğrafi konum, altyapı ve ulaşım olanakları açısından değerlendirildiğinde yatırım yapılabilecek bir yerleşim birimidir. Bu açıdan bakıldığında ilçede doğal kaynak potansiyelinin yanı sıra bölgesel ve ülke talebinin karşılanması, mevcut ihracat imkanlarıyla gelişme potansiyeli yüksek olan yatırımların yapılması mümkün görülmektedir.

Talebi karşılamaya yönelik olarak önerilen yatırım konuları şunlardır.

Yem Tesisi

Maya Üretim Tesisi

Bisküvi-Gofret

Polipropilen Çuval

Örme Eşya-Örme Konfeksiyon

Kot, Kadife Pantolon

Bayan Hazır Giyim

Çorap Üretim Tesisi

Entegre Tekstil

Ev Tekstili (Nevresim vb)

Oto Radyatörleri

Plastik Enjeksiyon Parçaları

Far ve Stop Camı (Plastik Eşya)

Fosfatlı Gübre

Viol Üretim Tesisi

Güneş Kollektörü

Stropyor

Cıvata

PVC Boru

Bunların dışında ilçenin turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve ilçedeki kısa süreli konaklamalara yönelik olarak; Bolkar Dağı Kayak ve Konaklama Tesisi, akhöyük Termal Tesisi ve Üç Yıldızlı bir otel önerilmiştir.

6.3. Değerlendirme Kriterlerine Göre Önerilerin Sınıflandırılması

Yörenin doğal, sosyal ve ekonomik koşulları ve potansiyel gelişme eksenleri dikkate alınarak belirlenen 40 yatırım konusunun 3'ü A grubunda, 28'i B grubunda ve 9'u C grubunda yer almaktadır.

A grubu içerisinde bulunan ve sorunsuz yatırım konuları arasında yer alan yatırım konularından 2'si tarım ve hayvancılık sektöründe, 1'i ise turizm sektöründe yer almaktadır.

B grubundaki belirli koşullara ve ön hazırlıklara bağımlı yatırım konularından 3'ü tarım ve hayvancılık sektöründe, 23'ü imalat sanayiinde ve ikisi de turizm sektöründe bulunmaktadır.

C grubundaki temel koşulların ve ortamın gelişmesine bağımlı yatırım konularının 6'sı imalat sanayiinde, 3' ü ise madencilik sektöründe yer almaktadır.

Ereğli ilçesi ve yöresi için önerilen gerek A, gerek B ve gerekse C grubu yatırım konuları, ön değerlendirme niteliğinde olup, uygulanabilirlikleri, teknik, ekonomik ve mali yapılabirlik çalışmalarının sonucunda netleşecektir.

Söz konusu yatırım önerilerinin gerçekleşme oranı ise şüphesiz ki, potansiyel yatırımcıların Ereğli ilçesi ve yöresinde yatırım yapmaya motive edilmesine bağılıdır.

Ereğli için önerilen yatırım konularının görelü üstünlüklerine göre sınıflandırılması ve önerilen yatırım konularının kuruluş yeri faktörlerine göre değerlendirilmesi Tarım ve Hayvancılık sektörü, İmalat Sanayi ve Turizm için Tablo 48 Tablo 49 ve 50'de verilmiştir.

TABLO 48 : TARIM VE HAYVANCILIK SEKTÖRÜNDE ÖNERİLEN YATIRIM KONULARI

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	ALABALIK VE TARLA BALIKÇILIĞI		DAMIZLIK İNEK		ET VE SÜT İNEKÇİLİĞİ		MEYVE PLANTASYON ALANI		BEYAZ HİNDİ	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
1. Pazar Olanakları	3	5	15	9	27	9	27	6	18	6	18
2. Yardımcı Malz. Ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık	2	6	12	8	16	7	14	7	14	6	12
3. Taşıma	1	6	6	9	9	7	7	7	7	6	6
4. İşgücü	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
5. Enerji, Yakıt ve Su	2	8	16	8	16	8	16	7	14	8	16
7. Arazi Durumu	3	9	27	9	27	9	27	6	18	6	18
8. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9. İklim Koşulları	3	8	24	8	24	8	24	8	24	8	24
11. Özendirme Önlemleri	2	5	5	7	14	6	12	5	10	5	10
10. Toplam Yat. Tut., İşl. Ser. İht. Ve Fin. Olanakları	2	7	14	7	14	4	8	5	10	2	4
TOPLAM			135		163		151		131		124
Önerilen Yatırım Konularının göreceli Üstünlük Grubu		B		A		A		B		B	

TABLO 49 : İMALAT SANAYİİ VE MADENCİLİK SEKTÖRÜNDE ÖNERİLEN YATIRIM KONULARI

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	BAKLİYAT PAKETLEME		BİSÜVİ-GOFRET		KURUTULMUŞ MEYVE SEBZE		POLİPROPİLEN ÇUVAL		GÜNEŞ KOLLEKTÖRÜ	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
		1. Pazar Olanakları	3	6	18	2	6	4	12	9	27
2. Yardımcı Malz. ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık	2	7	14	7	14	7	14	7	14	6	12
3. Taşıma	1	8	8	5	5	8	8	8	8	6	6
4. İşgücü	2	8	16	8	16	8	16	8	16	8	16
5. Enerji, Yakıt Ve Su	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
6. Arsanın Maliyeti, Topoğrafik Yapısı ve İnşaat Maliyeti	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
7. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
8. İklim Koşulları	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9.Çevre Koşullarına Uygunluk	2	8	16	8	16	8	16	8	16	8	16
10. Özendirme Önlemleri	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
11. Yan Sanayiye Yakınlık	1	6	6	6	6	6	6	8	8	8	8
12. Üst Düzey Yöneticilerin ve Teknik Pers. Sağlanması	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
13. İletişim İmkanları	1	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
14. Top.Yat.Tut.,İşletme Sermayesi İhtiyacı	2	6	12	4	8	6	12	6	12	6	12
15.Finansman İmkanları ve Bankacılık Hiz. Yararlanma	1	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
16. Diğer (Güvenlik ve Milli Sav.Uygunluk)	2	7	14	5	10	7	14	8	16	7	14
TOPLAM			171		148		165		184		169
Önerilen Yatırım Konularının Göreceli Üstünlük Grubu		B		C		B		B		B	

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	CIVATA		PVC BORU		DERİ İŞLEME DERİ KONFEKSİYON		ÖRME EŞYA ÖRME KONFEKSİYON		KOT-KADİFE PANTOLON	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
1. Pazar Olanakları	3	6	18	4	12	7	21	4	12	5	15
2. Yardımcı Malz. ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık	2	4	8	4	8	8	16	6	12	7	14
3. Taşıma	1	5	5	5	5	6	6	4	4	5	5
4. İşgücü	2	8	16	8	16	7	14	8	16	8	16
5. Enerji, Yakıt Ve Su	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
6. Arsanın Maliyeti, Topoğrafik Yapısı ve İnşaat Maliyeti	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
7. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
8. İklim Koşulları	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9.Çevre Koşullarına Uygunluk	2	6	12	8	16	5	10	8	16	8	16
10. Özendirme Önlemleri	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
11. Yan Sanayiye Yakınlık	1	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5
12. Üst Düzey Yöneticilerin ve Teknik Pers. Sağlanması	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
13. İletişim İmkanları	1	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
14. Top.Yat.Tut.,İşletme Sermayesi İhtiyacı	2	6	12	6	12	6	12	3	6	6	12
15.Finansman İmkanları ve Bankacılık Hiz. Yararlanma	1	6	6	6	6	6	6	3	3	6	6
16. Diğer (Güvenlik ve Milli Sav.Uygunluk)	2	8	16	7	14	8	16	6	12	8	16
TOPLAM			160		156		168		148		166
Önerilen Yatırım Konularının Göreceli Üstünlük Grubu		B		B		B		C		B	

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	ÇORAP TESİSİ		ENTEĞRE TEKSTİL		EV TEKSTİL		OTO RAD-YATÖRLERİ		PLASTİK ENJ. PARÇALARI	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
1. Pazar Olanakları	3	7	21	5	15	7	21	5	15	5	15
2. Yardımcı Malz. ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık	2	7	14	7	14	7	14	5	10	5	10
3. Taşıma	1	7	7	7	7	7	7	5	5	5	5
4. İşgücü	2	8	16	9	18	8	16	8	16	8	16
5. Enerji, Yakıt Ve Su	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
6. Arsanın Maliyeti, Topoğrafik Yapısı ve İnşaat Maliyeti	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
7. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	8	8	10	10	8	8	8	8	8	8
8. İklim Koşulları	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9.Çevre Koşullarına Uygunluk	2	8	16	8	16	8	16	7	14	7	14
10. Özendirme Önlemleri	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
11. Yan Sanayiye Yakınlık	1	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5
12. Üst Düzey Yöneticilerin ve Teknik Pers. Sağlanması	2	5	10	8	16	5	10	5	10	5	10
13. İletişim İmkanları	1	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
14. Top.Yat.Tut.,İşletme Sermayesi İhtiyacı	2	6	12	2	4	6	12	5	10	5	10
15.Finansman İmkanları ve Bankacılık Hiz. Yararlanma	1	6	6	2	2	6	6	5	5	5	5
16. Diğer (Güvenlik ve Milli Sav.Uygunluk)	2	7	14	9	18	7	14	8	16	8	16
TOPLAM			173		169		173		157		157
Önerilen Yatırım Konularının Göreceli Üstünlük Grubu		B		B		B		B		B	

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	STYROPOR		BAYAN HAZIR GİYİM		FAR VE STOP CAMI		REÇEL-MARMELAT	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
1. Pazar Olanakları	3	7	21	6	18	5	15	5	15
2. Yardımcı Malz. Ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık	2	5	10	7	14	5	10	8	16
3. Taşıma	1	7	7	6	6	5	5	6	6
4. İşgücü	2	8	16	8	16	8	16	8	16
5. Enerji, Yakıt Ve Su	1	8	8	8	8	8	8	7	7
6. Arsanın Maliyeti, Topoğrafik Yapısı ve İnşaat Maliyeti	1	8	8	8	8	8	8	7	7
7. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	8	8	8	8	8	8	8	8
8. İklim Koşulları	1	8	8	8	8	8	8	8	8
9.Çevre Koşullarına Uygunluk	2	8	16	8	16	7	14	8	16
10. Özendirme Önlemleri	2	5	10	5	10	5	10	5	10
11. Yan Sanayiye Yakınlık	1	6	6	5	5	5	5	6	6
12. Üst Düzey Yöneticilerin ve Teknik Pers. Sağlanması	2	5	10	5	10	5	10	5	10
13. İletişim İmkanları	1	9	9	9	9	9	9	9	9
14. Top.Yat.Tut., İşletme Sermayesi İhtiyacı	2	8	16	4	8	5	10	4	8
15.Finansman İmkanları ve Bankacılık Hiz. Yararlanma	1	8	8	4	4	5	5	4	4
16. Diğer (Güvenlik ve Milli Sav.Uygunluk)	2	7	14	8	16	8	16	8	16
TOPLAM			175		164		157		162
Önerilen Yatırım Konularının Göreceli Üstünlük Grubu		B		B		B		B	

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	ETANOL ÜRETİMİ		FOSFATLI GÜBRE		VİOL ÜRETİMİ		MEYVE SEBZE İŞLEME		MALT TESİSİ	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
1. Pazar Olanakları	3	3	9	6	18	6	18	6	18	5	15
2. Yardımcı Malz. ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık	2	5	10	6	12	6	12	8	16	7	14
3. Taşıma	1	6	6	7	7	6	6	6	6	6	6
4. İşgücü	2	8	16	8	16	8	16	8	16	8	16
5. Enerji, Yakıt Ve Su	1	7	7	8	8	8	8	8	8	7	7
6. Arsanın Maliyeti, Topoğrafik Yapısı ve İnşaat Maliyeti	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
7. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	6	6	8	8	8	8	8	8	7	7
8. İklim Koşulları	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9.Çevre Koşullarına Uygunluk	2	5	10	5	10	8	16	8	16	7	14
10. Özendirme Önlemleri	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
11. Yan Sanayiye Yakınlık	1	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5
12. Üst Düzey Yöneticilerin ve Teknik Pers. Sağlanması	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
13. İletişim İmkanları	1	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
14. Top.Yat.Tut.,İşletme Sermayesi İhtiyacı	2	2	4	5	10	2	4	6	12	0	0
15.Finansman İmkanları ve Bankacılık Hiz. Yararlanma	1	2	2	5	5	2	2	6	6	0	0
16. Diğer (Güvenlik ve Milli Sav.Uygunluk)	2	7	14	6	12	7	14	9	18	7	14
TOPLAM			135		157		155		175		143
Önerilen Yatırım Konularının Göreceli Üstünlük Grubu		C		B		B		B		C	

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	SALÇA ÜRETİM TESİSİ		UN-İRMİK-MAKARNA		YEM TESİSİ		MAYA TESİSİ		KONSERVE	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
1. Pazar Olanakları	3	5	15	3	9	6	18	4	12	5	15
2. Yardımcı Malz. ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık	2	5	10	5	10	6	12	6	12	7	14
3. Taşıma	1	6	6	4	4	8	8	6	6	4	4
4. İşgücü	2	8	16	8	16	8	16	8	16	8	16
5. Enerji, Yakıt Ve Su	1	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
6. Arsanın Maliyeti, Topoğrafik Yapısı ve İnşaat Maliyeti	1	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
7. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	8	8	8	8	8	8	8	8	6	6
8. İklim Koşulları	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9.Çevre Koşullarına Uygunluk	2	8	16	8	16	8	16	8	16	8	16
10. Özendirme Önlemleri	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
11. Yan Sanayiye Yakınlık	1	6	6	6	6	6	6	5	5	6	6
12. Üst Düzey Yöneticilerin ve Teknik Pers. Sağlanması	2	5	10	5	10	5	10	5	10	5	10
13. İletişim İmkanları	1	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
14. Top.Yat.Tut.,İşletme Sermayesi İhtiyacı	2	4	8	4	8	6	12	2	4	6	12
15.Finansman İmkanları ve Bankacılık Hiz. Yararlanma	1	4	4	4	4	6	6	2	2	6	6
16. Diğer (Güvenlik ve Milli Savunmaya Uygunluk)	2	8	16	7	14	8	16	6	12	7	14
TOPLAM			156		146		169		144		160
Önerilen Yatırım Konularının Göreceli Üstünlük Grubu		B		C		B		C		B	

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	SÜLESTİT		MANYEZİT		MERMER	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
1. Pazar Olanakları	3	5	15	5	15	6	18
2. Yardımcı Malz. ve Hammadde Kaynaklarına Yakınlık	2	1	2	1	2	1	2
3. Taşıma	1	2	2	2	2	4	4
4. İşgücü	2	7	14	7	14	7	14
5. Enerji, Yakıt Ve Su	1	6	6	6	6	5	5
6. Arsanın Maliyeti, Topoğrafik Yapısı ve İnşaat Maliyeti	1	5	5	5	5	6	6
7. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	7	7	7	7	7	7
8. İklim Koşulları	1	6	6	6	6	6	6
9.Çevre Koşullarına Uygunluk	2	6	12	6	12	7	14
10. Özendirme Önlemleri	2	5	10	5	10	5	10
11. Yan Sanayiye Yakınlık	1	5	5	5	5	5	5
12. Üst Düzey Yöneticilerin ve Teknik Pers. Sağlanması	2	5	10	5	10	5	10
13. İletişim İmkanları	1	8	8	8	8	8	8
14. Top.Yat.Tut.,İşletme Sermayesi İhtiyacı	2	6	12	6	12	6	12
15.Finansman İmkanları ve Bankacılık Hiz. Yararlanma	1	6	6	6	6	6	6
16. Diğer (Güvenlik ve Milli Sav.Uygunluk)	2	6	12	6	12	8	16
TOPLAM			132		132		143
Önerilen Yatırım Konularının Göreceli Üstünlük Grubu		C		C		C	

TABLO 50 : TURİZM SEKTÖRÜNDE ÖNERİLEN YATIRIM KONULARI

Kuruluş Yeri Faktörleri	Faktör Ağırlığı	KAYAK TESİSİ		AKHÜYÜK TERMAL		3YILDIZLI OTEL	
		Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı	Puan	Faktör Puanı
1. Turizm Cazibesi Olan Kaynaklara Yakınlık	3	9	27	8	24	8	24
2. Ulaşım Olanakları	2	8	16	7	14	8	16
3. Arsa Temini ve İmar Durumu	2	5	10	5	10	7	14
4. Altyapı Olanakları (Su, Elekt., Haber., Yol, Arıtma)	2	8	16	7	14	8	16
5. Turizm Sezonu	2	9	18	6	12	7	14
6. Üst Düzey Yönetici ve Personel Temini	2	8	16	7	14	7	14
7. Huzur ve Güven Ortamı	2	10	20	10	20	10	20
8. Çevre Kirliliği	2	10	20	8	16	6	12
9. Özendirme Önlemleri	1	6	6	6	6	6	6
10. Sosyal ve Kültürel Çevre	1	8	8	8	8	8	8
11. Finansman Olanakları ve Bankacılık Hizmetleri	1	6	6	6	6	6	6
TOPLAM			163		144		150
Önerilen Yatırım Konularının Göreceli Üstünlük Grubu		A		B		B	

6.4. Önerilen Yatırım Konularının Tahmini Yatırım Tutarları

Yöredeki yatırımcılara ön bilgi olması bakımından, önerilen yatırım konularına ilişkin tahmini yatırım tutarları, kapasite ve istihdam rakamları Tablo 51’ de verilmiştir. Verilen rakamlar, ön araştırmaya dayalı olup yatırım kararı verildiğinde yapılacak fizibilite etüdülerine göre ölçüğe bağlı olarak değişebilir.

TABLO 51: ÖNERİLEN YATIRIM KONULARINA İLİŞKİN TAHMİNİ YATIRIM TUTARI, KAPASİTE VE İSTİHDAMLAR

SEKTÖRÜ/YATIRIM KONUSU	KAPASİTE	İSTİHDAM	YATIRIM TUTARI (USD)
TARIM			
Alabalık ve Tarla Balıkçılığı	150 Ton/Yıl	10	150.000
Damızlık İnek Yetiştiriciliği	400 Adet/Yıl	35	1.000.000
Et ve süt İnekçiliği	1.400 Adet/Yıl	60	5.000.000
Meyve Plantasyon Alanları	100 Dekar	FAB	FAB
Beyaz Hindi Üretim Çiftliği	25.000 Ton/Yıl	4.420	45.000.000
İMALAT SANAYİİ			
Meyve-Sebze İşleme Ve Paketleme	9.400 Ton/Yıl	24	1.000.000
Salça Üretim Tesisi	40 Ton/Gün	50	1.800.000
Un-İrmik Makarna	28.800 Ton/Yıl Un 27.000 Ton/Yıl İrmik 7.800 Ton/Yıl Makarna 15.000 Ton/Yıl Kepek	60	1.500.000
Yem Tesisi	16.000 Ton/Yıl K. Yem	18	250.000
Maya Tesisi	36.000 Ton/Yıl	164	18.000.000
Malt Tesisi	FAB	FAB	FAB
Konserve	2160 Ton/Yıl	120	750.000
Reçel-Marmelat	5 Ton/Gün Reçel 3 Ton/Gün Tahin Helvası 3 Ton/Gün Lokum 3 Ton/Gün Çikolata 5 Ton/Gün Şekerleme 2 Ton/Gün Sakız	39	2.801.700
Bakliyat Paketleme ve Tas.	5.000 Ton/Yıl	20	600.000

Biküvi-Gofret	10.000 Ton/Yıl Bisküvi 2.000 Ton/Yıl Gofret	150	1.800.000
Kurutulmuş Meyve-Sebze	5.000 Ton/Yıl	15	1.000.000
Polipropilen Çuval	6.000.000 Adet/Yıl	50	3.000.000
Örme Eşya-Örme Konf.	2.000 Ton/Yıl	60	10.000.000
Kot-Kadife Pantolon	600.000 Adet/Yıl	236	700.000
Bayan Hazır Giyim	1.500 Ton/Yıl	130	6.000.000
Çorap Üretim Tesisi	40.000 Düz./Yıl	FAB	450.000
Entegre Tekstil	1468 Ton/Yıl Pam. İp. 2.496 Ton/Yıl Ö. Kum. 5.805 Ton/Yıl K. Boy. 2.400 Ton/Yıl K. Baskı 6.000 Ton/Yıl Kasar. 6.000.000 Tak./Yıl Kon.	300	30.000.000
Ev Tekstili(Nevresim vb.)	120.000 Adet/Yıl	50	500.000
Oto Radyatörleri	86.400 Adet/Yıl	85	1.940.000
Plastik Enjeksiyon Parçaları(Oto)	17.400.000 Adet/Yıl	80	2.070.000
Far ve Stop Camı(Plastik Enj.)	1.500 Ton/Yıl	60	3.800.000
Etanol (Etil Alkol)	90.000 Lit./Yıl	90	25.000.000
Fosfatlı Gübre	36.000 Ton/Yıl	120	5.000.000
Viol Üretim Tesisi	120 Mln.Adet/Yıl	FAB	20.000.000
Güneş Kolektörü	45.000 Adet/Yıl	100	1.500.000
Styrophor	400.000 Adet/Yıl	30	100.000
Cıvata Üretim Tesisi	10.526 Ton/Yıl	10	800.000
Deri İşleme ve Deri Konfeksiyon	30.000 Ton Küçükbaş 800 Ton Büyükbaş Deri İşl. Ve Deri Konf.	100	3.000.000
PVC Boru	300 Ton/Yıl	100	1.000.000
MADENCİLİK			
Sülestit İstihracı	20.000 Ton/Yıl	25	1.000.000
Manyezit İstihracı	20.000 Ton/Yıl	25	1.000.000
Mermer İstihracı ve İşleme	10.000 m ³ /Yıl İstihraç 340.000 m ² /Yıl Karo	63	3.500.000
HİZMETLER-TURİZM			
Kayak ve Konaklama Tesisi	1.000 Metre Lift	18	3.619.678
Akhöyük Termal Tesisi	20 Oda 40 Yatak	6	2.250.000
Üç Yıldızlı Otel	150 Yatak	52	2.250.000

FAB: Fizibilite Aşamasında Belirlenecektir.

7. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Türkiye gelişmekte olan bir ÷lke olarak, gerek ekonomik gerekse sosyal sorunları olan ve bu sorunları sahip olduğu kıt kaynakları optimal şekilde kullanarak çözmeye çalışan bir ÷lkedir. ÷lke problemleri, doğal olarak coğrafi bölgelerimize ve tek tek bütün illerimize yansımaktadır. Üretim kaynaklarının kıtlığı ve dağılımındaki dengesizlikler yanısıra diğer bazı ekonomik ve organizasyona yönelik sorunlar, Türkiye'de bölgeler arası hatta iller arası dengesiz büyümeye neden olmaktadır.

Bölgeler ve iller arasındaki ekonomik ve sosyal alanda gör÷len bu dengesizlikleri gidermek amacıyla, devlet tarafından çeşitli politikalar uygulanmaktadır. Bu politikaların başında da farklı illere farklı yatırım teşviklerinin uygulanması gelmektedir. Devlet, ekonomik ve sosyal yönden görece geri kalmış yörelere farklı yatırım teşviklerini uygulayarak (yatırım indirimi, gümrük muafiyeti, teşvik primi, katma değer vergisi ertelemesi, uzun vadeli ve düşük faizli kredi, vergi muafiyetleri vb.) bu bölgeler (ve/veya iller) arasındaki gelişmişlik farkını gidermeye çalışmaktadır.

Genel olarak tarımsal karakterin ağırlıklı olduğu Ereğli'de imalat sanayii de tarıma dayalı bir gelişme göstermiştir. Ereğli imalat sanayinin en belirgin özelliği tarımsal ve hayvansal kaynak potansiyeline yönelik olmasıdır. İlçedeki imalat sanayinin bir diğer özelliği de gerek istihdam yönünden gerekse katma değer açısından mevcut büyük tesislerin kamu kesimi tarafından kurulmuş olmasıdır.

1970'li yıllara sanayi anlamında tek tesisle giren Ereğli'de; 1970'li yıllarda, bir meyve suyu fabrikası, bir tuğla fabrikası, bir de un fabrikası kurulmuştur. Bilindiği üzere 1970'li yıllar, ÷lkede imalat sanayinin çeşitlendiği, ölçeklerin büyümeye başladığı yıllardır. 1990'lı yıllar ise Ereğli imalat sanayinde, başta gıda sektörü olmak üzere yatırımların arttığı bir dönem olmuştur. Özellikle süt işleme

sanayinde büyük bir atılım olmuş, küçük ve orta ölçekte tesisler kurulmuş, süt ve süt ürünleri üretimi önceki yıllara kıyasla hızlı bir artış kaydetmiştir.

İlçede, son yıllarda hazır giyim konusunda yeni oluşumlar gözlenmekte, ilçedeki kalifiye ve ucuz işgücünü değerlendiren İstanbul merkezli bazı firmaların Ereğli'de konfeksiyon atölyesi açtıkları dikkat çekmektedir.

Ereğli'nin ulaşım koşullarının elverişliliği, Ankara başta olmak üzere büyük tüketim merkezlerine yakınlığı ve tarımsal üretimin çeşit ve miktar olarak bolluğu, ilçeyi yatırım açısından cazip hale getirmektedir.

Bu çalışmada Ereğli ilçesi mevcut ekonomik ve sosyal dengesizliklerine çözüm getirme çalışmaları kapsamında kısa ve orta dönemde yapılabilirliği olası görülen, yeni istihdam alanları yaratabilecek yatırım konusu önerileri geliştirilmiştir.

Ereğli ilçesi ve yöresinin ekonomik ve sosyal koşulları dikkate alınarak yapılan araştırmalar ve değerlendirmeler sonucunda, belirlenen yatırım konuları öneri niteliğinde olup, uygulanabilirlikleri teknik, ekonomik ve mali yapılabilirlik çalışmalarının sonucunda netleşecektir.

Söz konusu yatırım önerilerinin gerçekleşme oranı ise şüphesiz potansiyel yatırımcıların Ereğli ilçesi ve yöresinde yatırım yapmaya motive edilmesine bağlıdır.

KAYNAKÇA

- Gürbudak Tevfik, Zaman Sürecinde Ereğli, 1993
- Ülker İsmet, Dağ Turizmi (Planlama Yöntemleri, Yüksek Dağlarımız, Kayak Merkezleri), Turizm Bakanlığı
- Genç Ömür, Harmancı Mehmet, Ereğli (Konya) İlçesi Uygun Yatırım Alanları Araştırması, TKB A.Ş.,1992
- T.C. Konya Ereğli Kaymakamlığı, Brifing, 1997
- T.C. Başbakanlık DPT Müsteşarlığı, İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, 1996
- T.C. Başbakanlık DİE, Genel Nüfus Sayımı Sonuçları, 1990
- T.C. Başbakanlık DİE, Tarımsal Yapı
- Türkiye'nin Sulak Alanları, Türkiye Çevre Vakfı
- Konya İli Turizm Envanteri ve Turizm Geliştirme Planı, T.C. Turizm Bakanlığı Yayını
- Atlas Aylık Coğrafya ve Keşif Dergisi, Sayı 21, Aralık 1994
- İlgili Resmi Gazeteler
- T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı
- Ereğli (Konya) Ekonomik-Sosyal Yapı ve Projeksiyonlar ile Kalkınmaya Yöneliş Durumu, Ereğli (Konya) Ticaret ve Sanayi Odası, Nisan 1975
- Yerel Ekonomik Gelişme Programı Konya/Ereğli, Öneri Aşamasına ilişkin Rapor, YEGP-1998/8, Konya/Ereğli Sanayi ve Ticaret Odası, Şubat 1998, Ankara